

Vacca vacce. a va

Vacilla. dicitur huiusmodi vacca. i. bos qui vacilla et debilis respectu tauri. vel vacca dicitur a bos qui boacca. sicut a leo leena. et a draco dracena. unde vaccin? na. nu. Et huiusmodi vacarius. et huiusmodi vaccaria ric. custos vaccar.

Et huiusmodi vacca quodammodo citas hispanie. ab abundantia vaccarum ita dicta. vacca et dicitur quodammodo civitas in india. unde vacce? cea ceu. et huiusmodi huiusmodi vaccesis et huiusmodi se. et geminat c. vacca et omnia ab eo derivata.

Vacella le. di. pua vacca.

Vaccula le. di. pua vacca

Vacillo. a vaco cas. dicitur vacillo las. i. titubare. instabile est tremulare. labare. trepidare. unde vacillas precipium. et pdu. va. unde ovid. methamor. Spes mea vacillat subtili pedula filo. ut dicit maister bñ.

Vaccinia. herba coloris purpurei

Vaco cas canu care. i. esse vel fieri vacuum. et huiusmodi vacat ad alias significaciones transferri. tunc omnes redolent illa. Dicitur enim vaco lectio. i. insisto lectio et opam do. et vaco a lectio. i. cesso vel deficio a lectio. vaco numis. i. ca reo. Sed omnes iste significaciones redolent prima. Cum vero dico vaco lectio id est acci diceret. vaco ab alijs rebus et insisto lectio. unde vacat impersonale. i. esse vacuum vel licitum esse vel opportunum. unde vacat mihi legere. i. opportunitatem legendi habeo. et non impedio ab alio negotio. Vaco cum suis compositis siqua huiusmodi est neu. et cor. hac syllaba va

Unde lucan? in. v. li. Fata vacent. pceru motus bec cuncta sequent.

Vacuus factus. i. vacuo as est.

Vacuna. a vaco as. dicitur huiusmodi vacuna ne. dea vacacionis et ocij. boia. Nec tibi dictaba? panu pulcre vacunc

Vacuo as. au. are. et fm pap. vacuat. i. inanit. quod int? est aufert. unde vacu? cua. cuu. i. van? ociosus. destitutus sine eo quod habuit et cor. pma. Qui. Sa vacue menti que tueat opus. et componit cum factus. et dicitur vacuefact? ta. tu.

Job. xiiij. Et flum? vacuefact? arefcant.

Vadimoniu nuj. i. vadu est.

Vadio as. in vadu exponit.

Vadiu. a vas dis. dicitur huiusmodi vadiu dij. et huiusmodi vadimoniu nuj. i. eodem sensu. s. pign? vel fideiussio. unde vadio as. i. vadio ponit. vadiu vel pignus alicui dare. et componit conuadio as. Inuadio as. Obuadio as. i. p aliu vadiare. Renadio as. i. repignozare. a vadio recolligere. Subuadio as. i. post vel latenter vadiare. Et est vadio actum cum oib? suis compositis. et cor. va.

Vado das. dani. dicitur a vadu. et est vadare per vadu transire. vel per vadu ducere. ut vado istu. vel vado equu. et componit. Peruado as. Reuado as. Transuado as. Et est vado neutru cum suis compositis per transire per vadum

In alia significacione est actum et cor. aa. sicut vaduz. huiusmodi vado dis. pma pdu. Unde huiusmodi vado via. vado quadripede. vadio vadiu do. et vado illud. id est significare solet. Prima vado lego tertia vado lego.

Vado dis vasi suz. vadere. i. ire vel pgerere. Vado componit. Conuado dis. Reuado dis. euasi. i. extra vadere. effugere liberari. Inuado dis. inuasi sum. inuade. i. impetere. aggredi arripe. Peruado is. puasi. i. pfecte vadere vel p aliud vadere. Vado et componita sunt neutra. pter inuado. quod est actiuu. et oia faciunt pteritu in si et sup. i. suz. et pdu. va. unde paphil? Et modo vadit eques qui solet ire pedes.

Vador. a vas dis. derivat vador aris. i. in vade ponere. vade dare. ut Ego vador illu tibi. i. do illu i vade tibi. vel vadari. i. vocari ad iudiciu ad placitu vel fidei habere. vel litigare. vel polliceri. et erat cōe olim. huiusmodi mo tū deponetale. et ptenet non solum ad boies. sed etiam ad anima

lia bruta. ut vado tibi equu meu. Et componit. Conuador aris. Reuador aris. i. poscere flagitare. vel a vaditō ne liberare remouere. Reuador aris. i. vade recolligere. et est deponen. cum suis compositis. et cor. va. sicut vas dis. Unde ovid. de reme. Nūq vadaturus leuica pdeat inquit. vide etiam i vado as.

Vadulu li. gi. puu vadu.

Vadu. a vado as. o. i. um. fm ps. dicitur huiusmodi vadu di. locus breuis et humilis i aq. qui per eum possit vadi. i. deambulari pedibus. unde vadofus sa. sum. et copat. et huiusmodi vado dis. a quod derivat. pducat pma. i. vadu et vas dis. et vador aris. cor. va. unde ovi. epi. Ad vada menadri pcinit albu olor.

Vafer. valde pponit cum afer. et dicitur vafer ra. rui. callidus et ingeniosus. xipellis. multiformis. Et dicitur vafer qui valde afer. i. valde callidus. nam asini valde solent dolosi esse et fraudulenti. vel vafer componit a van? et ferēs.

Unde vafer quasi varia ferens. sicut homo caut? qui loquitur varijs modis. et copat. et cor. va.

Vagedaber hebraice. richm? grece. numer? ltine. est liber numeri. unde hiero i plogo regu. Quartus inquit vagedaber que numeri vocam? et acuit in fine.

Vagetra hebraice dicitur terci? liber moysi. s. leuitic? unde dicit hiero. i. plogo reg. Terci? vagetra. i. leuiticus.

Vagina. a bainlo as. dicitur huiusmodi vagina ne. theca gladij dicta qui bagina. qui i eo mucro vel gladi? baiulet. unde huiusmodi vaginari? rij. qui fac vaginas. et vagino as. i. facere vaginas. et componit cum e. et dicitur euagino as. i. extrabo d vaginas. et dicitur Inuagino as. i. in vagina mittere. Vagino et ei? composita sunt neu. et pdu. pml. Quid. metha.

Pedeti nitidu vagina diripit ensem.

Vagino as. in vagina est.

Vagio. a vagus ga. gu. dicitur vagio gis. giui. vel giij. gitu gire. quarte coniugationis. i. plorare. flere. et e proprie infantiu i cunis adhuc existentiu. et ide vagit? tus. tui. ipe clamor infantiu. et vagito tas fre. i. frequenter vagit? vel violent. et pdu. pml. vagio neu. e cum suis compositis. et pdu. va. huiusmodi vag? ea cor. Tobias. Ros qui vagitu deficiere loquitur. Itē huiusmodi Siluis pasce vagi. i. cunis tu petre vagio

Vagito tas. in vago gas. vide. et pdu. gi.

Vagi? a vagoz aris. dicitur vagi? gia. giu. qui genibus iunctis ambulat.

Vagoz aris. gatus su. gari. i. spaciari errare. huc illuc discurre. unde vagabundus da. du et vag? ga. gu. V autē dicitur vagus qui a via act? et vagari qui a via agi. i. sine via vel vagari qui vagu agi. et. et copat. unde huiusmodi vagitas et

Vagus componit. Peruag? ga. gu. i. valde vagus. vagoz componit. Conuagoz aris. Reuagoz aris. Diuagoz aris. i. valde vel deorsum vel diuersis modis vel in diuersas partes vagari. vel a vagatione cessare. Itē euagoz id est ex vagari. ex ire. Hironagoz nis. i. p giruz vagari.

Peruagoz aris. Vagoz et ei? composita deponentia sunt et cor. va. unde lucan?. Nobilitas cum plebe per lateq? vagatur. Itē auroa. En vag? et puag? et maledictus enis.

Vagul? a vagus dicitur vagul? la. lu. di. aliquantulu vag? unde huiusmodi vagula le. di. inuēca qui vagat per capu. et huiusmodi vagul? li. anul? qui vagat i digito. et cor. gu.

Vagurio. a vagoz aris. dicitur vagurio nis. i. pocium vagari.

Vagus ga. gu. i. vagoz ris. exponit.

Vab quicquid signat gaudiu. et est interiectio gaudētis. Pla. xliij. ca. Vab calefactus sum vidi dci. et aug. di. Lu delectamur dicimus vab. Itē quicquid notat derisionem vel increpatōz. Datb. xx. vj. Vab qui destruit tē plū dei et i triduo illud reedificat. Et scias quod i h. nō pte syllaba terminari. s. obijcit in vab et ab. et ob. et vb. in quibus b. est finalis sra. Ad huiusmodi rñdet ps. in. ij. li. maio. qui ibi est apocopa. cum cor? pfecta vaba et aba et oba et vba sunt

Vel dic quod interiectioes sint. et huiusmodi voces abscondita voce solent pferri.

Valde. a valid? dicitur valde. p valide. et p syncopa. pferet fm pusti.

Valentinus la. lū. vi. aliquātulū validus.
Valeo les. lūi. valitū. i. vigē. sanū esse vel posse. 7 p̄ciū
denotat. 7 valeo. i. pereō vel ifirmo. **U**n̄ Teren. **V**a
leāt q̄ inf̄ nos discidia q̄rūt. 7 hic inuenit̄ q̄ddā verbū
defectiuū q̄d̄ p̄tinet ad salutationem ī recessū. f. vale
valete valeto valetote. i. valere q̄d̄ olim solebat dici
mortuis p̄ pactā sepulturā ab amicis. q̄d̄ erat signū
q̄ nō debebāt ampli⁹ eos videre. 7 q̄ tale valeret si
gnū doloris 7 tristitie 7 meroris. **I**nde tractū est vt va
leo ponat̄ p̄ perire vel ifirmari. a valeo les. d̄. valesco
scis. incho. **V**aleo cōponit̄. **C**ōualeo les. i. sil. valē. sa
nari ad sanitatē redire. crescere. radicare. vñ p̄ualeo
scis. **E**ualeo les. i. valde valē. **I**nualeo les. i. valde va
lere. crescere. abūdare. vñ inualeo scis. incho. **P**erua
leo les. i. pl⁹ valē. p̄stare p̄cellē. **E**qualeo les. i. equalit̄
valē equipollē. parē eē. **V**aleo 7 ei⁹ p̄po. neu. sūt. 7 fa
ciūt p̄teritū ī n̄. diuisas. 7 supi. ī itū. 7 cor. hāc syllabaz
va. **D**ui. d̄. me. **V**t valeas aio q̄c̄q̄ tolerare negabis
Et in grecis. d̄. **A**ccipit̄ valeat. p̄ queat 7 p̄eat. **Q**ui
valet ille p̄d̄ defectiuūq̄ salutat. **D**e vale 7 valetē di
xi ī aueo es. **E**t no. q̄ valeo q̄n̄ p̄ciū denotat p̄struit̄
cū ḡtō denotatē p̄ciū ideterminatū. vt ī digesto **I**ulius
ait. **F**ūdū tātū valē q̄nti v̄edi p̄t. 7 greg. di. **R**egnū ce
lorū tāti valet q̄ntū h̄es. p̄struit̄ eē cū actio denotante
p̄ciū ideterminatū vel determinatū. vt in gen̄. **T**erra
quā postulas trecetos siclos argēti valet. p̄struit̄ etiā
cū ablatiuo.
Valetro. a valeo les. d̄. h̄ valetro. i. gluto. p̄ p̄ciū d̄
q̄ parū valet. vel q̄ valet multū ī leccacitate. et. pdu.
pnf. q̄ti. f. valetrois.
Valgia. a volno uis. d̄. h̄ valgia gie. q̄si voluia. i. re
torisio. p̄pue. n. labioz obtorisio ē quā facim⁹ cū aliq̄
teridem⁹. vñ valgio gis. i. retoriq̄re.
Valid⁹. a valeo les. d̄. valid⁹ da. dū. i. fortis. potēs ro
burus. 7 cōpat. vñ valide diuis sine. aduer. 7 sepe. p̄fe
runt p̄ syncopā vald⁹ dior. simus. p̄ validus 7 validi
or. 7 valde p̄ valide. 7 valdi⁹ p̄ valid⁹. **I**tē a valid⁹ d̄
h̄ validitas tis. 7 p̄ cōpositionē. **I**nnalidus da. dū. i. de
bilis. fragilis. nō validus. 7 p̄pat. vñ h̄ inualiditas tis. 7
h̄ innalitudo nis. i. debilitas. imbecillitas. infirmitas. et
cor. p̄mā valid⁹. **L**uca. in. vj. li. **A**dducit̄ inualidē robur
facundia cause.
Valitudinari⁹ ī valitudo est.
Valitudo. a validus d̄. h̄ valitudo nis. i. fortitudo. et
nō. q̄ valitudo inuenit̄ p̄ infirmitate. 7 ē nomē tractus
ab illo funebri vale. q̄d̄ dicebat̄ mortuis. d̄ q̄ dictū est
ī valeo es. vñ q̄d̄ d̄ dicit̄ valetudo p̄ e. vñ valitudina
rius ria. riū. 7 valetudinari⁹ ria riū. q̄ sepe infirmat̄. vel
q̄ sepe p̄cipiat valitudine. 7 h̄ valitudinariū v̄l vale
tudinariū ry. dom⁹ ī q̄ curat̄ egroti. **E**t h̄ cā d̄ d̄ dicit̄
p̄sset. ī v̄traq̄ tñ significatiōe d̄. p̄petent valitudo p̄
i. 7 scias q̄ ī. an̄ tudo breuiat̄. vt fortitudo. p̄ter valitis
to q̄si valetudo.
Vallestris ī vallus est.
Vallis. a vallo as. d̄. h̄ vall⁹ h̄ vall. q̄ vallat̄ a sit mō
tibo. vñ vallosus sa. sū. 7 h̄ h̄ vallestris et h̄ stre. **E**t p̄
cōpositiōz h̄ cōuallisus. magna vallis. **V**alles dicit̄
vbicūq̄ sūt humil̄a loca cāporū 7 dep̄ssa. q̄i vulla. hinc
7 p̄ualles dep̄ssa loca terraz inter mōtes. 7 scias q̄ inue
nit̄ vallis salinarū q̄i ibi erāt putei salis.
Vallo as. in. vallus est.
Vallosus sa. sum. in. vallus est.
Vallus. a valid⁹ d̄. h̄ vall⁹ li. i. pal⁹ q̄i valid⁹. vñ h̄
vallū li. cōcatenatura q̄ fit d̄ palis sup aggerē. **V**l val
lū est ip̄e agger. f. id q̄d̄ mole t̄re erigit̄ vt custodia p̄tē
dat. 7 ē vallū inf̄ mūr 7 fossaz. 7 d̄. a vallis. i. palis q̄b̄
vallis munit̄. **U**n̄ q̄d̄ā. **V**inctis vallus. h̄ vallū p̄ueit̄
v̄bi. 7 h̄ vallū d̄. vallo as. i. circūdare. circūsep̄re. munit̄
re. 7 p̄pe vallo vel vallis. vñ h̄ vallatōnis. i. paloz er
cūdatio ī villa. vel ī v̄bis obliōe. **V**allo p̄poit̄. **L**ō.

Vallo as. **C**ircūuallo las. **E**t est vallo actiuū cū oībo su
is cōpositis.
Valor. a valeo les. d̄. hic valor ouis. i. potentia vigor
sanitas.
Valua. a voluo is. d̄. h̄ valua ve. 7 sunt p̄pue value q̄
renouunt̄ intus. 7 sunt duplices 7 replicabiles. **D**e h̄
vide ī ianua.
Vaneo nes. in. van⁹ exponit̄.
Vanga. a vagus d̄. h̄ vanga ge. q̄ddā gen⁹ fossorij.
q̄ vagado fodit.
Vanidic⁹ ca. cū. p̄nf. cor. i. vana dicēs. 7 cōponit̄ a va
nus. 7 dico cis. xi. 7 t̄z nām d̄ dixi p̄terito q̄d̄ naturalr
cor. p̄mā.
Vanidus. a vaneo nes. d̄. vanidus da. dum. i. vanus
Et cōponitur enanidus da. dū. i. valde vanid⁹. **D**ni.
in. v. metha. **P**ectora que in tennes abeūt euanida ri
uos.
Vaniloquus. a vanus 7 loquor. componit̄ vaniloqu⁹
qua quā. i. vana loquens. vñ d̄ hoc vaniloquiū quij
7 cor. lo.
Vanitas. p̄nf. cor. i. vanitatē. dicē vel vanitādo lau
dare. 7 d̄. a vanus.
Vann⁹ ni. inf̄m̄ d̄. vimine factū ī modū scuti. cribz
scz 7 ē fe. ge. fm pap.
Van⁹. a ven⁹ d̄. van⁹ na. nū. i. inanis. falsus vacu⁹. ir
ritus. v̄nere⁹. q̄ v̄nerij p̄cipue solēt eē vani. 7 cōpat
van⁹ ior. sim⁹. vñ h̄ vanitas tat̄. 7 d̄. van⁹ q̄i v̄hemēē
an⁹. i. vacu⁹. 7 ē ety. vide d̄ h̄ ianis. 7 a van⁹ d̄. v̄neco
nes. nui. i. eē l̄ fieri vanū. v̄l d̄ sicē. vñ v̄nesco cis. icho.
Vaneo cōponit̄. **E**vaneo nes. **I**nuaneo nes. 7 hinc in
choa. **C**ōuanesco scis. **E**uanesco scis. **I**nuanesco scis.
Vano 7 ei⁹ cōposita s̄t neu. 7 carēt sup. 7 pdu. va. vñ
ouid. d̄ sine titulo. **C**armine lesa ceres sterilē v̄necat
in herbā.
Vapidus. a vappa d̄. vapidus da. dū. i. inf̄ pidus sine
sapore 7 cōpat. **E**n̄ bec vapiditastio. i. insipiditas. et
cor. va. 7 pi.
Vaporo ras rari. rare. i. calefacere. v̄nere vel vapores
emittē. vel vaporādo emittē. vñ h̄ vaporamē nis. 7 h̄ z
hec vaporabil 7 h̄ le. 7 h̄ vapor. ouis. i. calor sum⁹. vide
ī tonitr⁹. 7 ī vent⁹ 7 ī mōs 7 ī plunia. a vapor. d̄. vapo
rus ra riū. 7 vaporē rea. reū. 7 vaporosus sa. sum. **V**a
poro ras. cōponit̄ cū e. 7 d̄. euaporo as. 7 est actim̄ cuz
suis cōpositis. 7 pdu. po. v̄gi. enei. xi. **S**uccedūt m̄tea
7 replūthure vaporāt.
Vappa. a vapor. d̄. bec vappa pe. vile vinū q̄d̄ d̄ fece
ex̄pmit̄. vel exinanitio cū aq̄ 7 ē fere nulli⁹ saporis. **U**n̄
hec vappa pe. sepe d̄. insipiditas. 7 vappa d̄. ardēlio. p̄
dig⁹ sup flue. q̄ insipide vel idilcrete disp̄git res suas.
7 nulli⁹ p̄bitatis est. **E**t scias q̄ vappa. p̄ducit̄ a. an̄ p.
h̄ vapidus eā cor. vñ credo q̄ sit d̄ d̄ d̄ vappa p̄ gemi
nū p. 7 sic positiōe. p̄ducit̄ p̄mā.
Vapulo as aui. d̄. a vapor. 7 ē vapulare idē q̄d̄ h̄ be
rari. 7 ē v̄bū neutrū passiuū. 7 signat̄ passioz ab alio il
latā. 7 cōstruit̄ cū abltio interposita a. vel ab. vt vapu
lo a te. i. h̄bero: sic 7 Berta nubit̄ a p̄e. 7 h̄z vocē acti
ui 7 sensum passiuū. sic 7 v̄neo. nubo. exulo. 7 pdu. pri
mā vapulo. 7 scribit̄ p̄ v̄nū p. vide in exulo las.
Varica. a van⁹ d̄. h̄ varica ce. 7 bec varix cis. v̄na in
tercoxanea. q̄ si ledat̄ vel itine vel p̄cussioe reddit̄ ho
minē curuū 7 inflatuz. 7 ex lesioe facit poplices 7 coras
turgescē. a varica v̄l a varix d̄. v̄neco as. v̄l varico: ca
na. i. trāsire. vel ambulare. vel diuerti vel d̄fectē 7 cur
nare. vel claudicare. 7 cōponit̄. **D**iuarico as. 7 diuari
cor aris. i. discit̄ vel separe diuersum fa cē vel diuersi
ficare. vel diuersis modis varicare. **P**reuarico as. vel
poti⁹. **P**reuarico: aris. i. trās gredi. **I**tē a varix d̄. va
ricosus sa. sum. i. curuus. 7 cor. p̄mā varica 7 varix.
Varico as. in. varica est. et cor. p̄nf.
Varius. a via d̄. van⁹ ria. nū. q̄si v̄ari⁹. i. nō v̄ni⁹ vic

Delitera

sed incerte et mixte sine et diuersus. **U**n h̄ varietas tis. et vano as. ani. are. i. facē variū. diuificare. **U**n variatim aduer. et h̄ et bec variabilis et h̄ le. vñ variabilē aduer. et bec variabilitas tis. **V**ario componit. **D**iuario as. i. diuersis modis variare. **E**t est actim cum suis cōpositis. et cor. va.

Varic cis. cor. pñl. gti. et ē maf. ge. sic di. ps. qñ in fine qñri libri. et pdu. va. **E**t h̄ etiā i. varica.

Varus. a varic di. varus ra. rñ. i. curuus. et pdu. va.

Vasallus est ille q̄ tenet fuitiū facē dño occasiōe seu di. h̄ hostiensis.

Vas dis. maf. ge. i. obses fideiussor. et di. a vado dis. q̄ dato vade h̄ abire et vadē. et cor. a. an. d. h̄ vado dis pñā pdu. **U**n qdā. **O**bside sine vade posito pñs ad tua vade.

Vas sis. neutri. et est etheroclitū nomē declinatiōe q̄a in singulari numero est terciē decli. h̄ in plurali est scōe **U**n x̄sus. **V**as vasis terne. h̄ vasa scōe. **E**t dicūt vasa quasi vesca. a vesco sine a vescendo. quia scē in eis ponuntur.

Vasco. a vacca di. h̄ et h̄ vasco onis. et vacce? eea cen? **V**alones et vaccei qdā pli dicti s̄ a vacca ciuitate h̄ spanie. in x̄ pirrbeniū mōtē. a q̄ babuerūt pncipium vñ quā olim possiderūt. et dicūt valones qñ vaccones c. mutata in s. vñ h̄ vasconia n̄c. regio eoz. et h̄c vasconius a. um. et h̄ et bec vasco onis.

Vasculū li. di. puū vas.

Vascus. a vanus di. h̄ ascō ca. cū. i. vanus nugatorius

Vasitas tatis. in vasko as est.

Vasto tas tati. tare. i. destrūē. dissipare. diripe. p̄dari spoliare. vñ h̄ vastator. ois. et h̄ vastatio onis et vastator? ria. rñ. et h̄ vastabilis et h̄ le. et h̄ vastamē nis. et pdu. pñl. **V**asto pponit. **D**euasto as. **P**ernaasto aa. **E**t ē vasto actim cū suis cōpositis. **I**tē a vasto as. di. vast? ta. tū. i. magn? ingēs. pfund? icul? ampl? deser tus. solitari? et p̄pat? vast? no? sim? vñ h̄ vastitas tis. a grio vasti. addita tas fit bec vastitas. et addita tudo fit bec vastitudo nis. i. magnitudo. amplitudo desertū solitudo. **S**ed vastitas p̄pue corpis. vastitudo gūtez solitudo.

Vates. a vico es. di. h̄ et bec vates. h̄ vatis sacerdos qñq̄ sic di. poeta. qñq̄ p̄pha diuin? et dicebant vates poete. q̄ metra ligaret pedito et syllabis. et h̄ba modis p̄neceterēt. **E**t eodē noie etiā diuini dicebāt. q̄ ipi q̄z plura efferebāt x̄sib. **V**el vates a vi mētis dicti s̄ vñ a video tes. q̄ futura videbāt. et pdu. va. **Q**uid. de re med. **P**arce tuū vate sceleris dāngre cupido. **Q**uidā dicūt. q̄ vates di. a vas vasis et tbeos. qñ vas dei. vel vas diuinū. vñ sacerdos di. vates. q̄ p̄tinet vñ p̄ sc̄ti moniā. **I**tē diuini et p̄phete dicūt vates. q̄ p̄tinet vñ dēnt vñ p̄ futuroz p̄sciētā. h̄ pon? ē ety. vates. quasi si vas dei. q̄ cōpositio.

Vaticanus. a vates et cano nis. cōponit vaticanus na nu. i. p̄pheticus. et tūc cor. pñl. vñ inuenit h̄c vaticanus ni. p̄o quodam mōte vbi nutritus fuisse iuppiter. et pdu. ca.

Vaticinor. a vates et cano nis cōponit vaticinor ar? natus sum. nari. i. diuinare. p̄phettare. vñ h̄ vaticinium ni. i. diuinatio. p̄phetatio. et h̄c vaticin? ni. d̄s pagano fū. **I**tē vt dicūt qdā. a vates et cano pōt componi vaticinus na. nū. i. p̄pheticus. **V**aticinor. teponentale est. et cor. ti.

Vaticin? i vaticinor est.

Vaticidius. a vates et dico cis. ti. cōponit vaticidius ca cu. pñl. cor. i. p̄phetic? diuinator.

Vau nomē est cuiusdā elemēti apud grecos et hebreos. i. v. p̄sonātis. **I**tē est aduer. admirātis vel iurantis.

ante B

Vber. ab vna. di. h̄ vber vberis. i. māma. et h̄ totū in

ante B

singulari et i plurali. et dicūt vbera q̄i vbera. q̄ vnda s̄ et humore lactis i modū vna? plena. et pdu. v. **U**ni. d̄ arte i h̄ li. **F**ertilior. seges ē alienis sp̄ i agris. **U**lcinū q̄ pec? grādus vber h̄. **E**t i cāticis di. **V**eliora sūt vbera tua vino. et inde h̄ vber ris. i. abūdātia. fertilitas et h̄ et h̄ vber vberis. cō. ge. i. declinatiōe. h̄ ois i p̄structi one. **E**t desinit abltūs i e. tm. h̄ qñq̄ p̄ autouitatē fini at abltm i i. et pōt poni cū maf. et feio et neutro generib? satis p̄pe. sic et diues et paup. h̄ nō i oi sua terminatiōe q̄ q̄litas acti desinētis i em. et forma plural i es. nllō mō pñt neu. ge. adaptari. **U**n nihil ē habeo vberē pec? vñ vberes pecora. vñ x̄sus. **R**e vberes neutri fugiūt. h̄ ce tera sumūt. **D**e h̄ dixi in terciā pte vbi egi de omi ge. et est idē vber qd̄ abūdans. **U**n luce ca. xij. **P**ois cuius? dam diuitis vberes fruct? ager attulit. **E**t cōpat vber rior. rimus. vñ vberiter rus rime. aduerbiū. et antio ad dita tas. fit bec vbertas atis. i. abūdātia. **I**tē ab vber. p vbertate di. vberosus sa. sum. i. abūdās. et cōparatur **U**n bec vberositas tis. **I**tē ab vber di. vbertus ta. tū. id est fructuosus. abūdās. et p̄pat. vñ vbertim aduer. i. abundans. et vberto tas. i. abundare. **I**tē ab vber dici tur vbero as. i. abūdare. **E**t cōponit exubero as. i. val de vberare. sup abūdare. vñ exuberās tis. om. ge. et cō paraf. **U**n exuberāter tius. sime adū. et h̄ exuberātia tie. i. abūdātia. affluentia. **I**nubero as. i. valde vberare **E**t est vbero neutri cū suis p̄positis. **I**tē vbero as. p̄t deriuari ab vber. p̄ mamma. et tūc vberare. i. lactare. et inde exuberare. i. ab vberē segregare. **E**t inubero as. i. lactare. et fm h̄ vbero est actiū cū suis cōpositis. **I**tē ab vber. p̄ mamma cōponit h̄ et h̄ exuberis et hoc re. et sububeris re. exuberis. dicuntur infantes q̄ extracti sunt ab vberē. **S**ububeris x̄o qui ad huc sūt sub vberē.

Vbero as. in vber vide.

Vbertuosus. ab vberto tas. di. vbertuosus sa. sū. i. fer tilis. vbertate plenus. **U**n iosephus. **D**um placuisset ysaac vt iret in egyptum vbertuosam valde p̄uiciā. et cōpat. **P**otest etiā deriuari vbertuosus ab vber. p vbertate.

Vbertus ta. tū. in vber vide.

Vbi est aduerbiū loci et interrogandi. et significat et interrogat i loco. **I**tē aduer. t̄pis. vt vbi. i. postq̄ vñ qñ. **I**tē aduer. qualitatis. vt vbi. i. qualiter et quātū a tis. vt vbi. i. quātū. et silitudinis vt vbi. i. sicut. **E**t etiā qñq̄ aduer. increpantis vel admirantis. vt i gen. **A**dā vbi es. qñ dicat i quāta miseria. et i quāta angustia es. **M**iser qd̄ fecisti. in quātū peccatū in idisti. **B**ene em̄ sciebat deus vbi esset. h̄ quasi admirando increpat euz q̄ in tātu peccatū delapsus erat. **E**t vt dicit gregori. in xxx. moral. **S**erpēs x̄o iā nō requirit. q̄ nec eius peni tentia querebat. **H**i aut quoz p̄nia quesita est. scūtū nequissime defensionis p̄ iustissime correctionis verba p̄tenderunt. **U**nde nunc vsq̄ in vsū peccantium trahit. vt culpa cū arguit defendat. et vñdē finiri rea tus debuit inde cumulet. **U**nde i excuso. **I**tē di. greg. i. ij. moral. exponēs illd̄ iob. **S**athan vñ venis. **Q**uid est q̄ venientibus angelis electis nequaq̄ di. vñ veni tis. **S**athan x̄o vñdē veniat p̄cōtat. **N**on em̄ req̄ rimus vtiq̄ nisi que nescimus. nescire autem dei repro bare est. sicut nescire mentiri vir verax dicit qui labi p̄ mendaciū dedignatur. nō q̄ si mentiri velit nesciat. h̄ q̄ falsa loqui veritatis amore cōtemnat. **Q**uid ē q̄ ad sathan vñdē venis di. nisi vias illius q̄ incognitas reprobare. **V**eritatis ergo lūmē tenebras quas repro bat ignorat. et sathane ifinera dū quasi indicās dānat dignū est vt quasi nesciēs requirat. **H**inc ē q̄ ad pec canti cōditōis voce di. vbi es. **N**eq̄ em̄ diuina potē tia nesciebat p̄ culpā seruus ad q̄ latibula transfuge rat. sed quia in culpa vidit lapsum iam sub peccato ve lut ab oculis veritatis absconditum. q̄ tenebras erro

pnf. cor. expediti milites vel pedites leui armatura armati. q̄ plū incipiūt. 7 dicit̄ a volādo. q̄si volites. vel a velocitate. vel a velū ppter celeritatē. vñ h̄ 7 h̄ velitaris 7 h̄ re. 7 velitari^o na. rñ. 7 velitor: taris. ad modū velitū pugnare. vel plū incipe. 7 ponit̄ simplr. p pugna re vel certare vel altercan.

Velifer. ra. rñ. pnf. cor. vel a ferens. ex velū 7 fero fers cōponit̄.

Velifico. a velū 7 facio pponit̄ velifico: aris. i. velis tensis nauigare. vel vela facē vl' erigē. vel velū puū facere. 7 cor. fi. Inuenit̄ etiā velifico cas.

Velitor: aris. in veles est.

Velinol^o. a velū 7 volo as. cōponit̄ velinol^o la. lā. q̄s velis volat. vt nauis. vel p quod velis volat in mare. et cor. vo.

Vellerofus. fa. sum. i. vellere plen^o. a vellus d̄.

Vellico cas. cani. care. i. sumatim vel paulatim vel apperere vellē. vñ vellcās om. ge. Amos. vij. Sz armittari^o ego sū vellcās sicomoros. 7 cor. li. Et ē h̄bū apparitū. 7 for: mat̄ vellico a vellis scda psona de vello lis. is mutata in i. cor. et addita co. vt vello vellis. vellico id est appareo. vel video: vellē. sicut albico as. i. appareo albē. 7 scias q̄ vellito tas p t. scriptū ē h̄bū frequ. h̄ vellico cas p c. uō p̄t eē h̄bū frequ. q̄ nullū h̄buz frequen. desinit i co. h̄ desinit i to vl' i so. vl' i ro. p̄terea p̄. l. vij. li. h̄ba h̄mōi desinetia i co. vt vellico cas. albico cas. nutrico cas. ponit̄ aljā spēm a frequ. vñ videas ne decipians i orthographia istoz verboz. q̄ vellito p t. est frequen. sed vellico p c. non est frequen. sed vt tetigi est als spēs a frequentatiua. vt p̄ p̄ p̄st. in. vij. vñ vellcās tis. p̄cipiū om. ge. 7 vellcatio onis. 7 vellcitas frequen.

Vellito tas. frequētatiū. i. frequenter vellere. vid̄ et in vellico

Vello lis. velli vel vullsi vullsum vellē. i. eradicare. carpere. Vello pponit̄ auello lis. i. remouere. longe vellē do absentare. Aduello lis. ad se vel valde vellere. Cōuello lis. Circūuello lis. Dinello lis. Euello lis. Obuello lis. Pernello lis. Pronello lis. Renello lis. Sbuello lis. Transuello lis. Vello 7 ei^o cōposita sunt actiua 7 faciūt p̄teritū i velli 7 vullsi. h̄ vullsi in frequētiori vsu est. 7 supi. in sum.

Vellus leris. ge. neu. d̄: ipm corū ouis vel arietis cū pilis. 7 d̄: a vello lis. q̄ olim lane vellerent 7 nō tondebant. Et ipsa etiam lana vel floccus lane dicitur vell^o 7 cor. le.

Velo. a velū nauis d̄: velo las. lani. tare. i. tegē. coopire. obubrare. vñ h̄ velamē minis. 7 h̄ velamētū ti. et h̄ velū li. monachaz. Velo p̄poit̄ Aduelo as. i. vald̄ velare. Abuelo las. i. coopire. Cōuelo as. Duenelo as. id ē valde velare vel discoopire. Inuelo as. Obuelo as. i. obtegē. Reuelo las. i. detegē. apire vl' māifestare. Velo 7 ei^o cōposita sūt actiua. 7 pdu. ve. h̄gi. enci. v. Letera populea velat̄ fronte inuent^o.

Velox. a velū d̄: velox cis. om. ge. 7 p̄pat. vñ h̄ veloxitas 7 p̄prie velox.

Vellū. a velo as. d̄: h̄ vellū li. q̄ q̄i ala volātis extēdit̄ 7 nauē volare fac. vñ volare 7 nare reciproca sūt. i. recipere vñū ponit̄ p alio. q̄ nauis vl' h̄c alas i remis et velis. 7 auis vl' h̄c q̄si remos 7 vela i alis. Itē inuenit̄ h̄ vellū li. p eo. q̄s ponit̄ sup capita monachaz. 7 q̄s i eclesia vel i tēplis vl' et i alqs domibz extēdit̄. et tūc d̄: a velo as. o. mutata i um. dictū sic. q̄ obiecto suo iteriora domoz velet. vñ p̄. i. iij. li. d̄: denoiatis di. q̄ q̄dam denoiatia a h̄bis terināt̄ o. i. um p̄tētia. vt vado dū. velo lā. 7 pdu. p̄mā vellū 7 vel nūeri plal. casus abli. h̄ velis h̄bū cor. ve. vñ h̄sus. Si trāsire velis maris vñ das vt̄ere velis. Itē a velū d̄: h̄ 7 h̄ velaris. 7 h̄ re. 7 velari^o ria. rñ. ad velū p̄tines. 7 h̄ velare ris. 7 h̄ velariū rij. i. velū vel loc^o velo vmbiat^o. vñ 7 sic dicebat̄ q̄d a 7

loc^o i theatro ad quē recipiebāt̄ pueri p^o ludos. q̄a vñ lū an pēderet vt eēt secret^o. Iuuenalis. Et regio pueros inde ad velaria raptos.

Velut i veluti exponit̄.

Veluti. a vel 7 vti p̄iunctiōe cōpoit̄ veluti. i. quēadmodū. quō sic h̄m pap. 7 cor. pnf. h̄gi. enci. d̄. ix. At veluti pleno lup^o isidiar̄ ouili. 7 inde p apocopā fit velut ad ner. silitudinis. i. sicut quasi. et est t. finalis lā nō d̄.

Vena. a venio nis. d̄: h̄ venans. q̄ p eā sanguis venit ad cor. vel vena d̄: q̄si vena a via q̄ ē vñ sanguis. vñ di. Iud. Gene dicte sūt eo q̄ vñ sūt natāt̄ lāguis nis siue rini p corpus oē diuisi. h̄bo vniuersa mēbra r̄ rigātur. A vena d̄: venosus fa. sum. i. venis plen^o. Et aliqn̄ ponit̄ p turpis. q̄ i macilento vena turpis apparet. 7 cōpat̄ venosus sior. sim^o. 7 pdu. ve vena. sed venis h̄bū cor. ve. vñ h̄sus. Dic p̄ner vñ venis q̄ pergis turgide venis.

Venabulū. a venoz aris. d̄: h̄ venabulū li. q̄ venatni sit habile. vl' q̄ veniētē ap̄ū excipiat. Itē a venoz d̄: h̄ 7 h̄ venabil 7 h̄ le. ad venādū habile vel plausibile. 7 cor. pnf. venabulū 7 venabilis.

Venalis. a venū d̄: h̄ 7 h̄ venal 7 h̄ le. res q̄ vēdit̄ vel vēditōi exponit̄. hora. in. ij. li. epi. Landat venales q̄ vult excludere merces. Unde venaliter aduer. 7 h̄ venalitas tatis.

Venaticus ca. cū. in venoz est.

Venator. a venoz aris. atu. u in oz fit h̄ venator oris. q̄ bestias venat 7 insequit̄.

Vendico as. a vidico as. d̄: vēdico as. i. ad q̄rere verbū actim cū suis cōpositis siqua h̄z. Sz vindico. i. vici scor. 7 cor. di.

Vendito tas. i. vendere cupio frequenter vendio h̄m papiam

Vēdo. a venū sup. 7 d̄: das cōponit̄ vendo dis. didi. ditū. tu. vñ h̄ vēditoz oris. 7 vēdit^o ta. tū. pnf. cor. De vēditōe illicita habes i emo.

Venefex. a venefico as. d̄: h̄ 7 h̄ venefex cis. miscēs et faciēs venenū. 7 pdu. ne. h̄ cor. fi. Inuenit̄ etiā veneficus ca. cū. i eodē sensu. vide i venefico.

Veneficina. a venefex cis. d̄: h̄ veneficina ne. loc^o vbi veneficia exercent. 7 pdu. ci.

Venefico. a venenū 7 facio pponit̄ venefico cas. i. venenū facē. vñ veneficus ca. cū. pnf. cor. i. miscēs 7 faciēs venenū. 7 h̄ 7 h̄ venefex cis i eodē sensu. p̄pha. Et venefici vel h̄m aliā lfam. 7 veneficis incātātis sapienter vñ h̄ veneficiū cij. tale maleficiū. 7 pdu. ait p̄dicta e. aū f. q̄: venenū pdu. ne.

Venenari^o ria rñ i venenū est.

Veneno as. in venenū est.

Venenū. a vena d̄: hoc venenū ni. q̄ p venas eat. nō em nocere pōt nisi sanguinē tetigerit. Omne h̄o venenū frigidū ē. 7 iō aīa q̄ ignea 7 in sanguine est. fugit venenū. 7 d̄: venenū quasi venas necans. 7 est ety. vñ venenosus fa. sum. i. veneno plenus. et cōpat̄. vñ h̄ venenofitas tis. 7 veneno as. i. intoxicare. venenū facere vl' veneno inficere. vñ venenat^o ta. tū. et venenarius ria. rñ. q̄ facit venenū. Venenatum est in quo mixtum est venenū. vt potio. Venenosum h̄o ē i quo natū est. vt herba serpens. Venenaria mulier q̄ facit venenū. Veneno cōponit̄. Conueneno as. Veneneno as. i. valde venenare. vl' venenū auferre. Eueneno as. in eodē sensu. Inueneno as. Veneno actim ē cū oibz suis cōpositis. 7 pdu. ne.

Veneo nis. nini. vel venij. p syncopā venū veire. i. vē di. vñ ad corinth. dicit ap̄s in p̄ma epla ca. x. Omne q̄s i macello venit. i. venditur māducate. Et est h̄bū neutro passiuū sicut et vapulo exulo et nubo. quia habet vocem neutri et significationem passiuū. vt veneo a te. id est vendoz. Et cōponit̄ ex venū 7 eo. 7 pdu. primā sicut venū. h̄ venio nis. cor. ve. in p̄nti. vñ q̄dā. Letus

scorra venit sua cautio e bn veit. Ide. Cur miser iste venit. nisi numis scia venit. 7 vt di. ps. i. x. li. Venio h3 analogia venitū deberet facere supi. p q venū magis i vsu e. Hec dicit ps. q3 supinū deberet formari a pteri to veniui ni. mutata i tū. sic audiu auditu. fac at pteri tū venini. q3 descēdit ab h3 xbo eo is. inf. H3 bic sic quero. Ab h3 xbo venio descēdit h3 supinū venū vt di. ps. g. h3ū ē naturalit pu3 suo supino. g venū pō ē d cō ponentib h3 verbi venio. 7 ita venio ē figure simplicē q3 n h3 ex qb3 pponat. Ad h3 dico q venio ē ppositū ex venū 7 eo. h3 nō ex venū i quātū ē supinū. Inuenit ēt venū ois ge. ideclt. vt h3 res ē venū. i. venal. 7 ita ē d cō ponentib illi3 xbi. Itē venū ē supinū eiusdē xbi vt fru mentū mittit venū. i. ad vēdēdū. 7 sic venū ē figure dē cōposite. h3 i pma acceptōe ē figure simplicis. Idem cō tingit i h3 noie semia. Nā semis ois ge. 7 ideclt. ē figure simplicis. i. dimidi3. H3 h3 semis h3 semissis. i. medietas assū est figure composite. Inuenitur etiam hoc venū ni. i. venale vt venditio. vnde ambro. Venio 7 empto viuatur.

Veneripeta. a venus 7 peto cōponit veneripeta te. pnt. cor. cōis ge. i. luxuriosus vel luxuriosa. q3i venerē petens.

Veneri3 ria nū. 7 etiā p e. venere3 rea. reū. inuenit. i. luxurios3. 7 d3 a ven3.

Veneroz. a ven3 d3 veneroz aris. xbu cōe. i. adorare vel adorari. honorare. vel ri. decorare vel ri. cū venera tiōe. q3 ppter pulcritudinem fit sepe veneratio. vñ ve nerandus da. dū. 7 h3 et hec venerabilis 7 h3 le. vñ ve nerabilis aduer. 7 hec venerabilitas tis. 7 cōpat. Ve neroz cū suis cōpositis si q3 h3 cōe. 7 cor. pnt. vt patz in illo versu. Quē veneroz decoro. que3 pulcrū reddo decoro.

Venetus fuit qdā rex q3 didit ciuitatē quam ex suo noie venetiā appellauit. Et pōt declinari hec venetia tic. vel he venetic arum. vnde venetus ta. tū. patrium penul. cor.

Venia. a venio is. d3 h3 venia nie. 7 si pcedat pctm idē est qd indulgētia. si nō pcessit pctm idē est qd licentia. vñ bor a. Scimus 7 hāc veniā petimusq3 damusq3 vi cissim. Itē ecel. xv. Rec des mulieri nequā veniaz. p3 deūdi. i. licetiā vt libertatē. Et d3 a venio. q3 venia ve nit a libertate dātis 7ā.

Veniale. a venia d3 h3 venialis 7 h3 lo vñ veniale aduer. 7 h3 venialitastis. qd facile pmeret veniā. Et scias q veniale d3 triplicif. s. veniale ex genere. vt xbu ociosū. veniale ex cā. vt qd ex ifirmitate vel ignorātia gerit. qd excusatōz quādā h3. veniale ex enētū. sic cul pā pcedētē mortale pfectio seqns veniale facit. vt diē amb. q3 relinquit reat3 tpalis pene. vñ cū aug3. di. q adā credidit pctm qd ipse cōmitteret veniale. intellige veniale eē ex cā. qd qnq3 ēt est mortale simplr. H3 d3 pōt qri. an adā i p statu potuit peccare venialit. Ad h3 dico q talis erat pmi stat3 rectitudo. vt supior p3rō nis deo subijceret cui subijcerent supiores vires. qb3 subijceret corp3. ita q3 pma subiectio erat cā scde et sic deiceps. Manēte aut cā manet effect3. vñ sic q3 diu hō erat subdit3 deo. nihil i corp3 ptib3 ptingē poterat p3ri um aie. Ita etiā i virib3 aie nihil ptingere poterat qd rō supior nō ordigret i deū. Qd at i deū recte ordiatū est. veniale pctm nō ē. 7 ita veniale pctm i pmo statu cō tingere nō poterat. sic nec mors. nisi p3s ordo mentis ad deū tolleret. qd sine pctō mortali fieri non potuit. Et d3 i libera ra. rū. Itē nō. q3 culpa nō pōt ordinari ni si p penā. q3 d3 nihil inordinatū relinqt. 7 iō nunq3 cul pā sine pena dimittit. In illis aut q3 dānāt nō pōt aliq3 pena dimitti. nec aliq3 reat3 tolli. cū careāt charitate p quā 7 culpa purgat 7 reat3 tollit. 7 iō culpa venial in cis sp manebit. vel reat3 ei3. si an pctm mortale veniale dīstū fuisset q3tū ad culpā. manēte reatu rōne subie

cti. 7 ppter h3 dānati mortalit d venialib3 puniet. sic et sup dicit i pena. Hic pōt qri. an veniale possit fieri mor tale. Ad h3 dico. q3 cū multa venialia ptingāt ad quātū tatē pcti mortalis p se loquēdo ē ipossibile. q3 reat3 et macula pcti mortalis i infinitū distat ab ea culpa q3 est venialis. cū pctm mortale puet infinitū bonū. qd ē bo nū icreatū. Per veniale aut pctm tollit aliqd creatuz vt feruoz charitat. Distātia aut puatōnū mēsurat ex bis q3 puat3 vni ēt eoz debet pena eterna 7 alteri tpal. H3 p accidēs possibile ē. q3 cū veniale sit dispō ad mor tale. q3 ex h3 q3 aliq3 frequent venialiter peccat. fit i eo qdā pnitas etiā ad peccādū mortaliē quāto x3o quis magis p3ueuit i aliq3 tpe. magis sibi placet illud. quia si gnū bitus ē delectatio opis. vt i scdō etbi. d3. h3 tū d ne cessitate nō ptingit. Quātūcūq3 em excrestat pnitas ad peccādū p iterationē venialū sp tū manet libertas in volūtate ne i pctm mortale dilabat. Et sic intellige illud qd diē aug. sup illud ioan. Sic d3 dilexit mūdūz 7c. Mūta in q3t plura pctā si negligāt occidūt. minu te em gutte aq3 flumina iplent. minuta sūt grana arene h3 si multa arena iponat pmit atq3 opprimit. Hoc facit sentina neglecta qd facit fluct3 irrūes. paulatī em sen tinā intrat. h3 diu intrādo 7 nō exbauriēdo mergit na uem. Itē sic intellige illud. Vitasti grādia. vide ne ob ruaris arena. Itē dicūt doctores q3 venialia pctā telen tur sex modis. Primo p dignā eucharistie susceptiōz Itē p aque benedictē aspersiōe. Itē p elemosynarū elargitiōem. Itē p oratōe3 p3cipue dñicā. s. pater nr. Itē p generalem p3fessionem q3 fit q3tūdie in ecclesia. vbi nō solū venialia. h3 etiā mortalia oblita credēdū est dele ri. Item p epālem vel sacerdotale benedictionem. Et ego intelligo cū quis existēs i charitate facit 7 accipit ista. vel eoz aliqua cū aliquali p3ritiōe 7 deuotione. Itē vt q3 nō solū p ista spālīter numerata. sed etiā per quodlibet bonū opus venialia deleant. Et p dicit3 sex nota versus. Orans. corpus. aqua. tribuens. bñdictio scī. Recnō cōfessus. remouēt venialia puris. Itē atz aut aliq3 debeat peccare venialiter ne primus peccet mortaliter. siue p salute p3mi dictū est in scādalum. Et scias q pctm veniale est cū spiritus scdō. h3 nō a spū sancto. sicut dixi in timor. Itē volo te scire q3 culpa ve nialis i eo q3 cū grā decedit p3 hāc vitā dimittit p ignē purgatoriū. q3 pena illa aliquātulū volūtaria virtute gie habebit vim expiādi oēm culpā q3 simul cū grā sta re pōt.

Venit. venio nis. facit pteritū veniui. vel p syncopā venij. Joan. xij. c. Quare h3 vnguetū nō venit trecentis denarijs.

Venilia. a venio nis. d3 h3 venilia lie. maris effluctua tio q3 ad lit3 venit. vñ varro. Venilia ē vnda q3 ad lit3 venit. Salaria q3 ad lit3 redit.

Venio nis. veni vētū nire. i. vsus nos ire. H3 vadere a nobis ire quo libet. Venio cōponit. Antuenio nis. id est venire ante aliquē. vel ante p3occupare. vel an ticipare. Aduenio nis. i. venire ad aliquid. An aduen to tas. fre. Circūuenio nis. i. circū dare. stringere. incul pare. Cōuenio nis. i. p3gnere. vel decere. vt Hoc pal liū cōuenit mihi. i. decet. 7 cōuenire. i. alloq3. vt cōuenio vos o iudei. i. alloquoz. Et conuenire. i. adunari. vt isti cōueniēt ibi. Et cōuenire. i. simul venire. Et cōuenire id est pacisci. An i matheo. Nōne ex denario conue nisti mecū. i. pactū fecisti. Et cōueni tibi vñū denarium Et cōuenire. i. exigere aliqd ab aliq3. Et cōuenire. i. ad unare. vel cōpellare. i. ad causam vocare vel ad palati um. Et puenire. i. inesse. vt albedo conuenit mihi. i. in est. Et cōuenire. i. assimilari. vt iste cōuenit cū illo i al bedine. i. est sillis illi. Quas significatiōes isti versus in pte indicāt. Cōuenit accipit. ppāgit 7 assimilat. Pro pellit inest. ptegitatq3 decet. An cōuenit imperiona le. Et puenies. 7 ppat. vñ h3 pueniētia tie. Et pponit

Vertical text in the right margin, partially cut off, containing various marginal notes and references.

Inconueniens. 7 ppar. vñ h' inconuenientia tie. vid' i p'neio
Ite venio cōponit. **Deuenio** nis. i. deorsum venire. vñ
 de vno loco ad aliū venire. vel deorsum sursum venire.
Euenio nis. **Interuenio** nis. i. intercedere. inter aliq's
 venire 7 mediatorē eē. **Aliq' orare.** vñ h' interuēt' r'.
 id ē intercessio. **Inuenio** is. qd' cōpōit. **Adinuenio** nis
Ite venio p'ponit puenio nis. i. an' venire. vel anticipa
 re. p'occupare. vñ p'mōstrare. 7 anteuenire vel impone
Peruenio nis. i. p'fecte venire. **Prouenio** nis. i. p'cul vñ
 an' venire. vel abūdare 7 crescere pullulare. vñ h' p'uet' r'.
 id ē abūdātia. **Obuenio** nis. i. p' venire. vñ vñd'q's. vel
 enenire. **Reuenio** nis. i. iterum venire. vñ retro. **Subue
 nio** nis. i. succurrē. **Venio** 7 ei' p'posita sūt neutra. p'f
 ista q'ng' anuenio. circūuenio. puenio. p'alloq' vel exi
 gere. vñ adunare. vñ ad palatū vocare. **Inuenio** et p'
 uenio q' sūt actia. 7 oia faciūt p'teritū i veni. 7 sup. i vē
 tā. et cor. h'ac syllabā ve. i p'nti. 7 i his q' veniūt a p'nti. h'
 i p'terito eā p'd. vñ h' sus. **Ia** veit hora veni mea. tu ve
 nias ego veni. **Ite** scias q' veit aliq'n ē impsonale. 7 re
 quirir g'tm. 7 p'inet ad recordatōz nō simplr. h' ex ad
 iucto. vt. mibi venit i mētē lectiōis quā dixit magister. i.
 recordo. **Simplr** tñ nō bñ d'. **Platonis** venit. id est
 recordo: platonis.

Veniola le. di. pua venia. 7 cor. pnf.
Venor. a venio nis. d'. venor: naris. qd' sepe inuenitur
 p' illicē. vñ de cipe. q' i venādo sepe fere decipiūt. vñ h'
 venatus tus tui. 7 venator' ria. riu. 7 venaticus ca. cū.
Venatorū dicim' ferramētū vñ ē loc' venādi. venati
 cū h'o canē. vel etiā carnē siue clamorē. **Venor:** p'pōit
Voneno: naris. 7 pdu. ve. **Hora.** i. epi. **Nō** ego vēto
 se plebis suffragia venor.

Venosus sa. sū. i. vena est.
Veter. a vētus d'. h' vēter tris. bi vētres hoz vētrū.
 q' vētū p'cipiat. vel d' vēter. q' p' totū corp' vite aliū
 ta trāsmittat. 7 differt ab aluo 7 vtero. q' alu' est illud
 receptaculū qd' recipit cibū. 7 i q' sordes sūt et purgari
 solet. vñ 7 d'. sic. q' abluat. i. purget. ex ip'o em sordes
 stercoz defluūt. **Veter** h'o est. q' acceptos cibos digere
 rit. 7 apparet extrinsecus. s. ps exterior in q' ē pinguedo
 7 p'tedit a pectore vsq' ad inguinē. **Et** sicut dicitū est.
 d'. vēter. q' p' totū corp' vite alimēta trāsmittat. vñ ex
 cipiat vētū. **Veter** p'pe ē mulierū i q' p'cipiūt. 7 d'. vte
 rus: q' duplex sit. 7 ab vtraq' i duas se diuidit ptes vel
 q' interi' impleat fetu. **Aqualiculus** p'prie est porci. et
 hinc ad vētrē fit translatio 7 a vētricolus sa. suz. 7 ven
 trosus sa. sum. magnum et grossum habens ventrem.
 vel grossus.

Vetilabū. a vētilo las. d'. h' vētilabū bui. pala vētilā
 di. 7 cor. pnf. naturalit'. **Vatb.** c. ij. **Cui** vētilabū in
 manu sua 7 p'mūdabit areā suā.

Vetilo. a vēt' d'. ventilo las. lami. lare. i. ad vētū disp
 gere 7 p'icere. ex q'rere. excutere. inuestigare. 7 p'ponit
Diuetilo las. i. diuersis modis vētilare. **Euētilo** las. i.
 eō vel valde vētilare. **Et** est actiū cū suis cōpositis. et
 cor. ti. **Iuuenalis** in. j. li. **Ventilet** estiuū digitis sudē
 tibi aurū.

Ventosus. a vēt' d'. vētosus sa. sum. vento plen' vel
 vento inflatus. vñ instabil. vel h'bosus. vñ vane laudis
 et glorie cupid'. **Et** vētosus sa. sum. in eodē sensu. et
 vtrūq' cōpatur. vñ hec ventuositas vel vētositas. vñ
 hec ventosa se. p' quodā vase ad minnendum sangui
 nem apto.

Ventrale. a vēter d'. ventrale lis. fascia vel ligatura vē
 tris vel cingulūz circa ventrem. vel sōna sicut lumbare
 circa lumbos. et renale circa renes. et h'ic et hec ventra
 lis 7 hoc le.

Ventricul' li. di. puus venter.

Ventri loquens qua quum. pnf. cor. qui de ventre vel
 p' ventrem loquit. et componit a venter et loquor vel
 loquens.

Ventrina. a vēter d'. h' vētrina ne. bestia q' fert onus
 circa vētrē. 7 pdu. tri.

Ventul' li. di. puus vētus.

Ventuosus sa. sum. i. ventosus est.

Vet' a venio nis. d'. h' vēt' ti. q' veiat. vel d' vēt' q'
 violet' sit. 7 violent' veiat. **Qd'** cū solū arbores. h' etiā
 celū 7 trā mariaq' p'turbat. **Hic** p't q'ri q' sit radi' ven
 ti. 7 mā ex q'. **Ad** h' rñdet frat' albert'. q' radix vēti ē ex
 vapore q' ascēdit d' trā. 7 p'ncipiū esse ei' ē ex eo. 7 mate
 ria ei' ē vapor: tal' q' frigid' 7 siccus subtilitate sua ae
 rē trāscēdes. cū spissat frigiditate aeris fortit' impellat
 aerē. **H' aut'** scit' ex h' q' q'ntitas vētoz nubiū ē h'm quā
 titate vaporis ascēditis ex trā 7 a q'. q' si multi sūt vapo
 res. multi sūt vēti. 7 si pauci sūt vapores pauci sūt vēti.
 qd' aut' recipit quātitatē a quātitate alteri' illud mate
 rialit' ē ex illo. **g'** vētus materialit' ē ex vapore terrestri.
 ad supius aeris ascēdēte. **Ampli'** videt' multotiesq'
 trā multū sicca exite. ita q' p'tinuatōe q'si caret. sed est
 puluis discōtinu' nō eleuat' vēt'. q' vapor: p'nu' **Et**
 terra eleuari nō p't. h' eleuat' tūc vapor humid' ex aq's
 7 fac' pluuiā. q' postq' trā madefecerit 7 puluerē p'tinu
 auerit. vaporat terrā. 7 tūc venit vēt' pluuiā p' calo
 rē sol' eleuatē vapore trē siccū. eo q' calor: solis ita exic
 cat eū. q' humidū aq' nō vincit i eo. h' manet t'm caten'
 q'ten' p'tinuare p't vapore eleuatū. **Vapor:** g' ille sic ele
 uatus ē corp' vēti. 7 p'ncipiū flat' ei' 7 radix p'ia in q'
 radicat' esse ipi' 7 ei' mā. 7 iō p' motū illi' flat' vētus
 7 mouet h'm quātitatē vaporis sicci q' p'bito mō d' trā
 eleuat' i multitudie 7 paucitate. 7 cū absōdit' 7 absin
 dit' eleuatio talis vaporis q'escit' vētus. **Qui**escēte at
 vēto 7 serenata aura accēdit' sol' 7 fac' hūiditate oculi
 tā sub terra euaporari. q' exiccat terrā 7 apit eā. vt hu
 miditas occulta latēs i ea possit euaporari p' vaporem
 siccū q' ē actu calidus 7 potētia hūid' 7 ē vapor: aque'
 q' tūc ascēdit ad aerē. 7 cū i aere ei obuiat frig' alterat'
 i aquā 7 pluit 7 tūc par' ex pluuiā q'escit' vēt'. eo q' hu
 mor: pluuię t'pat vapore siccū q' ē i aere 7 p'tinuado trā
 7 ifrigidādo nō sinit eā euaporare terrestre vapore q'
 mltiplicat' i mā vēti. 7 iō cessat vēt'. **Ab**scindit' eū ma
 teria vēti eo q' humectat' trā 7 miora: p' illud mā va
 por: sic' q' ē mā vēti. q' minorata q'escit' vēt'. **Hic** ē
 nō q' i h'mone vniūfali loquendo q'tū ē ex pte efficiē
 tis due sūt cāe. p'hibētes esse ventoz. q'ri vna ē frigus
 excellēs 7 altera est calor: excellēs cū siccitate excellentē
Cū h'o calor: 7 frigus excellūt. 7 siccitas excellens ē cū
 vtroz. tūc p'hibēt vapore ascēdē q' ē vēti mā. **Cui** q'
 d' eā ē. q' frigiditas excellēs cū siccitate excellēte p'stri
 git ptes trē. 7 siccitas p'tinet eas nec sinit eas euapora
 re. q' apiri nō pnt ptes. **De** aut' euaporās aptū ē. et ps
 eius recedit a pte. caliditas at' p'sumit 7 vrit plus q' ele
 uet. 7 siccitas q' est cū caliditate exiccat humidūz ita q'
 p'tinuare nō pōt id qd' de terra eleuatur. **Et** iō vapor:
 hō habet materiam que ad supremum aeris ascēdat
 7 ideo vētus absconditur 7 impedit'. **Uolo** etiā te sci
 q' venti orientales calidiores sunt ventis occidentalib'.
 h' h'o ventus sit ex vapore frigidō 7 sicco. tñ ex loco i
 quo oritur 7 per quē est flatus ei'. adquiret aliq'n p'p'e
 tatē alterius complexionis. **Et** hoc modo dicimus q'
 aquilo est ventus frigidus 7 siccus et meridionalis ca
 lidus et humidus 7 orientalis calidus et siccus. et occi
 dentalis frigidus et humidus. **Lat**rales h'o vēti hnt
 p'prietates p'ncipaliū remissas. et aliqd' p'cipāt quali
 tatis illius vēti. **H'us** que habent generatōne. **Qd'** aut'
 p' viā illā t'm d'r orientalis calidior: occidentali. h' etiam
 iō q' sol' diutius agit in vapore orientalis vēti q' agit
 in vapore vēti occidentalis. **Licet** eū mōz solis quasi
 sp' sit equalis. ita q' tādū ascēdit in orientē sicut descē
 dit i occidentē. tñ t'plicit' h'tutē infundit vaporez
 tali et nō nisi simpliciter infundit h'tutē suā vaporez occi
 dentali. **In** oriente h'o p'mo emittit radiū iniciens ca

et pdu. pml. vñ **Quid**. de arte. Vere pius taceat vo-
 lucrea estate cicade. **Qñ** aut incipiat ver. dixi in estas
Veractus a ver p cōpositiōz dñ veract^o cta ctū. i. ve
 re act^o. i. verno tpe arat^o. **Veracul^o** la. lū.
Veracul^o la. lū. aliquātū verar.
Veratū tri. ge. neu. i. elleboz. et dñ a vires. qz vires
 habeat. et pdu. pml. s pml. naturalit^o cor.
Verax a verus dñ verax cis. om. ge. i. sincer^o. simplex
 qz frequenter et sepe dicit ver. **Et cōpat^o**. **Uñ** hec vera
 citas tatis. **Et** e verax in dictis. s verus in factis pue
Verbale nomē e illd. qd a vbo descēdit loquēdo
 vt a coloro. inde color. reiecta o. vt honoro. inde ho-
 nor: fm pñti. **Et** declinat b et h vbal et h le. et dñ a v-
 bñ. et a dño vballi addita tas fit hec vballitas tis. 7 ad-
 dita ter fit hec vballit^o adū. **Uñ** in scribo et in lector
 et inspirator. **Uñ** de formatōe vballū desinētū i mē-
 tū dixi in fulcimētū. **Uñ** de verbalib^o desinētū in bil.
 dixi supra in vocibilis.
Verbena ne. pml. pdu. qdā herba cōsecrata veneni p
 cōtrariū. et dñ vbera quasi veneris vena.
Verberaculū li. i. flagellū a vbero ras.
Verbero ras. rani. ratū. rare. i. pcutere. flagellaē. **In-**
de vber ris. i. pculio vl flagellū vl impet^o partice li
 buille. vl ipā libulla. vñ vberosus sa. sū. i. flagello^o vl
 cupid^o vel impetuosus vl incisus. **Uñ** a vbero dñ bic
 et hec vberalis et hoc le. qz aptus e ad vberādū. et cō-
 pat^o. **Verbero** cōpo. **Converbero** ras. **Diverbero** as.
 .i. diuersis mōis vberare. vl dissiungere. **Perverbero**
 ras. **Reverbero** ras. i. vberando trāsformare et vbe-
 ro actim cū suis cōpo. et cor. be.
Verbero onis. mas. ge. qz aliū verberat vl qz dign^o e
 vberari. et dñ a verbero ras.
Verbigena ne. pml. cor. i. genit^o de verbis. ex vbu et
 gigno nis. cōponitur.
Verbofor sari. in vbu e et pdu. bo.
Verbo ten^o. due ptes sūt. et acuit te. sic dixi in scda
 pte in tractatu de accētū aduerbioz in ca. de cōpositi^o
Verbū li. di. puū vl vile vbu. a tenus.
Verbū a vbero as. dñ hoc vbu bi. i. fmo. qz in ei^o p-
 latione vberatur aer. **Uñ** et qdā psoonis p excellē-
 tiā dñ vbu. qz frequētus in ei^o platiōe aer vberat qz
 in platiōe alteri^o ptes. **Uñ** vbum ponit p receptiōe.
Uñ verbū. i. dei fili^o. vt vbu caro factū e. vñ **Greis**.
Hoc nomē verbū desinat qtuor: ista **Deceptio** ps e
 et filius atqz loq̄la. vñ vbofus sa. sū. i. garrul^o nugar.
 et cōpat^o. **Uñ** hec verbositas tis. **Et** vbofor aris. id e
 vbose et mltū loq̄. **De** vbo et ei^o spēs pnt e scda pf
 oratiōis. dictū e in terciā pte in ca. de vbo. **Et** scias qz
 fm aug. vba iō sūt instituta nō vt pea hoies inuicem
 fallāt. s pea in alterius noticiā cogitatiōes suas ferāt
 vbis qz vti ad fallaciā nō ad qd sūt instituta peccatū
 e. sicut dixi in mēdacū. vide in vox. 7 in loq̄la. et in pas-
 siuū. et in logos et in positū^o et in nuga. **Qñ** aut ver-
 bis pme et scde psonē debeat addi ntūs dixi in narra-
 tio. hic nota qz dicit origenes in omelia. **Cū** despo^o sa-
 ta eēt maria zc. **Et** sicut hoc vbu humanū et cor: pale
 imissū i aurib^o plurimoz nō diuidit p singulos vt ps
 in alio. et ps sit itez in alio. s in pib^o integrū et plenuz
 habet. et in vno qz totū. sic qto magis vbu vnigeni-
 tus vbiqz tot^o e et in celo 7 in terra. et apd patrē et in
 vagine. et nō diuidit neqz scindit neqz in ptes efficit.
 s totus totū tenet et totū implet. totū illustrat et pos-
 sidet.
Verculū li. di. puū verculū. et cor. cu.
Verecūdoz dāris in verecūdoz us e.
Verecūdoz a vereoz reris. dñ verecūdoz da. dñ. qz ve-
 rū etiā factū erubescit. et cōpat^o. **Uñ** hec verecundia
 die. et hinc verecundofus sa. sū. **Uñ** a verecūdoz dicit
 verecūdoz aris. datus sū. i. erubescere. et pdu. hāc syl-
 labā da vbiqz. **Uñ** verecūdoz pponit. **Inverecūdoz** da.

dū. et cōpatur. **Uñ** hec inuerecūdia die. et innere-
 cundofus sa. sūm.
Veredari^o. in vered^o exponit.
Veredus di. mas. ge. i. equus trabens redā. et e com-
 positū a verbo et reda de. quasi vebens redā. vnde hic
 veredarius rj. i. auriga. **Et** veredarius dicit nuncius
 qz vebit nūciū. **Hester**. ca. viij. **Et** epule misse pvere-
 darios qz per omnes puincias discurrentes zc. **Et** ve-
 redus etiā fm qsdam dicit auriga. et inde veredag^o
 na. rñ ad veredū vl ad veredariū pñēs. et pdu. pml.
 veredus. **Uñ** quidā. **Est** veredus equus vctās redā
 sine currū.
Verendus. a vereoz reris. dñ verend^o da. dñ. i. timē-
 dus. vl erubescēdo. vñ verecūda dicit genitalia viro
 rū vel feminaz ppter verecūdiā.
Vereoz. a verus dñ vereoz reris. venit^o sū. vereri. i. ve-
 recūdari. vel timere. et ppe cū exhibitōe reuerētie qz
 vereoz e vereri. **Vereoz** cōpo. **Reverez** reris. rit^o sū.
 vñ reuerēdoz da. dñ. **Vereoz** et ei^o cōpo. sūt deponē-
 tia. et corripit^o ve. **Uñ** qdā **Luz** dicit de se nō se tñ
 esse veretur.
Veretz. a vir dñ hoc veretz tri. pml. cor. naturaliter
 qz vir e tñ. vel quia ex eo virus emittit. quia vir^o dñ
 ppe humor fluens a natura viri. **Idem** dñ et genita-
 lia a gignendo. et pudenda p verecūdiā et inhonestā
 te. qz nō habent speciē decois sicut et alia membra qz
 sūt in pmpu.
Vergilia. a ver dñ hec vergilia lie. stella vel lignū qd
 dñ pleiades. et dicit pleiades vergilie. qz vere oriant.
 et feruet. et splendeant.
Vergito tas fre. i. frequē vgerē. et cor. gi.
Vergo gis. vñ vbu vgerē. i. declinare. vel infundere.
 vel vlarē. vñ vergito tas. et vso sas. frequē. **Vergo** cō-
 po. **Convergo** gis. si. sū. i. infundere. **Vergo** et ei^o com-
 posita sūt actiua. lz sepe inueniāt in absoluta et passi-
 ua significatiōe. vt vergit. id e inclinā. et faciūt pteri-
 tū in si. et supinū in sū.
Veridicus ca. cū. pml. cor. i. vera dicēs. et cōpo. a ver^o
 et dico dicis. dicit.
Veritas. a vsus sine a gtiō veri. addita tas. fit hec ve-
 ritas tis. scz per quā manent immutata que sūt vel fue-
 runt vel futura sūt. vel que dicunt. vel que dicta sūt
 vel que dicent. **Uñ** pōt veritas adiectiue declinari ve-
 ritus ta. tū. **Acto** plurali veritos. veritas. verita. vide
 in veritus. **Uñ** scias qz e veritas increata. de qua
 di. xpc in euāgelio iohannis. **Ego** sū via veritas 7 vita.
Item e veritas creata. que e triplex. s. veritas vite. do-
 ctrine. et iusticie. **Et** de hac triplici veritate intelligit
 qd dicit **Bregio**. in ezech. **Si** de veritate scādālū sumit
 vtilius permittat nasci scandalū qz qz veritas relinq-
 tur. sicut dixi in scandalū. **Et** dñ veritas qsi vera en-
 titas. et e ety. **Et** vt dicit **anphelm^o**. veritas e rectitu-
 do sola mente pceptibilis. fm **ho Aug.** veritas e qua
 ostenditur id qd e. **Item Aug.** verū e id qd e. **Uñ** ve-
 ritas est adequatio rei et intellect^o vice in ver^o.
Veritus. a vereoz reris. veritū tu. dñ venit^o ta. tum. i.
 verecūdat^o. timēs. et facit actūs pluralis veritos veri-
 tas verita. et hec veritas tatis. declinat substantiue. et
 tūc descēdit a verus et cor. pml. veritus et veritas sine
 sit adiectiū sine substantiū. **Job. xxxij.** **Verit^o** sū indi-
 care vobis scientiā meā. **Inuenit** etiā irreuerit^o.
Vermicu latus ta. tū. i. distinctus 7 variatus. 7 e tra-
 ctū a vermiculis. qz rodētes ligna aratiū. alas ibi faci-
 unt varias et distinctas et qz in modū linee circūducit
 sic et aurifabri faciāt ptractiōes varias in metall. vñ
 in pmo cāticoz. **Purennas** aureas faciem^o tibi vmi-
 culatas argēto. **Blosa**. i. distinctas 7 variatas. **Alia** ho
 translatio bz similitudies aurifabri faciem^o tibi cū di-
 stinctiōib^o argēti zc. **Uñ** a vermiculo colore dñ vmi-
 culatus quia color ille tincturaz variat et ab alijs di-

tinguit. **V**ermiculat^o pot dicitur vermiculis exaratus
Vermicul^o. a vermibus dicitur h^o vermikul^o li. di. p^onl. cor. **V**ermiculolus sa. su. et copat. **E**t vermiculo as. i. scaturire. ad modum vermium effluere. et hoc vermiculū. **I**n scdo aut reg. d^o ca. xxiij. **D**avid sedes in cathedra sapiētis sum^o princeps in tres. ipse ē q̄si tenerrim^o ligni vermikul^o. vbi dicitur magister in historijs. **C**opat^o david vermiculo ligni. q̄ teredo vel terebella d^o q̄ mollis durz lignuz p̄forat. vñ dñ tāgīf nihil molli^o illo. **D**ñ hō tāgīf nihil durus. **S**ic david in p̄saris et domi circa subiectos mansuetior fuit ceteris in throno. et cōtra hostes nullus eo acutior. **E**t p̄mēdat^o hic david in tribu. s. in sapia in hūilitate. et fortitudine. **V**ermicul^o d^o rubeus color. **P**ā greci cocū. nos rubeū sine vermikulū dicitur mus. **E**st hō vermikul^o tinctura ex siluestribz frōdibz in q̄ lana tingit^o q̄ vermiculū appellat. vide etiā in coce^o **V**ermicul^o dicitur p̄p̄. **V**ermiculū tinctura ad similitudinē vermibus. **V**ermis. a verro ris. d^o h^o vermibus vermibus. et sūt vermes. aut t̄re vt scorpio. aut aq̄. vt sanguisuga. aut aer vt aranea. aut frōdiū vt eruca. aut lignoz vt teredo. aut vestimētoz vt tineas. aut carniū vt emigranē^o lābricus ascarie. colli. pedicul^o. pulices. lēdes. tarm^o. carim^o. vzia. cimex. et d^o vermibus a verrēdo. q̄ nō vt spēs aptis passibz s̄ squamaz nisi repit. q̄ nō ē illi spine rigoz. s̄ in directū corpulculi sui ptes gradatiz porrigēdo p̄tractas. p̄tractēdo p̄rectas motū explicat. sicq̄ agitat^o verrēdo plabit. vt d^o vermibus q̄si vermibus. q̄ i^o vere exeat. **E**t gignit^o vermibus sine villo cōcubitu. s̄ q̄nq̄ de ouis nascat^o vt scorpio. vide etiā in reptile. **V**erna. a verro nas. d^o h^o verna ne. famul^o pulcer fui ens. q̄ vernat in domo militū. seu diuitū pulcritudie vestitū. **E**t hinc vernula le. et hic et h^o vernacula le. di. et h^o vernacul^o et hec vernacula. i. famula. et p̄p̄rie in domo nata vel nutrita. **I**n. xiiij. ca. gen. d^o q̄ abraaz numeravit expeditos vernaculos suos trecēt ofdecē octo 7 cor. p̄nl. vernacul^o. vide in seruus. **V**ernacul^o. in verro exponit. **V**ernaf. in verro exponit. **V**erno. a verro d^o verro nas. nani. i. clarere. splendē vel delectari florē sicut in vere. **V**ernāstis. om. ge. **E**t copat. vñ vnanē adū. et hec vernantia tie. **V**ernula le. in verro exponit. **V**ern^o. a ver d^o verro^o na. nū. ad ver ptinēs vel clar^o splendid^o delectabil^o. et verro^o dies. verro^o tps. **E**cc. l. **I**n diebz vermibus. **E**t hinc hic 7 hec vernalis 7 hoc lē. i. eodē sensu. et pdu. na. **V**erositas a ver^o d^o verosus sa. su. vñ hec verositas tatis. i. veritas. **V**erphs d^o q̄si verphs podicē. vide in digit^o. **V**erres. a vires d^o hic verres h^o veris. poic^o cū testiculis. q̄ magnas vires habeat. vñ verrin^o na. nū. p̄nl. pdu. **V**erres p̄p̄riū nomē cuiusdā viri. **V**ñ siliter verrin^o na. nū. 7 hec verrine naz. quidā liber quē cicero fecit cōtra verrem. **V**erriculū li. illud cū q̄ dom^o purgat. vt q̄dā gen^o r̄betis. vel nauis piscatoria. et d^o a verro ris. **V**errin^o na. nū. in verres ē. **V**errito tas. fre. i. frequenter verrere. et cor. ri. **V**erro ris. o. i. i. verri. et ro in sū h^o sū. **E**t verrē. i. verrez trabē. vt tergē. purgare. radere. scope. **E**t cōpo. **C**ōverro ris. cōverro. i. euerre. ex verrere. reuerere. **C**ōpo. etiā auerro ris. **H**orati^o theban^o dos q̄to. **P**allere 7 in cultos aris auerere crines. **E**t ē actim cū suis cōposi. et faciūt p̄teritū in ri. et supinū in iū. et vt dicit **D**uis. in p̄mo maio. **R**. transit in g. vt verro versus. **V**erruca. a verro ris. d^o hec verruca ce. pustula carne supercedēs. que etiā porruz d^o. et ponit^o q̄nq̄ p̄ q̄dā vehiculo. **V**ñ verrucosus sa. su. i. verrucis plen^o tuberosus. vel ineqlis. incomptus. **V**ersicul^o li. di. pu^o h^o sus.

Versificor. a h^o sus et facio cōpo. versificor caris. cat^o sū cari. i. h^o sus facere. **V**ñ hic h^o versificator toris. **E**t versificatorius ria. riu. et hic et hec h^o versificabil et hoc le. et h^o versific^o ca. cū. et cor. p̄nl. syllabā h^o versificor. **V**ersilis. a h^o to tis. d^o hic et hec h^o versilis et hoc le. penf. cor. facilis ad vertēdū. **V**ersipellis. a h^o to 7 pellis cōpo. hic 7 hec h^o versipellis et hoc le. astutus subdol^o maliciosus deceptor. q̄ in diuisis vultū 7 mētē vertat. vel quia dū diuisis recipit modis in varias pelles se diuertat. **P**rouer. xiiij. **E**t p̄o fert mēdacia h^o versipellis. **V**ersitotas. frequētatiū. i. frequenter versare a verso fas. et cor. si. **V**ersosus. i. frequenter vertē. vel frequenter vergē. vt frequenter verrere. **P**ā ē frequētatiū p̄dictoz triū h^o boruz q̄ faciūt supinū h^o sū su. **V**erū. in h^o sū. **V**ersū. ē supinū triū h^o boruz. s. de h^o go gis. h^o si. h^o sū. et de verro t̄. verti versū. et de verro ris. ri. versū. **V**ñ h^o sus. **V**erū. facit h^o sū. verro vergo q̄ h^o sū. **V**ñ a verro d^o hic versus sus. act^o vel passio h^o sū. vel ver^o q̄ cōstat ex oronibz vsq̄ ad distinctiōem. et ipa distinctio et ver^o q̄ cōstat ex pedibz. et d^o a verro q̄ tādiū d^o verti quousq̄ recte construat. vel q̄ sibi p̄firo t̄mīno vltra nō p̄gredit. s̄ reuertit^o vt sic h^o sus. a vulgo sunt vocati. q̄ scribebāt ūtiq̄ sicut terra araf. a sinistra. n. ad dexterā p̄mū deducebāt stilū. deinde cōuertebāt ab inferiori rursus ad dexterā. **V**ñ versus inuenit^o p̄ ordine. vñ legit^o in. iij. li. reg. ca. vij. **S**eptena versū retriacula. **V**ñ a verro d^o h^o sus. sa. su. et ponit^o sepe paduer. q̄litas vel loci. et cōstruit cū actō vt h^o sū vt versus ciuitatē vel illū. **S**z pot^o ē p̄positio q̄n regit casū fm donatū. **V**ñ versus sa. sum. pot^o rescedere a vergo gis. et a verro ris. et tunc sapit significatiōes p̄dicto rū verborz. **V**ersutus. a verro tis. d^o versut^o ta. tā. penf. pdu. i. astut^o cōtor^o subdol^o. deceptor^o malicōsus. q̄ ei^o mēs in qlibet actu ad quālibet fraudē vertit. **E**t copatur vñ hec versutia tie. i. astutia tota snia. deceptio. **V**ertebra a verro tis. d^o hec vertebra bre. **V**ertebrae sūt sūme ossiū ptes nodis grossioribz cōglobate. s. ipe iuncture ossiū. q̄ ad inflectiōem mēbroz vertūt. vñ sepe cardo d^o vertebra. q̄ vertūt. et cor. te. naturaliter. **V**ertex. a verro tis. d^o hic vertex cis. ea ps capitis q̄ capilli colligūt. et ad quā cesaries vertit. s. postrema. vel sūma. **E**t nota q̄ vertex sepe accipitur p̄ vertigo eo q̄ antiqui dicebāt vortex et vortigo. **S**ap. xij. **L**ignū curuū et vorticibz plenū. **V**ñ vertex aliquando ponitur p̄o toto capite. et cor. p̄nl. gti. et desinit in ex. cor. naturalit. vide in vertigo et in vortex. **V**ertibulum. a verro tis. d^o hoc vertibulū li. p̄nl. cor. idē q̄d vertebra. vel illud instrumentū cu3 quo carbones vertunt^o in fornace. **V**erticosus. a vertex dicitur hic verticosus verticosus sa. sum. id est superbus. vel cuius capilli in vertice con girantur. **V**ertigo. a verro tis. d^o hec vertigo ginis. globz cōuolutio. cōgiratio. q̄n sit i terra a vento. et in capite a morbo. **V**ñ vertiginus nea. nesū. **E**t vertiginos^o sa. sū. s. qui vertiginem capitis patitur. et inuenit aliqui vertex p̄ vertigine. **I**tem antiq̄ dicebāt vortex. 7 vortigo fm bug. **I**sid. aut q̄to ety. dicit. **V**ertigo ē quo tiēscūq̄ ventus surgit. et terrā in circuitu mittit. sic et in vertice hois arterie. et vene ventositatē ex resoluta hūmectatiōe gignūt. et in oculis gix faciunt. vnde et vertigo nuncupata est. et pducit penf. gti vertigo vide etiā in vortex. **V**erto tis. verti versū vertere. i. p̄mutare. t̄āsmutare. **A** quo componit auerto tis. aduerto tis: animaduerto t̄. i. animo aduertere. **A**ntuerto tis. anteuerti. tere. id ē p̄intelligere. p̄cognoscere. **L**ouerto tis. Lit

cumuerto tis. i. circūquaq; uertere. vel in giro uertere
Deuerto tis. i. deorsū vñ de vno loco ad aliū uertere re
 mouere. **D**iuerto tis. i. secedere. ire vel variare. diuis
 dere. q̄si diuersis modis uertere. vñ diuerso sas. frequēta
 tuū. **E**uerto tis. i. destrūere. vel extra uertere. vñ valde
 uertere. **P**eruerto tis. i. destrūere ad malū uertere. puer
 suz facere. **P**eruerto tis. i. puenire. pterire. p̄trāsire. 7
 puerto: teris. deponē. in eodē sensū. **O**buerto tis. i. cō
 tra uertere. **R**euerto: teris. i. retrouertere vel redire. q̄d
 antiq; dicebāt reuerto tis. **S**ubuerto tis. i. destrūē. q̄si
 q̄ subuersus sit uertere. et vñ econuerso. decipe. seducere.
Trasuerto tis. i. vltra uertere vel ad aliq; d̄ uertere. obliq;
 re. vñ trasuersus sa. sū. **U**erto 7 ei? cōpo. faciūt p̄teri
 tū in ti. et supinū in sū. sicut uerigo et uerro. **U**ñ q̄daz
Uerto facit vñ uerigo. uerro. q̄ vñ suz. **I**tē uerto et
 eius cōpo. in o. omnia sūt actiua p̄ter diuerso p̄ sece
 dere. et reuerto s̄m antiq; q̄ sunt neu. **I**n o: autē oia
 sunt passiua. p̄ter auerto: p̄ spernerē. et reuerto: que
 sunt reponentia. **I**tem conuerto: et puerto: passiua
 sunt et reponentia.

Vertumn? a uertotia. d̄ uertumn? ni. mas. ge. deus
 mercator. a uertendis mercib; et ponit sepe pro foro.
Hora. **V**ertumnū ianūq; liber spectare uideris. **I**tez
 uertumn? d̄ deus p̄ncipioz uel anni vñ diei vñ alteri?
 rei. **E**t d̄ sic a uertendis annis. vel dieb; vel alijs reb;
 et sepe ponit p̄ ipso anno vñ die.

Veru. a uerus ra. rū. d̄ hoc ueru indeclina. in singu
 lari nūero. s̄ in plurali hec uerua hoz uerū: his 7 ab
 his uersib; regularit̄ sicut cornib; s̄ s̄m cōmunē vñ fa
 cit in vbus uerub; et ē ueru instrumētū ferreuz vel li
 gneū quo carnes assant.

Veruecinus na. nū. i. ueruec ē.

Veruec. a uires d̄ ueruec cis. i. aries. q; ouib; ceteris
 sit fortior. vñ d̄ sic q; sit uir. i. mascul? vñ q; ueruem
 habeat in capite qui eū arietare facit. vñ ueruecinus
 na. nū. **E**t ut dicit p̄sti. in. v. li. ca. ubi agit de uersinētis
 bns in ex. **V**eruec cui? finalis syllaba naturalr. p̄duci
 tur. mas. ge. ē. et hec est cā q̄ in ḡto p̄du. p̄nl. ḡti. vñ
 in aurora d̄ uictimaveruece signat q̄ d̄ are.

Verus ra. rū. i. nō falsus certus equus iust?. **E**t p̄pa
 tur. uerus cōpo. ueridic? ca. cū. uerific? ca. cū. uerilo
 quus qua. quū. vñ hoc ueriloquūz quū. **E**t nota q;
 ho sepe ponit pro cōiunctione copulatiua. et sepe p̄
 affirmatiua. i. certe et sepe p̄ expletina. **I**tē uerū sepe
 ponit p̄ sed vel p̄ certe. **I**tē reuera. i. certe. et ē cōpo
 sitū vel sūt due p̄tes p̄ site. p̄ vna. et p̄du. p̄mā uer?
 vñ p̄ sper. **A**rtavia ē uere que ducit ad atria uite. **U**e
 rus amor: p̄pi. uera ē custodia legis. **E**t scias q; ut dicit
Ambro. **O**me uerū a quocūq; dicat a sp̄sancto est.
 uide etiā in ueritas.

Verutatus. in uerutus exponitur.

Verutulus. in uerutus exponit.

Verutus. a uerū d̄ uerut? ta. tū. i. uerū armat? p̄nl.
 p̄du. **I**tē hic uerutus ti. d̄ q̄dā gen? pili. vñ ueru
 tulus li. di. et uerutatus ta. tū. i. ueruto armatus.

Vesannus. **S**anus cōpo. cū uer. q̄d ē sine. et d̄ uesann?
 na. nū. q̄si sine sanitate animi. **E**t cōpat. vñ hec uesann
 na. nū. i. insana. et p̄du. sa.

Vescor: sceris uesci. i. comedere. vñ uti cibo. **E**t p̄po.
Lonescor: sceris. **U**escor: ria. et ē deponēs uescor: cuz
 suis cōpositis. et caret sup. s̄m vñ. et etiā suppletionē
 p̄teriti. deberet tū facere uescitū p̄nl. cor.

Vesculetus. a uesca et lentos cōponit uesculent? ta.
 tū. i. delicias et uescis plen?. **E**t cōpat. vñ hec uesculē
 tiatē. i. delictaz sine uescaz copia.

Vesculus. in uescus exponit.

Vescus. a uescor: sceris. d̄ uescus ca. cū. i. comestibil
 vel ad uescēdū habitū. uescibilis. vel uesc? ca. cū. id ē
 deliciasus. vñ uesculus la. lum. di. uel uesca cōponit a
 ue. q̄d ē sine et esca. inde uesca q̄libet pua comestibilis

q̄si nō esca. vel quasi uelat esca vel pua esca.

Vesica. q̄i uas aq. d̄ q̄dā itestnū ubi colligit uina
 sic in ventre cibo. vñ dicit **I**sid. uesica dicta uas aq
 q; sicut uas aq ita de renib; uina collecta completur.
 et humore distēdit. cui? vñ in uolucris nō habetur.
Itē uesica d̄ eleuatio et inflatio cutis. q̄ similē plena
 est aquosi humoris. **U**ñ exo. x. d̄. **E**runt in iumētis
 bonib; ulcera et uesice turgētes. et p̄du. p̄nl. **H**o
 ra. i. p̄mo s̄monū. **P**ā displosa s̄nat q̄tū uesica pepe
 dit. **E**t d̄ uesica a uas ualis. q̄si uas aque uel uesica
 q̄si ualica. q; auis ibi colligit grana q̄si in uase et ē ety.
Et scribitur p̄ vñ s. et sine c. in sc̄da syllaba. vñ p̄cb;
 p̄ferri sicut resina casia.

Vesicula. a uesica d̄ hec uesicula le. di. pua uesica.
Itē uesicula d̄ illa tenuis pellicula. uesice formā ha
 bens q̄ ē in gutture auis in q̄ cibaria cōgregāt. **D**e q̄
 d̄ leuitia p̄mo. **V**esiculū uera gutturis et plumas p̄
Vespa pe. aial ē exiguū et uolatile aculeis q̄ciēt.
 uenenosū q̄d ex asinoz carnib; putridis nasci d̄. **E**t
 cōpo. uespa a vi. et peto tis. l. paro ras. q; vi petat. vñ
 uim parat. **E**t ḡ aial uolatile. ualde uolentū. vñ hoc
 uespariū parū. nidus uespaz.

Vespelio. **S**polio cōpo. cū uesitia. et d̄ hic uespelio
 onis. sepulcroz uolator. s̄ q̄ mortuos expoliat. **E**t cō
 ponit a uiolo las. et sepulcz. uel a uesbo bis. q; uiolat
 sepulcz. et sepulti uesitē uehit.

Vesper. a uespa uel uespuz d̄ hoc uesperis. **E**t h̄ ve
 sperugo ginis. **E**t nota q; hic uespuz ri. et hoc uesper
 ris. et uesp ri. 7 h̄ uespuzo ginis. noia sūt vñ? 7 eius
 d̄ stelle. q̄ in nocte p̄ solē apparet et in mane an̄ solēz
Uñ in mane d̄ lucifer uel fosforos. et dicūt q̄dā q; h̄
 nō pōt eē in eodē tpe q; eadē stella in sero sequat̄ solē
 et in mane p̄cedat. s̄ hoc cōtingit in diuersis p̄tib;.

Aliq; dicūt q; mercur? et uenus cū sint satellites solis.
 q̄nq; sunt ita dispositi. ut uenus p̄cedat solē et mercu
 rus sequatur uel econuerso. et tūc uia illaz stellaz. s̄.
 illa q̄ seq̄tur solē uidet̄ in sero p̄ solē. illa ho q̄ p̄cedit
 in mane uñ ante solē. **S**z q; ille due stelle sunt cōsimi
 les in splendore et q̄ntitate creditur q; eadez stella sit
 et in sero post solē. et in mane ante solē. **A**ltius at̄ phi
 losophātib; placuit q; uia et eadē stella sit sc̄z uenus
 que in sero sequit̄ post solē. et in mane p̄cedit an̄ solē.
 et in eodem tpe anni ē ho altior sole. **E**t ḡ cōtingit q;
 insit ueniūt ad occasū. q; uenus ē altior diutius uidet̄
 in sero q̄ sol. **E**adē rōne et citius uidetur in mane q;
 uis eque cito motu discurrāt et ad hoc ostendenduz
 satis familiare inducitur exemplū. **P**ā citius uidem?
 ascendentiā remota q̄ p̄pinqua et diutius uidemus
 descendentiā remota q̄ p̄pinqua quū e q; 7 pari motu
 incedāt. **D**ī ḡ uen? in ero uesperus et uespuz. et ues
 p̄ et uespuzo. s̄ in mane lucifer uel fosforos.

Vespa. ab uespera. et uesper? subtracta b. et loco il
 lius v. p̄sonantes ponentes dicim? hec uespa re. **E**t h̄
 uesperus ri. **V**espa idē est q̄d uespera. s̄. tps et hora
 que ē inter diē et noctē. uel inter noctē et diē. **E**t hui?
 ḡtis ponit aduerbialit̄ in euāgelio mat h̄. **V**espe aut̄
 sabbati et signat in tpe. et ad ipm sit relatio p̄ que no
 minalit̄ q̄d seq̄tur. q̄ lucefcit in p̄mā sabbati. sicut ad
 hoc nomē romā positū aduerbialit̄ fit cōsimilis relatio
 cū d̄. iste uadit romā q̄ ē caput mūdi. et fit relatio ad
 nomē infra positū nō ex eo q; ponit aduerbialit̄. sed
 ex eo q; ē nomē et quādā uiz nomis reddit. **I**tē uespa
 et uespuz diuersicilia sunt. **A**liud em̄ signat in singu
 lari q̄ in plurali. **P**ā be uespe arū. signat illud tps in
 quo cātat illud officiū. **H**i uespi orū. ipm officiū. **U**e
 speru siquidē cantantur. **S**z uespe pulsantur. **U**nde
 uesuz. **R**i roz cātat. re ray timpana pulsant. **Q**uidā
 tū nō distinguūt inter uespas et uespuz q̄tū ad offici
 um. **I**tē a uespa uel uespuz dicit̄ hoc uesperū. ri. ob
 scuritas q̄ fit ex interpolatione nubū inter nos 7 soles

vet? veterosus senex. Et distingue sic. vetus e coui- cijs qsi cotemptibilis veterosus ex morbo. Senex eta- te e 7 reuerentie. In grecis. aut ponit isti xl? Qd ve- teri puez simile fac veterosus. Dicas qd patit dicat quicq veteros? p dicitia veteros? dici a vet? fm psta.

Vetero ras. rari. dr a vet? et e veterare. antiqre se- nere. et e absolutu. Licet inneniat trāsitiue positu vt veterani capā meā. In de veterasco scis. inchoa. Ae- tero cōpo. Couetero ras. Inuetero ras. Psal. Inue- terani int oēs inimicos meos. Uetero e neu. cū omni bus suis compositis. et cor. te. Itē a vetero dicit vete- ratas. tū. i. antiquus.

Veterosus A vetus dr veterosus sa. sū. i. vetust? vl vetustate plen?

Vetustas. tū. i. phibitus. a veto vetas dr. et cor. pe- nul. Un pspet. Non iustis vetitis. abstinuisse sat est vide in veto.

Veto tas. vetui. vetitū vetare. i. phibē. A q cōponit De veto tas. E veto tas. Et e actiuū veto cū suis cō- positis. et facit pteritū in tui. et supi. in titū et cor. ve. Quid. de remedijs. Quin etiā accēdas vicia irritasqz vetādo. Inuenit etiā vetat? ta. tū. vñ in Actio. xvj.

Vetati sunt a spūs sancto loqui xbu in asia.

Vetul? la. lū. aliqntulū vet? et deriuat a vet?

Vetus. a veto tas. dr vet? teris. ge. om. qz antiq dice- bant veter ra. rū. et cōpatur veterior veterim? . 7 dr vetus a veto. qz talū est. phibere a delictis. Et cōpo. quetus. i. valde vetus. Et puetus. i. valde vet? . vide in veterosus et cor. hāc syllabā ve.

Vetustas. a vetus dr bec vetustas statis. i. senū anti- qtatis. Un lucan? in q: to. Quic cui veteris custos fa- mosa vetustas.

Vetust? sta. sū. i. antiquus. et cōpat stioz. stissimus. Job in. xv. Multo vetustiores qz ptes tui. et dr a vet?

Un dicit psti. in. iij. li. a vetus assūpta tus fit vetustus et cōpo. quetus? et puetus? . i. valde vetust?

Vexillarius in vexillū vide.

Vexillifer ra. rū. pnl. cor. i. ferens vexillū et compo. a vexillū et fero.

Vexillū. a velū qsi p diminutōem dr hoc vexillum li. qsi velulū. vñ hoc vexillulū aliud dimi. Et vexillarius ria. rū. i. ad vexillū ptinēs. vel vexillū portās. et dz p- ferri vexillū. 7 auxiliū. sic dixit. auxit qsi sono duoz ss.

Quidā ydiote pferūt auxiliū et vexillū. acsi scriberē tur p s. sicut pferūt desiderū cōsiliū. vñ in hymno. ve- xilla regis pdeūt. dz pferri vexilla p r. vt illuxit. verit vixit. luxit.

Vero. A verbo bis. dr vero ras. rari. rare. i. portare. molestare. turbare. et e actiuum cum omnibz suis cō- positis siqua habet.

ante 6

Vguitio onis. ppriū nomē cuiusdā viri. 7 dr vguitio qsi eugetio. i. terra bona nō tm pntibz s etiaz futuris. Multa ho vtilia posteris reliqz vel dr vguitio qsi vi- getio. i. virens terra. nō solū lbi sed etiā alijs.

ante 3

Via. a verbo bis. dr bec via vie. qz p eā aliqd vehit et portat. vel dr via qsi vehicula et e pprie via q pōt ire vehiculū. vñ et sic dr ab incursu vehiculoz. et e nouē pedū. et caput duos act? . vt p cōtrariū veniētia iumen- ta transire possint. vñ hic et bec vialis. et hoc le. et hic viator toxis. Itē a via vio as. au. are. iter facere. am- bulare. vñ in suo loco.

Viaticū. a via dr hoc viaticū ci. victus q necessari? ē in via ad expēdendum. et defert in via. vñ et viaticus dr corpus dñi. qz ppōsitū ē nobis vict? in via. Et hic viaticus ca. cum. in via necessarius et delat? vel in via sustentatus.

Vibicos? sa. sū. vibicibz plen? . et cōpat. 7 dr a vibix. Vibix. a vimen dr bec vibix bicis. i. f rutex in petrosa ēra vel minuta xga vel incisio et vestigiū qd fit in car- ne ex virga. et ponit p qlibet icisione. et pdu. pnl. gti.

Persius. Si puteal multa cautus vibice flagellas. no- mina. n. femia desinetia in ix. pducūt pnl. gti. vt lodix cis. ibix. cis. vibix cis. Quidā tm dicūt. qz dicēdū ē hic vibex cis. s eis opponitur q noia desinentia in ex cor. pnl. gti. pteret veruex cis. sed vibex pdu. pnl. gti. Ad hoc ipi dicūt qz veruex et vibex excipiūt a regla. Pū- stia. aut in libro de accētū nō excipit nisi veruex. Daj- ster ho bene. dicit. qz vibix sicut lodix et s puto verū.

Vibro. a vibix dr vibro bras. b. ani. b. atū. b. are. i. re- splendere. vel crispate. cōcutere. ad iaculādū vel iac u- lari. sicut solem? facere de minuta xga. et habet pma3 cōem. qz vibro naturalē cor. pmam.

Vicaneus. a vic? dr vicane? nea. neu. i. vicin? na. nū. Et cōpo. Couicane? nea. neu. i. cōuicin?

Vican? . a vic? dr vican? na. nū. i. vicin? na. nū. et p- ducit ca. et cōpo. Couican? na. nū.

Vicarius. a vice dr vicari? ria. riu. pvice succedēs vl vicē dñi vel alterius gerēs.

Vicari? aduer. pnl. pdu. pōt deriuari a vic? qsi p vi- cos. vel de vico ad vicū. Ul pōt deriuari a viceā. vicis. sim p singulas vices.

Vicecomes. a vice et comes cōpo. hic vicecomes. b? vicecomitis. 7 accuit pnl. vicecomes fm vsū. lz sit bre- uis. sicutz archicoqu? . s hoc facit potētia nti. qz rema- net incorruptus. et iō nō amittit accētū.

Vicecomitissa. a vice et comitissa cōpo. bec vicec o- mitissa se. vt oz vicecomitis.

Vicennus. a viginti dr vican? na. nū. pnl. pdu. i. res vi- ginti. vel ptinēs ad viginti. Judibz. j. Vicenoz pedū spacio tendebat.

Vices. a vinco cis. dr bec vix vel vices. gto viciis. sed ntūs vix in vsu nō ē.

Vicia. a vice dr bec vicia cie. qd dā gen? legumīs. qz vice panis ea vtūtur in quibusdā locis. vel vicia dr qz viciosa. qz mala ē. vel vicia dr a victoria quā antiq vi- ciā dicebāt. Inde vicia qsi victorialis. qz victores ea- oliz solebāt coronari. vñ viciosus sa. sū. Inuenit hoc viciū cū. vñ xl? . Est viciū crimē. viciū qz dictio semē.

Vicia. in vigies ē.

Vicina. A vicin? dr bec vicinia nie. et bec vicinitas tatis. vicinia ē. primitas locoz. vicinitas ho regia vi- cina est.

Vicino nas. in vicin? ē.

Vicinulus la. lū. di. a vicin? dr.

Vicinus. a vic? dr vicin? na. nū. Et h vicin? ni. 7 bec vicinia ne. substātiue. et bec vicinitas tatis. et vicinul? la. lū. di. Et vicino nas. i. more vicini se gerere. vel pin- quare vel iungere. et cōpo. auicino nas. i. disingere.

Aduicino nas. i. adiungere. vel appi. opinqre. Vicino p iungere et eius cōposita fm hāc significatiōez acti- ua sunt. aliē neutra sūt. Itē vicin? pponi. Conicinus na. nū. et pdu. pnl. Quid. de arte. Vicinū qz pec? grā- dius vber habet. et dr vicin? qsi vico nat? . Et est ety.

Vicissim aduerbiū. i. alternatim. pntuo per vices. et deriuat a vice.

Vicissitudo. a vice dr h vicissitudo pīa vñ vicissitu- dinarius ria. riu. i. vicē pbes vel vicē dñi vel alq? agēs

Viciū cū. i. crimē. vide in vicia cie.

Victima. a vinco cis. dr h victima me. q occidi solet ppe victoriā. s. sacrificiū. qd fit p hostibz victis. sicut hostia p hostibz vincēdis. Un qdā. Victima p vict? dat hostia p supādis. et erāt victie maiora sacrificia qz hostie. vel dr a vinco cis. qz vincit dū ducit ad imo- lādū. Un hic 7 h victimalis et hoc le. et victino mas.

s. sacrificare imolare. et e actiuū cū oibus suis cōposi- t.

Victio tas. in victo tas. exponit.

Victo. a victu dr victo tas. i. victū qre. vñ victans

Do iij

vis. ge. om. i. victū qrens. Et victito tas. penl. cor. fres
queta. Possunt ista etiā eē frequētatiua de vino uis.
vñ pap. di. **V**ictātes vinētes.

Victoria. a vinco cis. vici. ctū. u. i. or. dñ h victor oris.
q̄ vincit et supat hostē. et hinc h victoria rie. q̄ si vi et
virtute adquisita. hoc est enim ius gentium vim vi ex
pellere. nam turpe erat dolo. **U**n victoriosus sa. suz.
id est victoria plenus. et comparat. vnde hic et hec vi
ctorialis 7 hoc victorale. Et scias q̄ palma notat lau
dem belli victoria finē.

Victoriale. di. quavictoria.

Victrix. a victor or. trix. fit hec victrix cis. vñ dicit
Vulstia. m. iij. li. In ix. feminina inuenit a masculinis
xbalibus siue denominatiuis in tor. desinentibus deri
uata que mutant or. in rix. vt victor trix. **H**ic nota q̄
victrix et vltrix in nominatiuo actio et vñ singulari
sūt fe. ge. In reliquis ho casibz sūt cōia triū genex. vñ
Victa. in pmo. Tollite iam pridē victicia tollite signa
vñ faciūt ablatim in e. et in i. h hoc non inuenit in alijs
xbalibus femininis. vñ xsus. **V**ictrix victricēvictrix
dat femina sola. Sic vltrix reliquis dat genus omne
scola. **H**ug. autem dicit. **V**ictrix in pdictis tribz ca
sibus est com. ge. in alijs ho omnis. in vna voce vel di
uersis. Pos ho dicimus q̄ victrix et vltrix de necessi
tate fuerant fe. ge. in pdictis tribz casibus ppter x
balia masculina a quibus trabunt originem vt offen
di in scda parte vbi determinauimus de accentu nomi
num desinentiū irix.

Victualis. in victuarius exponit.

Victuarius. a victus dñ victuarius ria. riū. ad victū
ptines. Et h et hec victualis et h le. idē.

Victurus. victū victu. est supinū duorum xborū. s.
de viuo uis. xi. ctū. et de vinco cis. vici. ctū. **U**n victu
rus. ra. riū. picipiū pōt descēdere a viuo uis. vel a vin
co cis. 7 diuisa signare sicut et pdicta verba diuersa
signant.

Victus. a viuo uis. dñ h victus tus. et dñ pprie vict^o
q̄ vitā tenet et sustentat. Itē pōt declinari mobilitet
victus tra. ctū. i. supatus. et dñ a vinco cis.

Viculus. li. mal. ge. puusvicus.

Vic. a vice dñ hic vicus ci. villa extra ciuitate. Pro
puevici et castella et pagi sūt. q̄ nullā ciuitatis digni
tatē habeant. s̄ vulgari boim conuentu incolunt et
ppter paruitatē suis ciuitatibz attribuunt. et dñ vic^o.
q̄ sit vice ciuitatis. vel q̄ habeat vias tm sine muris.
vici etiā dicunt pue habitatiōes ciuitatis a via qui in
sidēt. vt **I**ste stat in tali vico. i. in tali loco. vico sunt
inter vicosa spacia. sed maiora 7 latiora sunt platee
et pdu. pma vicia. **H**ora. in epi. **Q**uid vici. p sūt aut
oreta si metit orcus. **S**radia cum quis non exorabilis
auro.

Videlicet. i. nimiz. certe. s. vero videre licet. Et cō
ponit a videre et lz. et ē aduer. affirmadi. vel cōiunctio
copulatiua vel expositiua fm hug.

Video des. vidi sū. videm? natura. **A**spicim? volūta
te. **I**ntuemur cura. **V**ideo cōpo. **I**nuides. vt in
video tibi. i. nō video tibi. hoc ē non fero te videre bñ
agentē. vide in sua loco. **P**rouideo des. i. pcul vide
re. vñ puidens. et cōpat. vñ hec puidētia tie. et ppo.
Improuideo. ge. om. vñ dñ et hec improuidētia tie.
Prouideo des. i. ante videre. **R**euido des. **V**ideo 7
eius cōposita sunt actiua. pter inuideo qd est neutrū
Itē oia faciūt pteritis in di. et sup. in sū. 7 cor. hanc syl
labā vi in pñti. s̄ in pterito et sup. eā pdu. vñ **P**am
philus. **P**rouidet et tribuit deus et labor oia nobis. 7
vt dicit pñti. in. viij. li. video: a te. passiuū ē. video: eē
bonus clericus. depo. est. **I**tē xsus. **M**ajstralis. **M**ulti
videre que nō licuerūt videre.

Vido dis. scie cōiugationis. i. videre. et dñ **A** vide
des. **U**n catho. **H**ic vide ne rursus leuitatis crimine

dānes. **I**n hoc xsu nō pōt esse vide impatiū? scde cō
iugatiōis. q̄ impatiū? scde cōiugatiōis desinit in e. p
du. sed hic de corripitur. et hinc cōpo. **D**iuido dis.

Vidua. ydus vel yduo yduas. cōpo. cū vir. et dñ hec
vidua due. q̄ si viridua. i. a viro viduata. i. diuisa. pprie
qdē vidua dñ. que cū viro diu fuit. nec circa cōfortiū
alterius viri p^o morte pmi cōiugis adbesit. nā que alte
ri post mortē pōris viri nupserit vidua nō erit. q̄ autē
dñ vidua. q̄ si vir o diu cōsuetā ety. est et inde viduus
dñ. dñ. et viduo as. i. viduā reddere. qd fit cum q̄s
virū alicuius occidit. vñ viduatus. tu. et dñ mulier
viduata. desolata. viro nudata. Et scias q̄ cū vidua
ta nubat nō benedicunt in ecclia tales nuptie. **C**ausā
aut huius habes in bigamus.

Vico es. cui. etū. i. vincere. ligare. 7 cōpo. a vi. 7 eo is.
qd vltimus cōpo. **V**ico es. i. alligare. valde ligare. et
est neu. vico solo defectu. **P**ā fm vsum. nō habz pteri
tū nec sup. vñ ē defectiuū xbu. lz fm artē exigit ratio
vici. etū. a vico dñ victus ta. tu. i. curuus et q̄ si ligat^o
vel victus via totus euacuatus. vel vict^o dñ a via. i. de
bilis in via. incuruatus. infractus eūdo. **T**erē. in eunz.

Hic ē viet^o vetus vetero sus senex.

Victus in vico exponit.

Vigeo ges. gui. gere. i. esse in vigore. vel habē vigore
posse viuere. valere. roborari. fortis eē. Et vñ descēde
re a viro q̄ viridis et iuuenilis etas solet vigore con
ferre. vñ vigenstis. ge. om. et dicitur vigenstis vtute
pleni. flouidi q̄ si viz agētes. et cor. vi. **U**n vindocinē.
Doctrine p̄ ē vsua. doctrina scolaris. **I**ntercisa pe
rit cōtinuata vigeat.

Vigies. vel vices adū. nume. i. viginti vicibz. et dñ a
viginti. **A**poca. ix. **V**igies milies dena milia.

Vigil. a vigilo remota o. dñ vigil lis. com. ge. q̄ vel q̄
vigilat. et pprie cā custodie. **V**igil cōpo. pugil lis. i.
valde vigil. et cor. pñl. gti. et facit gtiūs pluralis in uz.
vigilū. **Q**uis ablatiu? desinat in e. et in i.

Vigilar. a vigilo las. dñ vigilax cis. ge. om. ad viglā
dñ patus. qui sepe vigilat et multū vigilare pōt. 7 cor.
penul. nti.

Vigilie. in vigiliū vide et in crepusculū.

Vigiliū. a vigil dñ hoc vigiliū li. Et h vigilia lie. i. eo
de sensu. s. vigilatio. vel ipi vigiles et hora vigilibz di
stincta ad vigilādū. **V**igilia etiā dñ dies pfect^o. s. dies
p̄m^o an festū. q̄ tūc in sero vigilie vacam^o. **P**onitur
etiā vigilia p cura. cupiditate pseuerantia.

Vigilo las. lani. lare. i. a somno q̄ abstinere. vacare stu
dere custodiā adhibē circūspice. **U**n vigilans tis. ge.
om. vñ hec vigilantia tie. et format a dño vigilati ad
vita a. **V**igilo las. cōpo. aduigilo las. i. valde vigilare
Cōigilo las. i. s̄ vigilare. **D**e vigilo las. **E**uigilo las.
in codē sēsa ista duo. i. valde vigilare. vel a somno ex
citafe vel excitari. **I**nuigilo las. i. s̄ s̄. vacare opam
dare. **P**eruiigilo las. i. perfecte vigilo. **R**euiigilo las.
Vigilo et eius cōposita neu. sūt pter deuigilo et cui
gilo p somno excitare q̄ sunt actiua. et cor. gi. vñ qdā
Peruiigili cura sp meditare futura.

Viginti om. ge. nomen pluralis et indecli. et cōpo. a
bis et gentos qd ē decē et dñ viginti q̄ si biginti u. p
b. posita. vñ vices aduer. 7 vice simus ma. mū. et vice
simus ma. mū. Et cōpo. viginti cū vñ^o et dñ viginti
unus na. nū. **S**z cōsuevit q̄ri. an dicendū sit viginti
unus hq̄. an vigintiunus homines. **C**redo q̄ sit dicen
dum vigintiun^o homo. q̄ finis vincit p̄cipium teste
pñti. vñ pbat q̄ hmoi dñ esse nomen potius q̄s. p nome
rōne nois qd ē in fine. **S**ilr. dicit in li. cōstructionū q̄
terminatio matie obtinet ptesorōnis. Et hoc. in oritb
metica talē ponit latinitatē. **S**i septies tres addāt in
vigintiunū cadūt nūex. **P**uerū dicit n̄ nūeros. s̄ h n̄
plenus dixi in tercia pte vbi egi de numero n̄ omnis.
Vigintiunus. in viginti exponit.

Vigor. A vigeo ges. dicitur hic vigor gous. i. vivacitas virtus firmitas fortitudo. Et hinc vigorosus sa. sum. i. plenus vigore. et copat. vñ hec vigorositas tis.

Vileo les. in vilis vide.

Vilis. a villa dicitur hic et hec vilis et B le. q. nullius vrbas nitatis est. i. abiectus respectus. et copat. vñ hec vilitas tis. Vilis pro. cum q. et dicitur quilibet. i. valde vilis. Tam nilis. Item vilefacio cis. vilifico cas. vilipendo dis. Item a vilis dicitur vileo les. l. i. lere. i. esse vel fieri vilem. vñ vile sco scis. inchoa. Et coponit ad vileo les. vñ ad vile sco scis inchoa. Conuileo les. vñ conuile sco scis. Dinileo les. vñ dinile sco scis. inchoa. i. multis et dineris modis vilere. Euvileo les. i. valde vilere. vñ euile sco scis. Reuvileo les. i. iterum vilere. vñ reuile sco scis. Vilco les est neutrum cum suis copositis et caret sup. et pdu. ni. vñ Esopus. Nobilitat viles frons generosa dapes. Item Anianus. Scire suum vilet qui sapit atq. silet. et scribit per vñ l. sed villa le. pduo. Et scias tuis linis dicit. Vilus boim est alios viles facere. et qui ex merito suo alijs placere non potest saltim placeant copat de peiorum.

Villa. a vallis dicitur hec villa le. q. vallata. q. vallata sit solū vallatōe. vallozū. et nō munitōe murozū. vñ villanā nū. pñf. pdu.

Villico cas. in villicus exponit.

Villicus. a villa dicitur hic villicus ci. pprie ville gubernator est. vñ dicitur villicus q. si ville custos. Sed qñq. villicus dicitur dispensator vniuersę domus et oim possessionū et villarum. Et hec villica ce. vxo. villici. vel q. tale officium exercet. Item a villicus dicitur villicor. caris. vel villico cas. vñ in euāgelio luce. Jam em non poteris villicare. sed fm modernos potius in tempo. ge. dicitur villicor. caris. i. vil le curā gerere. et generaliter oim possessionū et familiarum rerū. et villicare seu villicari officium villici exerce re et cor. li. fm bug. pñf. x. dicit. A villicus etiā villico vel villicor dicebant antiqui.

Villosus. a villō dicitur villosus sa. sū. i. villis plenus. et copat Villula le. di. pua villa.

Villū. a vinū dicitur hoc vinellū li. di. et hoc villū sū. di. et vt di. pñf. in. q. li. In nus vel na. nū. desinentia si faciūt diminutiua abiecta n. duas assumūt l. vt bonus bellus bona bella. vinū villū. et dicitur villū vel parū vini. vel pñf. vinū vel vinū mixtū cum aqua.

Villus. a vellus dicitur hic villas li. mas. ge. pilus vel floccus lane de vellere ouis. vel etiā floccus quouslibet pilozū. et maxime si est longus et dependens.

Vimen. a vireo res dicitur hoc vimen nimis. mollis virga et viridis vel sic dicitur q. vim habeat multā viridis. Natura em ei talis est. vt etiā si arefactū abluat vire scat et cor. pñf. gti. vñ vimineus nea. neū. et B viminetū ti. loc. vbi vimina cresunt. et hic et B viminalis et hoc le. et hic viminalis lis. quidā mons in romana ciuitate. sic dicitur ab abundantia viminū.

Viminalis pñf. pdu. in vimen est.

Vimineus nea. neū. in vimen vide.

Vinaciū. a vinū dicitur hoc vinaciū ci. posterius vinū quod etiā vinacū dicitur. et est q. si fex totius vini. vel illud quod remanet post expulsiōe vini. et pñf. extra fm bug. et pa. pi. di. Vinacia sūt q. remanēt in vuis qñ pñf. a vino. Vinalia. a vinū dicitur B vinaliū li. vel pot. in pñf. tñ B vinalia. horū vinaliū vel liozū. festum vini.

Vinaria. a vinū dicitur hec vinaria ric. cellariū vbi vinuz reponit vel vendit.

Vincio cis. xi. in ctū. vinctū. vincire. i. ligare. Vincio coponit. Conuincio cis. Circūvincio cis. Deuincio cis. vñ deuinctus eta. ctū. et copat. Euincio cis. Reuincio cis. vincio cū suis copositis est actiū et facit pteritū in xi. et sup. in ctum licet apud antiqs inueniat vincium ctū. et est q. te cōngationis. Sed vincio facit victū sine n. sicut et vino xi. ctum.

Vinctū li. pduas syllabas. in vinctū vide.

Vinco cis. ci. in ctū. victū. et est vincere supare. victoria habere. q. aut dicitur vincere q. vi cape. et. est. Vinco coponit. Conuincio cis. ci. ctū. i. sil. vincere. vel multum redarguere. et supare. Deuincio cis. Euincio cis. Peruincio cis. Reuincio cis. Vincio cis. et eius coposita actiua sunt. et faciunt pteritū in ci. et sup. in ctū sine n.

Vinctus. a vincio cis. xi. ctū. dicitur victus eta. ctū. Et copat. vinctus etiā p se signat copeditus. vel ligatus ex aliq. Ligatus aut nō tm B mō. s. etiā qlitercūq. vinctū indicat.

Vinctū. a vincio cis dicitur B vinctū li. qd et B vindum ci. p syncopā. i. ligamē. et inde vinculo. laris. i. ligare.

Vindemia. a vinea dicitur B vindemig mic. vñ vindemio sa. i. vites putare vel potius vuas a vinea auferre.

Vindor. a vindico cas. dicitur hic et hec vindex cis. i. vindicator vel corrector.

Vindico cas. cani. care. i. vlcisci. S. differt. q. vindicat aliqs cū a piculo liberat. Vlciscit cū illē mala passus ē vel vlcisco. i. iuriā factā. vindico ne fiat. Item vindico illū q. iuriā sustinuit. vlcisco. illū q. intulit. i. punio.

Vindico actiū est cum suis copositis si qua habet. et cor. di.

Vindicta. a vindico cas. dicitur hec vindicta cte. qd aliqñ dicitur virga ptoris. s. rudis q. serui pculsi liberant. et inde libertatē adquirebāt. et tūc dicitur a vindico. q. vēdicta. q. vēdicet libertatē. Persius. Ad dñm ignoras nisi q. q. vindicta relaxet.

Vinea. a vinū dicitur hec vinea nea. q. ex vino pcessum ē ad vineā. et dicitur vinea locus vbi vites plantant. Item vinea vel vinctū dicitur locus vitib. cōstitus et abundas. Item vinea dicitur aliqñ quedāz machina bellica q. a q. bus dā dicitur catus. et dicitur tunc vinea q. si viminea. q. de trabib. et qñs de asserib. fit. vt hoies intus latētes appropinquāt muro ciuitatis ad effodiendū et in ista acceptōne ponit in xxvi. c. ezechielis vbi dicitur. Et vineas et arietes t. p. ab. in muros tuos. et turres tuas destruet in armatura sua. Item lucanus in tercio. Tunc adoptata leui. pcedit vinea terra. De vinee putatōe habet in pñia.

Vinellū li. di. modicū vinū. vel vinū aqua mixtū.

Vinola le. di. pua vinea.

Vineus. A vino dicitur vineus nea. neū. de vino exns. vel vino imbutus. Qd et vinulus li. lum. di.

Vinitor. a vinea dicitur vinitor toris. qui custodit vineas q. si vineator vel vinitor dicitur. q. calcat vias. et dicitur a vinū et idē pōt dicitur qui tunc custodit vinū. et cor. pñf. vinitor. s. in gto cam pdu. vinitoris.

Vinosferus ra. rū. i. vinū ferens. et cor. pñf.

Vinolentus. a vinū et letos coponit vinolētus ta. rū. i. vino plenus. et copat vinolētus tor. simus. vñ B vino lentia tie. i. ebrietas. et format a vinolēti gto addita a. An in. i. epla petri. c. iij. Qui ambulauerūt i luxurijs et vlciderijs et vinolētis et comestationib.

Vinosus. a vinū dicitur vinosus sa. sum. i. vino plenus ebrius vel ebriosus. et copat. cuius suplatiū plant. ponēs ait. Quid opus est verbis vinosissima est.

Vinulus la. lū. vide in vineus. et cor. nu.

Vinū. a vitis dicitur B vinuz ni. q. de vite pcedit vel dicitur a vena q. ei potus cōto venas replet sanguine. q. autē dicitur vinū q. in vite natū. et. est. et pdu. gma. vñ Qui de reme. Vina parant animū veneri si plina sumas.

Vio as. ani. are. dicitur a via. et est viare iter facere. in via ire. Vio coponit. Vio as. i. sil. viare. vt p via aliqñ cōducere. Deuio as. i. errare. Vbio as. Vio et coposita neu. sūt. pter. Vio qd ē actiū p cōducere.

Viola. a vis dicitur hec viola le. ppter vim odoris. et est viola quedā herba odorifera. cuius flos sū. nunciat pñf. et cor. pñf. An in auroa dicitur. Nobilioz violis vt tibi pue ioseph.

Violaceus cea. ceum. a viola dicitur. vt aqua violacea. ad est a violis facta vel quasi coloz violę habet.

Violamen in violas exponit. 7 pdu. la.
Violentus. vis. ge. idē qd violentus 7 ex eisdē cōpo-
nit ex quibz violentus. 7 cor. o.

Violentia. a violentus. violenti addita a fit bec vio-
lentia. sic. vis illata.

Violentus. vis cōpo. cū lentos 7 dī violētus ta. tū. et
violētus. om. ge. in eodem sensu. i. crudelis manus. vi-
plenus. qz vim infert. et vtrunqz cōpat. vñ h violētia
tie. fm bugo. Et scias qz fm p̄m in principio terciū ethi-
corū. violentū est cuius principiu extra tale exis in q̄
nihil confert operās vel paties. puta si spiritus tulerit
aliquis alicubi. vel hoies dñi existētes. Sic aristoteles
manifestat violentū simplr p̄ diffinitionē. 7 dicit violē-
tum esse cuius totū principiu est extra. 7 omne tale in-
quantū opans vel paties nihil cōfert. Et dicit opans
qn̄ aliquis vtiq̄ aliq̄ ad aliquā opationē in terciū. sicut
qui impellit boiem in terciū quē facit cadere. Sic ho
medius est opans sicut instrū inanimatū. Et dicit pa-
tiens qn̄ actio terminat ad ipm sicut si denudat eum.
Et dicit in q̄ nihil cōfert. qz si aliquid cōferat cōsentie
to vel simplr. vel vt nūc. nō ex toto violentū est. sicut
si aliquis impellit lapidē deorsum nō est motus simplr
violētus. qz natura lapidis cōpat virtuti impellenti.
Si do manifestat p̄ exemplū ibi puta 7 ponit duo exē-
pla. Primū qn̄ agēs extra est inanimatū. sicut si spūs. i.
ventus tulerit aliquē alicubi sui impulsione. vt sic faci-
at eū cadere sup̄ aliquē cui frāgat collū. Scdm̄ est qn̄
agens est animatū sicut si hoies dñi existētes. i. habent-
tes aliquem in ptate sua eo vti sicut alia re inanimata.
Si cogāt eū ad aliquid vt si quis cū manu mea interfi-
ceret boiem. Postea inferius aristoteles resumit diffi-
nitionē violētū q̄si cōcludens eam dicit. Videt vtiqz
violētū esse cuius extrinsecus principiu nihil cōfert
vimpasso. Et h̄ diffinitio est eadē cū ea q̄ prius posi-
ta est et exposita. Itē nota qz est quōdā violentū mixtū
volūtario. vt cū nauta posit⁹ in tēpestare maris. p̄icit
res suas in mare vt nauē alleuet. vel qn̄ quis opat p̄
pter timorē malorū maiorū vt euitent vel p̄pter aliud
bonū de q̄ timet ne p̄dat vt vult aristoteles tales opa-
tiones mixte sūt ex volūtario 7 nō volūtario. assimilāt
tū magis volūtarijs. Volūtariē em̄ sūt cū opate sunt.
Violō. a vis dī violas. i. vim inferre. corripere. cōta-
minare. pollnere. pcutere. Vñ h̄ violamen nis. et hic
et bec violabilis 7 h̄ le. Et p̄ cōpositionē. Inviolabilis
le. 7 cor. p̄nl. violō.

Vipera re. fe. ge. quoddā genus serpentū. a vi. et pio
cōpositū. qz vi pariat. Nam crepat dū venter eius ad
partū intumuerit. catuli nō expectātes naturā nature
solutionē corrosis eius lateribz vi erūpūt cū matris in-
teritu. Fert aut̄ qn̄ masculus ore inferto vipere semen
expuat qz illa ex voluptate libidinis in rabiē versa ca-
put masculi ore receptū p̄cidat. ita fit vt parēs vterqz
peat. masculus dū oit. femina dum pturū q̄ fert sine
vulua esse. sicut masculus sine virga. Aristoteles in li.
de mirabilibz auditōibz dicit. Vipera in coitu caput vi-
pere secat. p̄pter h̄ 7 filij sic mortē patris nō p̄transeun-
tes ventrē matris rūpunt ex vipera fiunt pastilli q̄ ty-
riaci vocant a grecis. Et h̄nc vipereus rea. reū. 7 vipe-
rinus na. nū. p̄nl. pdu. Itē scias qz vipera coit cū mure-
na pisce. sicut dxi in murena ibi vide.

Viperinus. in vipera exponit.

Vir. a viro res dī h̄ vir viri. qz viret in multis re-
spectu femine. Vel dī a vi. qz maior vis sit in viris q̄
in femis. Et dī vir multis modis scz etate. sicut ille dī
vir qui venit ad virilē etatē. Vñ paulus ad corin. Cū
esses puulus loq̄bar vt puulus. sapiēdā vt puulus. Cū
aut̄ factus sum vir enacnauī ea q̄ erāt puuli. Vir etiā
discernit sexū. vt cū dī. Dubiū est an iste sit vir an femi-
na. Vir etiā ponit p̄ virtuoso. 7 vir dī p̄ marito. h̄ cū
adiucto. vt vir meus vt tuus vel suus. vñ versus. Vir

notat etatē. spōsum sexū p̄bitatē. 7 cor. p̄nl. gti viri. vñ
Arma virūqz cano. Vir cōponit. hic dūm viri. Tri-
umvir viri. Quadriur dūm viri. Quinquivir viri. Sex-
tūm viri. Septēvir viri. Qui dūm vel tres vel quatuor
vel quinqz vel sex vel septē habet viros sub sua ptate
Inde hic dūm viratus. Triumviratus. Quadriuratus.
Quinquiviratus. Sextūviratus. et hic septēviratus.
huius tus. talis dignitas vel offm̄. Itē a vir dī viratim
adū. qre aut̄ mulier facta sit de costa viri. dixi in mulier
Virago. a vir 7 ago cōpo. h̄ virago ginis. mulier for-
tis q̄ agit. virū. i. opa virilia. 7 masculini vigoris ē. Anti-
quitas em̄ fortes femie ita vocabant. Quia tū dicta est
virago qz de viro acta. i. facta 7 assūpta est. scz de costa
ade. vñ dī. Sen. ij. Pec vocabit virago. qz de viro as-
sūpta ē. In dīstorijs aut̄ sic dī. Virago acta a viro. et
sumptū nomē eius est a viri noie. 7 h̄ denoiatio silr est
in bebreo. Is em̄ vir dī. Inde denoiat illa vt a viro vi-
rago. Hoc nomē p̄pū illius fuit nunc oim̄ est cōe. 7 ei-
us syncopatū est virgo. Virgines dicunt q̄diu sūt in
integritate natiuitatis sue. fracte aut̄ dicunt mulieres
et pdu. p̄nl. virago. vide in mulier.

Viratus. a vir dī viratus ta. tū. i. virilis 7 fortis. vt vi-
ratus. i. firmus securus. Enb. sup̄ math. Mulier vira-
ta nō facile decipit. 7 Eccl. xxvij. Lingua trita mulie-
res viritas decit. Alia lra habet fortes.

Virbius. a bis 7 vir cōponit. hic virbius h̄. i. bis vir
exis. scz q̄ binas hūit vel h̄z vxores. vel etiā q̄ bis fecit
facta viro digna. vt q̄ resuscitat⁹ ē vt lazarus 7 ypolit⁹.

Vireo res. rui. rere. i. esse vel fieri viridē. habere viridi-
tatē. Vñ vireo scis. inchoatū. Vireo p̄ponit. Cō-
uireo res. euireo res. Inuireo res. Reuireo res. 7 hinc
inchoatiua. Conuireo scis. euireo scis. Inuireo
scis. Reuireo scis. Vireo cū suis cōpositis neu. est. et
facit p̄teritū in rui. 7 caret sup̄. 7 cor. hanc syllabā vi. h̄
be vires pdu. vi. Vñ quidā. Non p̄bitate vires. nisi
sint animi tibi vires.

Vires. a viro res dī p̄lalter be vires harū viriū. et
sunt corpis. 7 pu. vi. vide etiā in vis.

Viretū. a viro vel viro dī hoc viretū ti. locus viridi-
tate plenus. s. viridariū 7 pdu. re.

Virga. a viro dī bec virga ge. summitates ramorū
et arborū. qz virides sunt. vel qz vim habēt vrgendi. q̄
si leuis est virga est. si nodosa vel acuta scorpis recte dī
qz acuto vulnere corpi infigit 7 dī virga qz vim habe-
at in se multaz vel qz vi regat. vel qz pacis indicū est.
vñ virgofus sa. sum. i. virgis plenus 7 cōpat virgofus
sior. simus.

Virgiliocetonas p̄. to. 7 exponit i homerocetonas
Virgilius h̄. dī a virgula. qz matris somniauit qz
pariebat quōdā virgā qz vsqz ad celū ptingeret. qd̄ nihil
aliud h̄ fuisse nisi qz virgilū pareret. qui p̄ suā sapiam
loq̄ndo de astris celū tāgeret. vñ virgilian⁹ na. nū. 7 sit
vtus a nō remota us. vt virgili⁹ o virgili. 7 acuit gi. et
fuit mantue oriūds. vñ dī. Qui. Mantua virgilio gau-
det verona catullo. Peligine gētis gloria dicar ego.

Virginal. a virgo dī h̄ virginalis. vel h̄ virginalis.
illa secreta ps vbi sit cōceptio. Prudētius in hymnis.

Virgine. a virgo dī h̄ virgine. i. casta viuere. in vir-
ginitate degere. more virginis se h̄e. Itē h̄ginare ē fri-
care 7 facere h̄mōi. q̄ p̄nt fieri salua virginitate. 7 p̄po-
nit. Deuigino nas. i. virginitatē auferre. 7 cor. gi.

Virgo. a vir dī h̄ virgo nis. ab incorruptōe q̄ virago
qz ignorat passiohē femineā. 7 q̄ vir sit. 7 virū agat. 7
repntet. 7 est ety. vel virgo dī a viro. qz viret etate 7
flore virginitatis. vñ virgineus nea. neu. 7 h̄ h̄gina-
lis. 7 h̄ le. vñ h̄ginalter adū. 7 h̄ virginalitas tis. Itē a
h̄go dī bec virginitas tis. Itē virgo dī sextū signū in
celo dictuz sic. qz cum sol ad hoc signum venent terra
nihil parit sicut virgo. et intellige nihil parit noui. ge-

nerata tñ maturefcere facit. In. vij. c. 3. d. Ecce virgo concipiet et pariet filium. vbi dicitur. In hebreo aalma positum est. H verbu iudei apponit non virginem sonare sed adolescentulam et reuera virgo proprie volpula dicitur. Adolescentula vero vel puella non aalma dicitur. sed naara. quod igitur signat aalma nisi abscondita virginem et secretam in non solum virginem. sed cum epithasi virginem. quia non omnis virgo abscondita est. nec ab hominibus separata aspectu. sicut rebecca aalma legitur. i. virgo secreta. et nimia penitus diligentia custodita. aut certe ostendat ut hoc verbo appellentur et nupte et impudica confitebor. Glosa autem 3. d. vij. sic dicitur. Ecce virgo concipiet etc. Iudei mentiuntur adolescentulam concipere. sed aalma quod in hebreo solutum est lingua punica virgo sonat. Aalma apud hebreos adolescentula dicitur. vel abscondita. i. apocrypha. quia nunquam virorum partem aspectibus. Et ut dictum est reuera mentiuntur iudei. quia hinc hoc nullum signum esset si adolescentula pareret. cum sepe hoc contingat. Ad maiorem declarationem predictorum nota quod vbi nos habemus virgo hebreus habet aalma. quod dupliciter in hebreo sumitur. scilicet per adolescentulam et sic in hoc loco accipitur in deo. Sed hinc hinc signum non fuit si adolescentula concepit. hinc enim sepius contingit. Item dicitur in hebreo aalma apocrypha. i. abscondita. et sic accipitur in hoc loco in hiero. per abscondita virginem. sicut in beata maria virgo erat in conclavi quando angelus venit ad eam. Transiit ergo hiero. aalma. i. virgo. non quia in hebreo idem sonet. sed quia est peritrisis virginum. Item hoc nomen aalma lingua punica virginem sonat. et in latino sancta et iudei pene omnibus linguis utebantur. Vbi vbi nos habemus in canticis. Ferulum fecit sibi salomon in hebreo habet. Forion fecit sibi salomon. et tamen forion non est nomen hebreum sed grecum. Cum ergo hebrei videntur pene omnibus linguis uti qua ratione sumpserunt hinc nomen forion. potuit esse ut prophetam sumeret hinc nomen aalma. putat esse latinum ad tegendum tantum mysterium malis. Lingua ei punica valde affinis est hebreo. et sepe ea utuntur hebrei. ut cephas quod est punicum. Item scias quod est quoddam primum quod dicitur essentiali. quod consistit in dei visione. et illud appellatur aurea. Item est quoddam primum accidentale quod dicitur aureola. quod debet martyribus. virginibus doctoribus sive predicantibus sacre scripture. est autem aureola quoddam privilegium primum privilegiate persone respondens. et hinc privilegias victorias in tribus pugnis quod cuiuslibet homini imminet aureole sumuntur. In pugna enim quod est contra carnem ille potissime victoriam obtinet qui a delectationibus venereis quod sunt peccata in hoc genere omnino abstinet. et ideo virginitati aureola debet. In pugna vero qua contra mundum pugnat. illa est precipua. cum a mundo persecutione usque ad mortem sustinemus. Tunc et martyribus qui in ista pugna victoriam obtinent secunda aureola debet. In pugna qua contra dyabolum pugnamus. illa est precipua victoria. cum aliquis hostem non solum a se sed a cordibus aliorum remouet quod fit per doctrinam theologicam et predicacionem. Et ideo doctoribus et predicantibus tertia aureola debet. Quidam vero distinguunt tres aureolas hinc tres vires aie. ut dicant aureole respondere trium virginum aie actibus. Potissimus enim actus rationalis est veritatem fidei tenere et in aliis diffundere. et huic actui debet doctorum aureola. Irascibilis vero actus potissimus est mortem propter christum superare. et huic actui debet aureola martyrum. Concupiscibilis vero actus potissimus est a delectationibus maximis penitus abstinere. et hec aureola debet virginibus. Et scias quod etiam scribentibus sacra doctrina. i. in sacra scriptura compilantibus debet aureola. sed hec non distinguitur ab aureola doctorum quia scripta componere quiddam modus docendi est. Sed per queri. Si vnus habebit aureolam virginum. vel martyris vel doctoris excellentius alio. Responsio. Cum meritis sit quodammodo primum causa oportet diversificari primum hinc quod meritis diversificantur. Aliquid enim intendit et remittit per intentionem et remissionem sue cause. Dentur autem aureole pot

esse maius et minus. Tunc et aureola potest esse maior et minor. Sciendum tamen quod meritum aureole potest attendi dupliciter. Vno modo ex parte radicis. Alio modo ex parte operis. Contingit enim aliquis duos. quorum vnus ex minori charitate maioris tormentum martyrii sustinet. vel magis predicacioni insistit. aut etiam magis se a delectationibus carnis elongat. intentioni vero meriti quod attendit penes radicem non respondet intensio aureole. sed intensio auree. In intensio vero meriti quod est ex genere actus respondet intensio aureole. Tunc potest esse quod aliquis qui minus in martyrio meretur. quantum ad essentialia primum habebit per martyrio maioris aureolam. Item nota quod meritum omni actus virtutis debet a charitate impato. Virginitas autem hinc ad genus virtutis pertinet hinc quod perpetua incorruptio mentis et corporis sub electione cadit. Et ideo illis tamen virginibus aureola proprie debet. quod propositum habuerunt virginatate perpetuo conservandi sive hinc propositum voto confirmantur sive non. Et hinc dico hinc quod aureola proprie accipitur ut primum quoddam merito redditum. Quis hoc propositum aliquid fuerit interruptum integritate tamen carnis manente dummodo in fine vite inueniat. Quia virginitas mentis reparari potest. Quis non virginitas carnis. Si autem aureola large sumatur per quicquid gaudium quod in patria habebunt super gaudium essentiali. Sic etiam incorruptis carne aureola respondebit etiam si propositum non habuerint perpetuo virginatate seruandi. Non est enim dubium quod de incorruptioe carnis gaudebunt. sicut et innocentes de hoc quod immunes a peccato fuerunt. Quis etiam peccati oportunitate non habuerunt. ut patet in pueris baptizatis. Sed hec non est propria aureole sed valde comis. Volo etiam te scire quod si aliqua virgo per violentiam oppressa fuerit. non amittit propter hinc aureolam dummodo propositum perpetuo virginatate seruandi inuolabiliter seruet. illi actui nullo modo consentiens nec tamen propter hinc virginatate perdit. Et hinc dico sicut per fide sive per quacumque alia causa violenter corrupta. Sed si hoc per fide sustineat hinc est ei meritorium. et ad genus martyrii pertinebit. Tunc lucia dicitur. Si me in vita violari feceris. tibi castitas duplicabit ad coronam. Quod quod habeat duas virginatatis aureolas. hinc quod duplex primum reposita bit. vnus per virginatatis custodia. aliud per iniuria quam passus est. Dato etiam quod talis violenter oppressa concipiat. neque est hinc meritum virginatatis perdit. nec etiam meriti christi equabitur in quod fuit cum integritate mentis. etiam integritas carnis. De fructu tricesimo. sexagesimo. et centesimo habes in numerus.

Virgosus sa. sum. in virga exponit.

Virgula le. di. pua virga.

Virgultus a. tñ. i. virgulis ornat. et dicitur a virga gerum. vel locus vbi multe virgule abundat. ut viridarium vel ipsa virga. Sed virgultus est quod a radice pullulat. Ramus quod ab ipso robore arboris. Virga vero quod est ramus.

Virguncula le. di. pua virgo.

Viridanus rj. i. virgultus. a viridis dicitur.

Viridis a viro res. dicitur hic et hinc viridis et hinc de. i. virore plenus. vel vi et succo. Et compositum. Tunc hec viriditas tis. Viridius. a viridis dicitur hoc viridius. di. locus viriditate plenus.

Virilis a virilis dicuntur he virilic liant. quodam ornamento virorum quod olim portabant in armis vel in collo.

Virilis a vir dicitur hic et hinc virilis et hinc le. pñl. pdu. pertinens ad virum vel res viri. Tunc viriliter aduer. Et hinc virilitas tis. Et ponitur per fortis. Et compositum. Tunc pluraliter hec virilia horum. illa membra virorum quibus mulieres carent.

Virillo. a vir dicitur virillo sas. i. viriliter agere. vel viriliter superare.

Viritim. a vir dicitur viritim aduerb. i. per singulos viros. vel de viro in virum.

Viroi. a viro dicitur hic viro: rois. i. viriditas.

Virosus. a viro dicitur virosus sa. hinc. id est viribus

Item scias qd omnes angeli custodes mittunt. non tm omnes qui mittunt custodiant sed tm vltimi. qz superiores exequent ea q ad multos ptinent. 7 quanto ad plures tanto est ordo supior. 7 ideo virtutes sunt supmi spūs inter exequentes ministeria. qz eorum actus se extendunt nō tm ad res humanas. sed etiā ad res naturales. vt prz in opatione signorū. Et postea ptates. qrum actus nō tm ad hoies. sed etiā ad demones se extendunt. Et postea principatus. quorū opatio est circa totam multitudinē. 7 hoc fm ordinationē dionisij. Et vltimi angeli qui operant circa determinatas psonas. Archangeli ho sunt medij habentes aliquid cōe cum vtrisqz. Cū nomen eorum compositū est ex duobus extremis. Dicunt em archangeli. qsi principes angeli. De virtutibz aialibz 7 naturalibz dixi in somnus. Virulentus. a virus 7 lentos cōponit virulentus tum. i. veneno plenus. Et compaf. Cū hec virulētia sic. i. veneni infectio.

Virus. a vireo dī hoc virus indecl. i. venenū. 7 est ap totum. Et inuenit tm in nō actō et vtō. Et est pprie virus humor florens a natura viri. scz semen sicut dixi in veretrum. Vel fm quosdam virus dī a vi. eo qz cor periret. 7 pdu. primā virus 7 virus nomen. sed vireo res. verbum cor. vi.

Vis. A vireo vires dī hec vis huius vis. dō vi. actō vim. vtō o vis. ablatiuo a vi. et p h actō has vires. 7 nō amplius. 7 pprie vis est animi 7 corpis. Vires tm corpis. Virtutes tm animi. vñ versus. Corpus habz vires. animis est insita virtus. Vis in vtroqz viuet. vis rōne caret. 7 ponit vis p virtute animi. p fortitudine et violentia. vel coactione. 7 fm hoc vis sic describitur. Hic est maioris rei impetus qui repelli nō potest.

Viscera. A visco scis dicit hoc viscus sceris. sed ntūs nō est in frequenti vsu. Viscera non tm intestina vocamus sed quecuqz sunt sub corio 7 latētia. Viscus est inter cutem et carnem. Item viscera dicunt vitalia. i. circumfusa cordis loca. quasi viscoria. quia ibi vita. id est anima cōtineat. Item viscera capita neruorum ex sanguine 7 neruis copulata. Itz lacerti 7 mures. quia sic in singulis mēbris cordis loco sūt. vt cor in media totius corporis parte. Et appellant a noīe similitum animalium sub terra delitescentium. Idem 7 tori. quia illic viscera torta videant. Item inuenit hic viscus sci. mal. ge. 7 hoc viscum sci. 7 est primitiuū. 7 est viscus vt viscum. gluten quo aues capiunt. et etiam illud vnde fit quod colligit in arboribz. 7 quod est inter cutem et carnem. Vnde viscosus viscosa sum. id est tenax visco plenus.

Viscero ras. a viscus sceris dicit viscerō ceras. quod non est in vsu. a quo componit. Conuiscero ras. id est simul in viscere aliquid ponere. Deniscero ras. 7 cuiuscero ras in eodem sensu. aliquid extra viscera ponere. Inuiscero ras. i. in viscere ponere. 7 sunt actiua 7 cor. sce.

Visco. a viscus sci. dī visco scas. i. visco implicare. visco aliquid cape. Et componit. Conuiscō scas. Deniscō scas. Euisco scas. i. valde viscare. vel a visco remouere. Inuiscō scas. Reuiscō scas. Visco cum suis cōpositis est actiuum.

Visculus in viscera exponit.

Viscus ci. vel viscum in viscera exponit.

Visibilis. a video dī hic 7 h visibilis 7 h bile. res apta videri. vnde visibiliter aduer. et hec visibilitas tis. Et componit. Inuisibilis le. vñ inuisibiliter aduer. 7 hec inuisibilitas tis.

Visito. a viso sas. dicit visito tas. verbum frequenta tauum penul corz. Qui em visitat aliquem sepe videt illum. Et componit. Conuivito tas. Inuivito tas. Reuivito tas. Et est actiuum visito cum omnibz suis cōpositis.

Viso sas. verbum frequen. de video des. vidi visum. et est visare frequenter videre. A quo visito tas. aliud frequen. i. frequenter visare.

Viso sis. si. sere. verbum desideratiuum. id est cum desiderio videre. 7 deberet facere supinum in situm. penl. produ. sicut facesso sis. si. situm. sed non est in vsu. 7 formatur viso a visu supino de video. u. mutata in o. Et inde visentis. generis omnis. id est videre cupiens. Viso componit. Conuivito visis. Inuivito sis. sere. Pruiuiso sis. Reiviso sis. Et est viso actiuū cum suis cōpositis. et est terciē cōingationis. vñ visero. infinitiuus cor. penl. sicut legere. 7 pdu. vi. viso. vñ quidā. Visitat infirmū sed amicus visit amicum.

Vispilio. vel vespilio onisi. raptor. latro. predo. 7 cōponunt a violentia 7 pilo. quia pilum gerat. id est telū vt sic alijs violentiam ingerat. Vnde vispilio dicitur quasi vispolians. 7 tunc camponitur. a vi 7 spolio spoliatus.

Visus. A video dicit hic visus sus. sui. i. actus vt passio videndi. 7 est visus spiritualior qz auditus. Et ponit aliqñ visus p quolibet sensu. velut cum dicimus. Vide quō sonet. oleat. sapiat. caleat. et dicit visus. qz verior sit ceteris sensibus pstantior 7 velocior. Et hoc visum si. res visa. vel fantasia somnium ostentum. Et visus sa. sum. declinat adiectiue. vide in somnū 7 etiā in fulmen.

Vita. A vincio cis. dicit hec vita te. infula qua caput sacerdotis ligat. Item vita est que crinibus innectitur qua fluentes religant capilli. Item vita est qua corona vincit. Item vita dicit. quia ea pectus vincitur instar vitis ligate. vñ vitula di. Et vitatus ta. tum. i. vitata ligatus. 7 debet scribi vita p vñ t. fm hng. De hac Quid. metha. vita coeruerat neglectos alba capillos. Item a viuio nis. dicit hec vita te. silr p vnum t. 7 el vita dicit ppter vigorem. vel quia vim teneat nascendi 7 crescendi. vñ 7 dicit vita quasi vim tenēs. 7 est ety. vñ et arbores animā vegetatiuā vel vitam dicunt habere. A vita dicit hic 7 hec vitalis 7 hoc le. Et inde vitaliter aduer. Et substantiue hic vitalis. huius vitalis. 7 facit ablatiuum in e. vitale. et est ppyum nomen viri. Et distinguit triplex vita fm theologum. scz vita nature. vita gratie. 7 vita glorie. Vita nature viuūt boni 7 mali. vita gratie iusti viatores. vita glorie beati cōprensores. De hac vita beata loquēs Aug. di. Dulci est sunt pagani qui fm quandam vite huius consuetudinem dicunt boni homines. innocentes 7 quasi obseruantes ea que in lege pcepta sunt. deferentes honorem parentibus suis non mechantes. non homicidiū perpetrantes. non furtum facientes. nō falsum. aduersus quenqz testimonium pbibētes. 7 cetera que in lege mō data sunt velut christiani obseruant et christiani non sunt. 7 plerūqz se iactant quomodo isti pharisei dicentes. Nunquid 7 nos ceci sumus. Sed omnia hec inani ter faciunt. quia non intrant p ostiū sed aliunde. Quid em pdest vana iactantium de bene viuendo inflatio. dum ad finem ppetualiter bene viuendi vita eorū nō peruenit. Ad hoc em debet vnicuiqz pdesse bene viuere. vt detur ei semp viuere. Nam si cui non dat bene semp viuere quid prodest ei bene viuere ad tempus. igit nec bene viuere dicendi sunt. qui finem bene viuēdi vel cecitate nesciunt vel in flatōe cōtemnunt. Non est aut cuiqz spes vera 7 certa viuendū nisi agnoscat vitam que est christus. 7 p ianuam intret in quile. vide in opus 7 in beatus. Item est vita actiua 7 cōtemplatiua et consistit vita cōtemplatiua principaliter in bono cōtemplabili. sicut 7 vita actiua in optimo agibili. Et scias qz vita actiua est dispositio ad vitam cōtemplatiua. Cū dicit Isido. in li. de summo bono. Qui pius in vita actiua pfit. bene ad cōtemplationē ascendit. Et ideo qd in nō puenit homo ad pfectionem in

Vita.

vita actiua. nō pōt in eo esse vita cōtemplatiua. nisi h̄m quāndā inchoationē 7 impfectę. tunc em̄ difficultatē patit̄ in actibz moralibz virtutū. 7 oportet q̄ tota sollicitudine ad ipsos intendat. vñ 7 retrahit̄ a studio p̄tēplationis. Sed qñ iam vita actiua p̄fecta est. tunc opationes virtutū moralū in p̄mptu habet. vt eis nō impediētibz libere cōtemplationi vacet. Itē scias q̄ vita actiua q̄tūm ad hanc p̄tē qua salutē p̄morum fructet est vtilior q̄ cōtemplatiua. Sed cōtemplatiua est dignior. q̄ dignitas significat bonitatē alieuius p̄ter seipsum. vtilitas h̄o p̄pter aliū. Sed vita actiua q̄ nō ad aliū sed ad seipsum ordinat̄ tm̄. nec dignior. nec vtilior est q̄ cōtemplatiua. immo cōparat̄ ad cōtemplatiuam sicut vtile ad id respectu cuius est vtile. **Nota** etiā q̄ felicitas cōtemplatiua de qua philosophi tractauerunt in cōtemplatiōe dei cōsistit. q̄ cōsistit h̄m p̄ h̄m in actu altissime potētie q̄ in nobis est sc̄ intellectus. 7 habitu nobilissimo. s. sapia. 7 in obiecto dignissimo q̄ deus est. **Uñ** 7 p̄ h̄i vltimū t̄ps vite sue referuabant. vt d̄ ad cōtemplandum diuina p̄cedens t̄ps in alijs scientijs expēdentes. vt ex illis abiliores fierent ad cōsiderandū diuina. **Itē** volo te scire q̄ vita actiua cōsistit in omnibz agibilibz. siue sint ad seipsum. siue ad alium. sed principaliter cōsistit in his q̄ ad aliū sunt. q̄ bonū multorū h̄m p̄ h̄m in principio ethicorū est diuinius q̄ bonū vniū. **Uñ** iusticia q̄ ad alterū est a p̄ho in quinto ethicorū d̄ esse pulcherrima virtutū. 7 in hoc ip̄so q̄ h̄o aliorum salutē 7 regimini studet se plus diligit. 7 sibi meliorē p̄tē referuat. q̄ diuinius est et sibi 7 alijs cām bone op̄is esse q̄ sibi tm̄. sicut dicit p̄ho in quinto ethicorū. **Vita** 7 vito tas. p̄ducunt primaz **Uñ** versus. **Uñ** tibi sit vita p̄ posse p̄cula vita. vide in cōtemplor. 7 in cens. 7 in scia. 7 in lya. 7 in virtus. De breuitate p̄ntis vite dicit seneca. **Punctū** est q̄d viuimus 7 adhuc puncto minus. **Et Greg. in xv. li. mora.** tractans illud **Job. xxi.** Ducunt in bonis dies suos. 7 in puncto ad inferna descendunt. sic dicit. **Om** nis longitudo t̄ps vite p̄ntis punctus esse cognoscit. cū fine terminat̄. quicquid em̄ transire potuit subitū fuit **In** puncto stilū gonimus 7 leuamus. q̄si ergo in puncto vitā tetigit. qui hanc accepit 7 amittit. **Vitalia.** a vita plaliter hec vitalia vitaliū. i. testina q̄ ibi vita. i. aia cōtinet. 7 plalis numeri tm̄. **Vitalis** in vita exponit̄. **Vitat** us ta. tum. i. vita vel vitis ornatus. et d̄ a vita te. p̄ infula sacerdotis. **Vitella.** a vitis d̄ hec vitella le. quedā herba. q̄ sicut vitis quicquid primū habuerat apprehendat. 7 eorum hos habet. s. annos vocant. **Vitellus.** a vita d̄ hic vitellus li. morellus siue medullium oui. **Inuenit̄** in plali hec vitella vitellozū. **Vitiligo.** a vitis d̄ hec vitiligo ginis. vel vituligo. vi men est cum q̄ vitis ligat̄. 7 ponit̄ simplr p̄ ligatura. v̄ impedimento. **Vitio.** a vitium d̄ vitio as. au. are. i. corrūpere. q̄ vitia corrūpunt. **Et componit̄.** Conuittio aris. Itē deuittio as. i. valde vitiare. vel vitia vel malos mores auferre. **Item** inuitio as. i. valde vitiare. **Reuittio** tias. i. iterum vitiare. vel vitia auferre. 7 corr. primā vitio. vide in vitium. **Vitiolum** li. di. puū vitium. **Vitis.** a vincō cis. d̄ hec vitis huius vitis. quia vites vincunt 7 religant̄ inter se. vel q̄ vim cito radicanli habeant interius. **Et nota** q̄ in q̄o plali sc̄ vitū t. de bet referuari in suo sono cā differētie huius nois vitū t̄. **Vitis** vsam primus nōe instituit. 7 pdu. vi. **Vitium.** a vincō cis. d̄ hoc vitū c̄. q̄ vincit boiem. et sic debet scribi p̄ c. **Uñ** viciōsus sa. sum. **Et cōparat̄.** **Uñ** h̄c viciōsus tis. h̄m h̄g. **Uñ** h̄o dicit̄ q̄ vitū d̄ a veto tas. siue a vetando. sic a vitū d̄ vitio as. et

sic debet scribi p̄ t. 7 cor. i. ante t. vitium 7 vitio as. Sed conuittium p̄ducit i. ante t. Sed melius cōponit̄ a con et vita. quia conuittū est impropertū contra vitam. v̄ contumelia. 7 hoc magis mihi placet. 7 d̄ vitium peccatum. de decus macula. **Item** vitia dicunt̄ in grāmatica q̄ in eloquio cauere debemus. vt vitia annexa barbarismo 7 soleocismo de quibz dixi in quarta parte. et corr. vitium primā. **Uñ** h̄o. **Uñ** h̄o est vitium cantouy inter amicos.

Vito. a vita d̄ vito tas. tau. tare. i. cauere. effugere. quicquid contra vitam est declinare. vñ hic 7 hec vitabilis 7 hoc le. **Et vitabundus** da. dum. **Vito** componit̄. **Deuittio** tas. **Euitio** tas. i. valde vitare. vñ hic et h̄ deuittabilis 7 le. **Et euitabilis** le. **Et p̄** p̄positionē. **In** deuittabilis le. **Ineuitabilis** le. **Inuitio** tas. q̄ nō vitare id est ad se trahere. 7 allicere. **Vito** et eius composita actiua sunt 7 p̄ducunt hanc syllabā vi. vñ **Quidi.** de reme. **Que** nimis apparent retia vitat auis. **Item** vito vitas. i. vita ornare. 7 tunc d̄ a vita te. p̄ infula. 7 scribitur silr p̄ vnum t. 7 pdu. vi.

Vitreus in vitrum est.

Vitricus. a nouus deriuat̄ hic vitricus ci. i. patrinus. vel patriaster. sc̄ qui vxorem ex alio viro filium vel filiam habentes duxit. **Et dicit̄** sic quasi nutriticus. q̄ a matre superducit̄ nouus. vel dicit̄ vitricus. a viro q̄si vitreus custos 7 imaginarius. quia nō est verus pater. sed falsus. **Sicut** em̄ p̄ vitrum res videt̄ alia q̄ sit. vel cōp̄is imago 7 nō res. sic videt̄ ille pater 7 nō est. q̄ autem dicit̄ vitricus quasi vicem tenens custodis. i. p̄ris. vel quasi vitreos custos. ety. est. 7 cor. penl. vnde **Qui.** de reme. **Vitricus** 7 gladys 7 acuta dimittet basta. **Et** inde vitricus tricia cum. adiectiue.

Vitrum. a viro res. d̄ hoc vitrus tri. vnde vitreus trea. treū. 7 dicit̄ vitrū q̄ in suspicuitate translūcat. **Pam** liquor in eo positus extra declarat̄. vnde dicit **Grego. in. xix. li. mora.** exponens illud **Job.** **Non** ad equabit̄ ei aurum vel vitrum. **Auri** inquit metalli noui mus potiori metallis omnibz claritate fulgere. vitri h̄o natura est. vt extrinsecus visum intrinsecus pura p̄spicitate pluceat. **In** alio metallo quicquid intrinsecus continet̄ abscondit̄. **In** vitro h̄o quilibet liquor: qualis continet̄ interius. talis demonstrat̄ exterius. atq̄ vt ita dixerim. omnis liquor in vitreo vasculo clausus patet. **Quid** ergo aliud in auro vel vitro accipimus nisi illam su p̄nam patriam. illam bonorū ciuium societatez quorum corda sibi inuicem 7 claritate fulgent. 7 puritate translūcent. quā **Job.** in apoca. **xix. ca.** conspexerat cum dicebat. **Ipsa** ciuitas aurgum mundū sile vitro mūdo. **Quia** em̄ sancti omnes summa in ea beatitudinis claritate fulgebunt instructa auro d̄. 7 q̄m ipsa eorum claritas vicissim sibi in alternis cordibz patet. vt cas in vnus cuiusq̄ vultus attendit̄. sil 7 conscia vel scia penetra. hoc iterū aurum vitro mundo sile esse memoratur. **Ibi** quippe vnus cuiusq̄ mentē ab alterius oculis membrorū corpulentia non abscondit. sed patebit animus corp̄alibz oculis ipsa etiam corp̄is armonia sic vnusquisq̄ tunc erit p̄spicabilis alteri sicut nunc pōt esse conspicabilis sibi.

Vitula le. di. puā vitā. **Item** vitula puā infula vel corona. 7 tunc est di. de vita p̄ infula. vide in vitulus.

Vitulamen. a vitis dicit̄ hoc vitulamen minia vitea planta. s. illa infructuosa que nascit̄ ad radicem vitis. vel ybicunq̄ duntaxat nō sit naturalis. vel vt dicunt quilibet talis planta sic d̄ a vitulo. q̄ nascat̄ in terra a vitulis arata. vñ in li. **Sapientie** ca. **ixj.** **Spuria** vitulamina non dabunt radices altas. 7 p̄ducit̄ la. vide de hoc in spuris. **Item** a vitis dicitur vituligo. vide in vitiligo.

Vitulor laria. in vitulus vide.

Vitulus. a viro res. d̄ hic vitulus li. **Et** h̄ vitula le.

penultima correpta q̄si a viriditate. i. ab incorruptioe
dicitur sicut 7 virgo vitula q̄ pua est 7 nō dū enixa. Nam
enixa iuuenca est aut vacca. vel dicitur vitulus a vita. q̄ sit
dignus vita. vñ vitulinus. nū. Et no. q̄ vitula etiā dicitur
q̄ daz dea. s. leticie vel victorie. vel festū illi dicitur. vñ exul-
tatio victorie. vñ vitulor laris. i. letari voce. Itē vitula
dicitur q̄ dā in strū musicū vñ vitulor laris. i. cū vitula cā-
tare. Itē vitula est diminutiū de vita. 7 de h̄ vide eti-
am in vitula.

Vitupero ras. a vita 7 paro cōponit vitupero ras. i. i
vitā alicuius aliquid turpe parare ptumelijs afficē aliqd
turpe obijcere. vñ h̄ 7 h̄ vituperabil 7 h̄ le. vñ vitupe-
rabiliter aduerbiū. Et h̄ vituperiū. Et hinc vitupos
sa. sū. 7 cōpat. 7 cor. pe. vitupero.

Vinariū. a vino nis. dicitur h̄ viniariū viniarij. loc⁹ vbi pi-
sces pascunt 7 impingunt 7 viuūt.

Vinax. a vino vniis. dicitur viniar cis. ge. ois. i. vniid⁹ for-
tis 7 cōpat. vñ h̄ vinacitas. Et vt dicitur. Vinax in-
geniū h̄ vniidus est color oris.

Vinidus da. i. fortis agilis. 7 derivatur a vniis. vide
in vinax.

Vino nis. xi. ctū. vñ vin⁹ ua. nū. Vino cōpo. Adui-
no nis. i. valde vel inrta vel ad vtilitatē vinere. Conni-
no nis. i. sil vel cū alio vinere. vñ h̄ cōnuctus ctus ctui.
Reuino nis. 7 hinc inchoatiū vniisco scis. Aduinisco
scis. Cōnisco scis. Reuino scis. Vno 7 ei⁹ cōposi-
ta sūt neutra. 7 faciūt p̄sentū in xi. 7 supinū in ctū. 7 p-
ducunt vi. Unde versus. Vno facit vixi. vici vinco.
vicio vixi.

W ante I

Ulcero. ab vlcus derivat vlcero ras. rari. rare. i. vul-
nerare. vlcus facere. vlcero iplere. Et cōponit. De-
ulcero ras. i. valde vel deorsum vlcere auferre. Exul-
cero ras. in eodem sensu 7 est actinum cum suis compo-
sitis 7 cor. ce.

Vlcisco sceris. vlt⁹ sum vlcisci. i. punire vel vindicare
vñ h̄ vltor toria. 7 h̄ vltrix cis. vide in vindico.

Vlcus. ab oleo les. dicitur h̄ vlcus ceris. q̄si olcus q̄ oleat
Vlcus ad aiā refert. Vlcus h̄o ad corpis iniuriā
Itē vult⁹ est corpis recēs plaga. Vlcus inueteratum
vult⁹. Itē vult⁹ q̄ ferro vel fuste. vel lapide fit quasi
vi. vlcus h̄o q̄ p se nascit i cute. s. putredo ipsa q̄ ole-
at. Vñ q̄dā. Vltatū vult⁹ innatū dicitur vlcus. vñ vlcero-
sus sa. sum. i. vlcero plēn⁹. Et cōparat vlcerosus sior
simus. vñ vlcero se sius sine. aduerbiū et bec vlcero-
sitas tatis.

Ulcera cee. locus pascue. ab vligo dicitur.

Vlginosus i vligo exponit.

Vligo. ab vlna dicitur bec vligo ginis. naturalis humor
terre ab ea nunq̄ recedēs h̄ ei sp̄ adherēs q̄si inse pabi-
le accidēs. vñ vliginosus sa. sū. i. vligine plēn⁹ 7 p̄guis
humidus. fecundus. vñ ager pprie dicitur vliginosus. q̄ sp̄
viget. Humidus h̄o dicitur. q̄ aliquā siccatur. 7 p̄parat. 7
p̄du li. vligo.

Vlyres. Olon q̄d est totū cōponit cū renos q̄d ē pe-
grinū vel sensus. 7 dicitur h̄ vlyres vlyris. quasi olonrenos
id ē totus in sensu. vel totus seplatus. vel quasi pegrin⁹
omniū. Itē designat sapiētē q̄ in h̄ mūdo puerfat tā-
q̄ pegrin⁹. Nō em̄ hic habem⁹ manētē ciuitatē. h̄ in q̄
rimus futurā. vlyres em̄ multū pegrinat⁹ ē i vita sua 7
facit vtis vlyres vel vlyre. Ouid. epi. i. p̄nci. H̄c tua
penolope lento tibi mittit vlyre. Itē iuenit h̄ vlyreus
vlyrei p vlyres. vel vlyre⁹ xca. xci. possessiū. Sz vly-
reus possessiū est tetrasyllabū. vlyre⁹ h̄o ppriū nomē
est trisyllabū. q̄ eu in vocatio est dypthongus. gen-
tius h̄o par ē in syllabis possessiū. q̄ eu nō ē dypthō-
gus ibi.

Vlyreus i vlyres exponit.

Vllus. ab vllus dicitur vllus vlla vllū. i. aliqd. 7 est penulti

ma gti cōis. tñ in p̄sa sp̄ dicitur acui vllū. 7 inde vspiam 7
vllū. i. aliqd loco. 7 cōponit nuspia 7 ausq̄.

Vlna vlnē. h̄m quosdaz est vtriusq̄ manus extensio
h̄m akos brachiū vel cubitus q̄d ven⁹ dicitur. Luce. ij. ca.

Acceptit eū in vlnas suas. i. iter brachia sua. Grece h̄o
vlnēos vel vlnēos cubitus dicitur. Vñ h̄ vlna vlnē. 7 bec
vlnula vlnule diminutiū. Et hic 7 bec vlnalis 7 h̄ vln-
nale. 7 vlnarius vlnaria vlnarium. ad vlnam pertinet.
Et vlnō naf. id est vlna mensurare. De hoc etiā dixi
in brachiū.

Vlnalis in vlna exponit.

Vlnula le. di. pua vlna.

Vltor. ab vlcisco sceris. vltū tu. dicitur h̄ vltor vltor-
tis. i. punitor. vindicator. Et vt dicitur. Papi. Vltor fac-
ne impune sit facta iniuria. Defensor h̄o curat ne fiat
iniuria. Itē vindicator differt ab vltore. q̄d pōt pate-
re i vindico dicas.

Vltra aduerbiū loci. 7 cōparatur vltra terior tim⁹.
Potest etiā esse p̄positio quādo legit casum. vt vl-
tra rbenū.

Vlrix. ab vltor or. in rix fit bec vlrix vlticis. i. puni-
trix. vel vindicatrix. et est femini generis in ntio actio
7 vtiō singulari. In alijs h̄o casib⁹ est ois generis 7 fac-
abltm̄ singularē in e. vel in i. vltice vel vltici. vide eti-
am in vltix.

Vltro. i. vltra vel sponte.

Vltrone⁹ nea. neum. id est spontaneus. vel vltior. 7
dicitur ab vltro.

Vlt⁹ ab vlcisco sceris. dicitur vlt⁹ ta. tū. Prop̄ha. Et in
noie dñi q̄ vltus sum in ea. 7 sepe accipit in passiva si-
gnificatiōe. vt vlt⁹. i. vindicat⁹. defensus. 7 p̄ponit iul-
tus ta. tū. i. nō vltus.

Vlva ue. herba est palustris. vñ vluosus sa. sum.

Vlula le. in vlnulo las. exponit.

Vlulo las. lani. lare. i. flere. vel fortit⁹ clamare. vlulatū
facē. 7 ē lupoz 7 feminaz. Vñ h̄ vlulatus tu. i. la-
mētū meroz fletus. Et vlula le. q̄dā anis q̄ flere videt.

Vñ dicitur eaz dici sic. ab oleagi. i. a ficto fletu. In. xij.

Isaie. dicitur. Et respōdebūt ibi vlule in edib⁹ ei⁹. vbi dicit
glo. Vlule aues sunt magnitudinis corune. que figen-
tes rostrum in lutum borrende strident. Vlulo las. cū
suis cōpositis si q̄ h̄ neutra est 7 scribit p̄ vnū l. corri.
h̄o p̄mā 7 penultimā. Vñ Ouid. epi. Pronuba tesifo-
ne tbalamis vlulauit in illis.

W ante B

Vmbilicus ci. p̄nl. p̄du. dicitur ab vmbō. q̄ sit q̄si vmbō
vltorū. Est h̄o vmbilic⁹ medi⁹ locustoti⁹ corpis. et ē
vltorū sicut vmbō dicitur media p̄scuti. vel lōc⁹ in medio
clypei. Ex vmbilico pendet infans i vtero. ex eo et nū-
tritur q̄ aut dicitur vmbilic⁹ quasi vbi vel vnde liq̄r ety. ē.
Et scias q̄ luxuria viri est i lūbis et feis i vmbilico. vñ
dicit greg. q̄ viris luxuria i lūbis sit. femis i vmbilico. te-
stat dñs q̄ d dyabolo ad sc̄m iob loq̄ dicens. Vlt⁹
ei⁹ i lūbis ei⁹. 7 fortitudo in vmbilico ventris ei⁹. A p̄n-
cipali igit sexu lūboz noie luxuria designat cū dñs dicit.
Sint lumbi vestri p̄cincti. Lumbos em̄ p̄cingim⁹ cuz
carnis luxuriā p̄tinentiā coartamus. vide i lumbus.
Et scias q̄ infans i vtre matris mingit p̄ vmbilicum.
vt dixi in sumen.

Vmbō bonis. in vmbilicis vide.

Vmbra bre. dicitur aer carens sole. sic dicitur. q̄ fit cū solis
radijs aliqd obijcit. Vñ vmbaticus ca. cū. p̄nl. corre.
7 h̄ vmbaculū la. 7 vmbrosus sa. sum. 7 cōpat. vñ bec
vmbrositas tatis.

Vmbatilis. ab vmbra dicitur h̄ 7 h̄ vmbatilis 7 h̄ le. fm
bug. Sz magis videt derivari a h̄o vmbro bras. cuz
corn. p̄nl. sicut forbilis. Vel dicit q̄ excipit a regula sic
parilis. si vis sustinere bug.

Vmbrella le. di. pua vmbra.

Ec

Umbro ab umbra dicitur umbro bras. braui biare. i. ob-
scurare coopire. et componitur ad umbro bras. i. valde um-
brare. **U**mbro bras. i. vndiq; umbiare. umbro et
composita sunt actia.

W ante R

Unanimia. ab vn^o et anim^o componitur h^o et h^o unanimis et
h^o unanimis. Et vnanim^o ma. m^o. i. vn^o animi. vñ vna-
nimitas aduerbiu. et h^o vnanimitas tatis. i. animi vnitas
et concordia vide in anim^o. et corripit ni.

Uncia in vns est.

Unciatim aduerbiu. i. p^o vncias vel de vna vncia i ali-
quo. et dicitur ab vncia.

Uncinul^o li. di. p^o vncin^o.

Uncin^o ni. p^o vncin^o. vide in vncus.

Uncio as. i. vncia vel vncijs mensurare. et dicitur ab
vncia.

Uncio cis. cire. i. alligare. vncio capere. et dicitur ab
vncus ci.

Unciola se. di. p^o vncia.

Uncio cas. i. curuare. Et inde componitur ab unco cas
ad unco cas. Redunco cas. Subunco cas. id est post
vel parum vncare. Et est vncio actiuum cum suis com-
positis.

Uncius. ab vngo gis. dicitur vncius cta. ctus. et com-
ponitur. Unde bec vncitura re. et hoc vncius cti. et vn-
cto ctas. frequentatiu. A quo vncito ctas. aliud fre-
quentatiu. De vncione extrema habes in vnguo.

Uncus. ab vncio cas. dicitur vncus ca. cu. i. curuus. et h^o vn-
cus ci. iustitiam curuam ad aliqd capiendū. Et h^o vncin^o ni
Ite amos. viij. c. Et ecce vncinū pomoz. et dicitur qdā
q^o vncin^o dicitur ab vnc^o. alij dicitur q^o derivat ab vncio cas.
nec est dimi. de vncus nisi q^o ad vocē. s^o est idē q^o vncus

Uñ versu. Unco dat vncinos. et eos non pcutit vn-
cus. qd aut dicitur vncinus quasi vngue cedēs etymo. est.

Uncus componitur. Aduncus ca. cum. i. recuruus. Un-
adunculus la. lū. et obuncus ca. cu. Subuncus ca. cum
aliquatū curuus vel parū.

Unda. ab eo is. dicitur vnda de. et est vnda superior para-
aque. s. superior liquor. et sp^o i motu est. s. aqua est stati-
ua et sine motu equalis. Un aqua dicitur quasi equa. s. vn-
da p se nō est aqua. s. aqua i qdā motu et agitatione. q^o
ab eūdo et redeūdo aqua vocata est. quasi eūda. quia
sp^o est in motu. Un vndo s. a. s. sum. i. plen^o et frequēs
vndis. et cōp^oat. vñ bec vndositas tatis. Ite ab vnda
dicitur vndo das. qd nō est i vsu. s. ab eo cōposita. Abūdo
das. Erundo das. Inundo das. Redundo das. et vñ
de neutru cū suis cōpositis. et pducit penultimam vn-
dabit vndabaz vndare et cōsilia. vide in abundo das.
vel fm quosdā pdicta verba cōponunt ab vnda et pre-
positōnibz. et est vndare abundare. bullire. in cumulos
surgere.

Unde aduerbiu loci. i. a q^o vel ex q^o loco. vel ex q^o re vel
cā fm papiā.

Undecennis. ab vndecim et annus componitur h^o et h^o vn-
decennis et h^o ne. i. vndecim annoz. vñ h^o vndecennium
nū. spaciū vndecim annoz.

Undecies aduer. nu. i. vndecim vicibus ab vndecim
dicitur.

Undecim pluralis numeri et indecli. nomen numerale
ex vnū et decē componitur.

Undenarius. in vñdenus est.

Unden^o. ab vndecim dicitur vndenus na. nū. et vndenari-
us ria. rii. et h^o vndenari^o rii. p illo numero et vndecim^o
ma. mū. et p du. de. vnden^o.

Undiq; aduer. i. ex oī pte et grauat pñl. vndiq; cōiū-
ctio enclitica nō inclinatur h^o accētū pcedētis syllabe ad
se. i. iuxta se. q^o pcedēs vocalis corrupta est in vndiq;.

Uñ vndiq; componitur ex vn^o et q^o. et sicut ptingit i deniq;
qd componitur ex vno et q^o.

Undo das. in vnda exponitur.

Undula le. di. p^o vnda.

Unguētari^o in vnguentū exponitur.

Unguētū. ab vnguo dicitur vnguentum ti. et h^o vnguen-
tis. in eodē sensu. et hinc vnguetari^o ria. nū. i. ad vngue-
tū ptingēs. vel vnguetū vendēs. et vnguetō tas. i. vngue-
tō vngere. vide in vngo gis. et vt dicit Papias. **U**nguētū
est oē qd ex cōi oleo pfectū speciez cōmixtiōe auge-
tur odoris iocunditatē sumens et lōge redolens et est
neu. ge.

Unguis. ab vnguo. dicitur vnguis b^o vnguis. Un et h^o
vngula le. et est vnguis boim et anū. vngula le. aliorum
animalium. et dicitur vnguis ab vnguo. q^o eo solemus vngere
Ite vngula dicitur gen^o tormenti. q^o effodiat. Idē et fidicu-
la a fideis. q^o bac rei torquent in eculeo. vt fides inuenia-
tur. Item ab vngula dicitur vngulatus vngulata vn-
gulatus. qui habet vngulas magnas. Vide in vnguo
vngia.

Ungula le. in vnguo exponitur.

Ungulus. ab vngula dicitur hic vngulus vnguli anti-
lus gemmatus. quia sicut vngula carni. ita gēma an-
ulo accingit.

Unguo gis. vñ vñctū. vñ vñct^o cta. ctū. et a g^o vn-
cti addita o. fit vñctio. **U**nguo componitur ad vnguo ad-
ungis. Inunguo inungis. Perunguo perungis. **U**nguo
vngis et ei^o cōposita sunt actia. et faciūt pteritū in xi. et sit
pinū in ctū. Et scias q^o vnguo in pma psona h^o u. post
g. et o. p^ota in is. deberet scdm psonam facē vnguis
vt post g. esset u. sed q^o essz pcedētia iter nomē vnguis
et scdm psonā b^o verbi vnguo sic dicit vnguis. id
ad vitādū pcedētia subtrahit u. a scda psona et ab om-
nibz que formant ab ea. et dicit vnguo gis. git. zc. De de-
riuationis aut est opinio. Quidā vñ dicit q^o vnguetū
et vnguen derivant a scda psona vngis. et sic nō hnt u.
p^o g. Alj dicit cū q^o ego. q^o vnguetū et vnguen deri-
vant a pma psona. s. ab vnguo. vñ hnt u. post g. et vn-
guis nomē snt. **U**nguo in pma psona h^o u. s. i alijs nō

Uñ de vñctiōe extrema videamus. que est sacm
ecclesie. Scias ergo q^o octo pcurrūt ad sacm extreme
vñctionis. q^o inuunt in quadā autoritate bti Jacobi
apli. Infirmas inquit quis i vobis inducat pbyteros
ecclesie. et orient super eum vngentes eum oleo in noie
dñi. et oratio fidei saluabit infirmū et alleuiabit eū dñs.
et si i peccat^o sit dimittent ei. Prīmū est subiectū. s. pso-
na singularis cū dicit q^o. Scdm est causa. cū dicit. ihr
matur. Ex quo patet q^o non d^o dari nisi infirmis. q^o se
in periculo mortis naturalis Un nō d^o dari latronibz
q^o occiditur nec pñanti in bello vel i duello. q^o fm for-
tunam sunt in periculo mortis nō fm naturā. Tercius
est postulatio et desiderū. cū addit inducat. Ex q^o patet
q^o nō d^o dari nisi petenti verbo vel signo manifesto. et
habenti vsu liberi arbitrij. q^o volit petere pñt. Un cō-
suevit dici. Nō est vngendus fundus mouio paruna
Et aut morio a morte. eo q^o in eo nō viget intellectus
Et h^o intelligas. nisi furiosus haberet lucida intervalla
in quibz sacm recognosceret. q^o sic i in statu suo pfer-
ri posset in periculo mortis. Quartū est minister cū di-
cit pbyteros ecclesie. Ex q^o p^o q^o h^o sacm non d^o dari
nisi a sacerdotibz. nō a laicis. nec etiā a diaconibz. Et in
de est q^o sacm extreme vñctionis nō est sacm necessi-
tatis. sicut baptismus. Un nō ita cōmittit dispensatō
ei^o oibz in articulo necessitatis. s. solis illis q^obus ex offi-
cio competit. i. sacerdotibz. Diaconibz aut etiā bapti-
sare nō cōpetit ex officio. Quintū est mā. Un dicit vn-
gentes eū oleo. Quz materia huius sacri est oleū oliue
psecratū ab epō. In omnibz nāq^o sacris que indigent
mā sanctificata pñus sanctificatio materie fit p epm.
et vsus q^oq^o p sacerdotē. vt ostendat sacerdotalis pñs
ab epali deriuata. Nec debet balsamum poni in mate-
ria huius sacri. q^o balsamū ppter odore ptingit ad bo-

nitatē fame qua decetero nō indigēt ppter se exeuntes
 s̄ indigēt t̄m nitore p̄scie q̄ p̄ oleū signat. Sextum est
 forma p̄secratiois olei v̄l s̄tri cū dicit̄ nōie d̄ni. Septi-
 mū ē modus cū dicit̄ 7 orient sup̄ eū. Octauū ē effect⁹
 duplex. s̄. alienatio ifirmitatis 7 maxime si expedit. et
 remissio pctōz. v̄l dicit̄. Et si in pctis sit dimittent̄ ei.
 Itē nota q̄ sac̄m̄ extreme v̄nctōis nō d̄z p̄ferri in tpe
 generalis interdicti alicui p̄sone. nō laico nec sacerdo-
 ti. nec etiā religioso nisi. sup̄ b̄ habeat p̄uilegiū sp̄ale.
 Itē v̄t dixi in mā sac̄i extreme v̄nctōis est oleū. Sed
 mā sac̄i p̄firmatiois est oleū balsamatū v̄t oleū p̄tine-
 at ad p̄sciam quā ōz nitidā h̄re eos q̄ p̄fessores diuine
 fidei p̄stituit̄. 7 balsamū ad famā quā ōz diffundere 7
 p̄bis 7 factis fidei p̄fessores. Sac̄m̄ aut̄ p̄firmatiois 7
 ordis solis ep̄is reseruat̄ v̄t ip̄m p̄ferre possint. 7 imp-
 mit̄ character in sac̄o p̄firmatiois. v̄t dixi i character. v̄
 de etiam in sacramentū.

Unicolor loz. ois ge. i. vni⁹ coloris. 7 cōponit̄ ab vni⁹
 7 color. 7 cor. co.

Unicordia die. i. p̄cordia. ab vnicors d̄z.

Unicornis ab vni⁹ vna vni⁹ 7 cornu cōponit̄ b̄ 7 bec
 vnicornis 7 b̄ ne. h̄ns vni⁹ cornu. 7 substantiue b̄ vni-
 cornis h̄i vni⁹ cornis. aial h̄ns vni⁹ cornu i frōte qd̄ 7
 monoceros 7 rinoceros dicit̄. Prop̄beta et a cornu
 vnicornium humilitatem meam. vide sup̄ i rinoceros.

Unicors. Loz cōponit̄ cū vni⁹. 7 d̄z vnicors dis. cois
 ge. quasi vni⁹ cordis. s̄. cōcors. v̄n vnicordit̄ aduer. Et
 scias q̄ antiq̄tus dicebat̄ hic 7 bec vnicordis 7 b̄ de. si-
 cut dixi in cor.

Unicuba cube. i. vni⁹ viri vxor. 7 cor. p̄n. quasi cūz
 vno cubās.

Unic⁹ ca. cū. in vni⁹ exponit̄.

Unifico cas. i. vni⁹ facere. vnire. v̄n vnificus ca. cum.
Uniformis ab vna 7 forma cōponit̄ b̄ 7 b̄ vniformis
 7 b̄ me. i. vni⁹ forme. v̄n vniformit̄ aduerbiū 7 b̄ vni-
 formitas tatis.

Unigam⁹ ab vnus na. numi. 7 gamus v̄nigamus. mā.
 mā. q̄ vni t̄m nupsit. s̄. q̄ vel que habuit vel habet vna
 vxorē vel vni⁹ maritū. Unde bec v̄nigamia mic. i. vne
 nuptie vel p̄prietas qua aliquis d̄z v̄nigamus. et cor-
 ript̄ ga.

Unigenit⁹ i genit⁹ exponit̄.

Unimamme in amazones exponit̄.

Unimodus da. duz. i. vnus modi. ab vnus 7 modus
 componit̄.

Unio ab vnus d̄z vni⁹ nis. nini. nire. Et vno as. i. cō-
 gregare. cōiungere. s̄z vnare. i. p̄gregare. ita v̄t ex con-
 gregatis nō efficiat̄ vni⁹. s̄z vnire est ita cōiungere v̄l
 p̄gregare q̄ ex cōiunctis efficiat̄ vni⁹. q̄si vni⁹ ex duo-
 bus vel plurib⁹ facē. Et hinc v̄nitu sta. tu m. et b̄ vnio
 onis. Et v̄nitiuus na. uum. i. p̄iuncti⁹ cōgregatiuus. 7
 p̄ponit̄. Adunio nis. Conunio nis. 7 s̄l̄r p̄pōit̄. Aduno
 unas. Conno unas. Unio 7 vno actia sūt cū s̄l̄r cōpo-
 sitis 7 pdu. u. Itē inuenit̄ b̄ vnio oms. p̄ lapide v̄l itel-
 la. vide in vnus.

Uniuersale. Ab vniuersus sa. sumi. d̄z b̄ vniuersitas
 tatis. Et format̄ ab b̄ ḡtio vniuersi. addita tas. Et hic
 7 bec vniuersalis. 7 b̄ le. 7 differt vniuersale s̄m logicos
 a p̄dicabili. q̄ vniuersale diffinit̄ p̄ esse. P̄dicabile
 h̄q̄ p̄ dici. P̄dicabile em̄ est qd̄ aptū natū est de plu-
 rib⁹ dici. Uniuersale aut̄ est qd̄ est aptū natū eē p̄ pluri-
 b⁹. P̄dicabile siue etiā vniuersale diuidit̄ p̄ genus.
 d̄nam. speciē. p̄p̄iū. 7 accidēs. de q̄b⁹ quinq̄z determi-
 nat̄ p̄ ōp̄bi⁹ 7 v̄t dicit̄ aristo. i p̄mo d̄ aia. Uniuersa-
 le aut̄ nihil est. aut posteri⁹ est. Ad cui⁹ intelligentiam
 nota. q̄ triplex ē vniuersale. q̄ddā eē in re. s̄. nā ipsa q̄
 est in particularib⁹ quib⁹ i eis nō sit s̄m rōnē vniuersa-
 litatis i actu. Est etiā q̄ddā vniuersale qd̄ est are acce-
 ptū p̄ abstractionē. 7 b̄ vniuersale posteri⁹ est. 7 hoc
 modo forme rerum inuente angelica existentes nō sūt

vniuersales. Est insuper vniuersale ad rem quod est
 prius re ipsa. sicut est forma domus i mētē edificatoris.
Uniuersa re. p̄n. cor. re. vni⁹ viri vxor. v̄l mulier vni⁹
 vix habens. ab vni⁹ 7 vir cōponit̄.

Uniuocus ab vnus vna vni⁹. 7 vox cōponit̄ vnino-
 cus ca. cū. 7 d̄z vniuocū. qd̄ vna voce t̄m vni⁹ signat. 7
 cor. vo. sic vult b̄ng. Sedz h̄o logicos. Uniuoca s̄t
 q̄z nomen est cōe. 7 s̄m illud nomē rō substantiē ē eadē.
 v̄t nomē aialis est cōe homi 7 boui. 7 s̄l̄r diffinitio eius
 s̄m illud nomē. Dicimus em̄. H̄o est aial. Bos ē aial
 7 s̄l̄r h̄o est s̄ba animata sensibilis. 7 Bos est s̄ba aiata
 sensibilis. Et sic nomē est eis commune. Et s̄l̄r rō siue
 diffinitio eoz est eadē s̄m illud nomē. Nichil em̄ ē h̄o
 s̄m q̄ aial est nisi substantia animata sensibilis. et sim-
 liter bos. et sic ratio eis cōis est.

Uno nas. in vni⁹ nis. exponit̄.

Unq̄ i. aliqui. q̄nq̄z aduerbiū t̄p̄ia. vide i nūq̄z.

Unstis mal. ge. i. vntia. 7 d̄z a vincio cis. q̄ vniuersi-
 tarē minoz ponderū sua v̄nitate vinciat. i. cōplectat̄.
Unstis h̄o ex dracmis octo. i. scrupulis viginti quatuor.
 qd̄ 7 p̄ inde legitimū pondus h̄i. q̄ numer⁹ scrupulo-
 rū eius horas diei noctisq̄ metit̄. vel q̄ libram efficit
 duodecies p̄putata. Et inde d̄z b̄ vntia tie. Itē vntia
 vel vns cōponit̄. b̄ quincuns cūtis. Sepcuns tis. De-
 cuns tis. et format̄ ḡtūs a ntio remota s. et addita tis.
 v̄t vns vntis. decuns cuntis. Vntia p̄ponit̄. Seruan-
 tia. i. media vntia.

Unus. Ena grece latine d̄z vni⁹. Cū vnus vna vni⁹
 quasi enus. 7 inde vnicus ca. cum. i. sol⁹ singularis. vni⁹
 ex multis d̄z. Sed vnicus solus est. Itē vnus numera-
 tur. Vnicus h̄o intra numerū finit̄. Itē vnus ad nu-
 merū p̄tinet. Solus h̄o de multis intelligit̄. 7 ab vnā
 vnus vni. addita tas. fit bec vnitas tatis. Itē iste abla-
 timus vna ponit̄ aduerbialiter. 7 tunc acuit̄ in fine. v̄t
 vna. i. pariter vel insimul. 7 signat vna comitatum. v̄t
 vna p̄ficiscunt. Pariter h̄o signat equalitatem. v̄t
 vna pariter cū illo ducit. Ab vnus componit̄ vnifor-
 mis. vnicolor. 7 multa alia. de quibus dixi in suo loco.

Sed consuevit queri. An sit dicendum vigintiā
 h̄o. vel vigintiūus hoies. sed h̄c questū est in vigin-
 tiūus. Et nota q̄ vnus q̄nq̄z signat animoz v̄nitate.
 Unde in actib⁹ ap̄loz ca. iij. Multitudinis aut̄ credē
 tum erat cor vnum 7 aia vna in d̄no. 7 s̄m hoc posset
 dici in plurali. Itē mulieres sunt vne. i. vnanimēs. et
 corda vestra sūt vna. i. vnanima. Un lucanus. Fecerit
 nephas i p̄tibo v̄nis. i. vni⁹ animi et voluntatis. Simi-
 liter potest in plurali declinari vnus. quando ponitur
 cum quibusdam nominibus que t̄m in plurali declina-
 tur. v̄t vna arma. vne nuptie. sicut dixi in tertia par-
 te in capi. de numero nominum. Item nota q̄ vnus fa-
 cit genitiuum vnus. et datiuum vni s̄m modernos ta-
 men apud antiq̄s mobiliē declinat̄ vni vne vni. P̄tio
 vno vne vno. Sicut aliq̄ alie. aliq̄. Alio alie alio. Et ita
 intelligas de alijs nominibus que declinantur s̄m mo-
 dernos s̄m modum pronominum fecūdi modi. v̄t vni-
 totus. solus. nullus. alius. vter. alter. alteruter. neuter.
 vterq̄. Unde adhuc dicimus. Cuius generis neutri.
 quoz omniū tria solum habent vocatiuos. s̄. vnus. to-
 tus. solus. 7 p̄dictoz omniū ḡtūs singularis pdu. p̄
 nultimam. Autoritate tamen poetica pōt in versu bre-
 uiari. quia in versu communis est. In prosa tamē sem-
 per acutur penultima. nisi alius qd̄ sem̄ pdu. v̄t
 alterius quod semper breuiatur. sicut dixi in ali⁹. Itē
 ab vnus deriuatur hic vni⁹ oms. lapis preciosus sic di-
 ctus. quia t̄m vnus 7 nuncz duo vel tres simul reperi-
 tur. Inuenitur etiā vni⁹ pro stella. et pro cepe. Et b̄
 vni⁹ dicitur p̄ coniunctione. vel congregatione. 7 tūc
 dicitur ab vni⁹ v̄nis. In papia dicitur. Uniones que
 dam margarite sunt. Item inuenit̄ vni⁹ inferioris dictō
 composita omnis generis. 7 indeclina. id est cōcors. v̄t

Et ij

Isti homines sunt vniuersales. id est concordēs et vniuersales. Unde in psalmo. Qui habitare facit vniuersum in domo. Item scias quod vnum secundum aristotelem est indiuisum a se et diuisum ab alijs. Et ut dicit philosophus. Vnum in substantia facit idem. Vnum in quantitate facit equale. Vnum in qualitate facit simile. Item scias quod vnitās bonorum est. et ista est utilis et virtuosa. Et est vnitās malorum et hec est noxia et perniciosa. Vnde dicit gregorius in tricesimo quarto moral. Sicut perniciosum est si vnitās desit bonis. ita et perniciosius si non desit malis. quod bene maris rubri scissione signatur. Dum enim in duas partes vnda diuiditur. electo populo ad terras promissionis iter descendit. quia dum malorum vnitās scinditur. bone mentes ad hoc quod appetunt perducuntur. Si malorum vnitās noxia non fuisset nequaquam diuina prudentia superbiētū linguas istāta diuersitate dissipasset. vide in par et in Thomas.

Hic nota quod ut dicit beatus Bernardus in quinto libro de consideratione. multiplex est vnitās. Primum est vnitās que collectiua dici potest. cum verbi causa multi lapides faciunt acernū vnum. Et est vnitās constitutiua. cum multa membra vnum corpus. vel multe partes vnum quodcumque totum constituunt. Et est coniugatiua qua fit ut duo iam non duo sint. sed vna caro. Et est natīua quia anima et caro vnus nascitur homo. Est etiam vnitās potestatiua. qua homo virtutis non instabilis non dissimilis. sed vnus sibi semper nititur inueniri. Est et cōsentanea. cum per charitatem multorum hominum est cor vnum et anima vna. et est votiua cum anima votis omnibus adherens deo vnus spiritus est cum deo. Et est dignatiua. qualimus nos ter a dei verbo in vnam assumptus est personarum. Verum hec omnia quid ad illud verum et summum atque ut ita dicam vnicū vbi vnitatem consubstantialitas facit. huic vni quoduis illo quod si assimilēs. erit quodammodo vnum si compares illo. Igitur inter omnia que vnum recte dicuntur arcem tenet vnitās trinitatis. qua tres persone vna substantia sunt. Secundo illa precellit. qua econuerso tres substantie vna in christo persona sunt. et subdit post pauca. Dico in christo verbū animā et carnem sine cōfusione essentialium vnam esse personam. et item ab omni iudicio personarum vnitatis in sua numerositate permanere. Nec negauerim hanc ad illud quoque genus vnitatis pertinere. qua anima et caro vnus homo est. De cuius quippe familiaris similitudo cum hominis conuenire constitutione. quod per hominem constitutum est sacramentum. De dicit etiam cum summa. que in deo et deus est vnitatem congruere. ut quomodo ibi tres persone vna essentia. ita hic conuenientissima quadam contrarietate tres essentie sint vna persona. Vides ne pulchre inter vtriusque vnitatem hanc collocari. in eo vtriusque qui constitutus est mediator dei et hominum. quia homo christus huiusmodi pulcherrima in qua conuenientia ut salutare sacramentum congrua igitur quadam similitudine ambobus respondeat. ut saluanti videlicet et saluato tantam tenet tangens expressam vnitatis vim in se preferat ea persona in qua deus et homo vnus est christus. ut si illa duo de se inuicem perditēs non erraueris. deum videlicet hominē. et hominē deum vere catholicosque prouides. Non autem similiter vel carnem de anima vel animam de carne nisi absurdissime predictas et si similiter anima et caro vnus sit homo. vide in persona. Et predictis verbis bernardi colligit quod vnum esse ypostaticum tamen est in christo.

W ante D

Vo vis vi. vere. dicitur ab vna quod est vere hūmilitate vel potius madefacere. et est u. vocalis in vo vis. et non est in vsu. et inde secundum quosdam interposita b. componitur cum in et dicitur imbuis. et cum con. et dicitur

combuis.

Vocalis. a vox dicitur hic et hec vocalis et hoc le. Et hec vocalis lis. litera que per se vocem facit. et sine quibus literalis vox proferre non potest. et sunt quinque vocales. scilicet. a. e. i. o. u. et desinit ablatiuus in i. hec vocalis. ablatiuo ab hac vocali. Et scias quod vox vocis et vocalis producant u. ante c. ut patet in illo versu maiestrali. Ab cum vocali reliquis vult a sociari. vñ viciosum est illud. Perimit synalimpha vocalē.

Vocatiu. A voco cas. dicitur vocatiuus u. uñ. ad vocandum aptus. vel vocatione designans. Item vocatiuus dicitur est quidam casus. quia per eum aliquem vocamus ut o virgili. Dicit etiam saluatorius. quia per eum salutamus. ut Saluo o enea. qui tamē semper secunde persone adiungit. Primum reliqui casus nominum tercie sunt persone. proprie tamē per figuram adiungit aliquam cum prima vel secunda persona. ut ego iohānes scribo. Tu petre vel petrus scribis. Ille p̄stianus scribit. et obtinuit vocatiuū extremū locū apud grecos. quippe imperfectior ceteris esse videtur nisi hoc secunde persone coniungi non potest cum superioribus quatuor omnes personas possint complecti figurate adiuncti. pronomibus. Ablatiuū casus. prius est romanorum ut dicit p̄stianus. in quinto libro. vide de hoc in tercia parte in ca. de casu nominum.

Vociferor. raris. ratus sum. vociferari verbum deponentale. id est clamare. vocem feram emittere. et quod ponitur simpliciter per loqui. Unde vociferans ratis. ge. omnis. et cor. fe.

Vocito tas. frequentatiuū. id est frequenter vocare. et formatur ab ultimo supino de voco cas. scilicet vocatu a. mutata in i. breuē et u. in o. ut vocatu. vocito vocitas secundum p̄stianum. Unde quidam. Plena dolis multis vocitatis subdola vulpes.

Voco cas. canū. care. id est appellare. nominare. clamare. Et cōponit. Aduoco cas. id est ad se vocare. Conuoco cas. id est simul cum alio vocare. Euoco cas. id est ex vocare. Inuoco cas. id est in auxiliū vocare. Aduocat patrociniū daturus. Inuocat p̄stiturus auxiliū. Euocatur p̄stiturus obsequium. Pronoco cas. id est irritare porro vocare. Reuoco reuocas. Unde h. h. reuocabilis et hoc bile. Et componit. irreuocabilis le. Seuoco cas. id est seorsum vocare. Voco. et eius proposita actiua sunt et corripit vo.

Vola le. fe. ge. est media pars manus vel pedis. Et vola i. auis est media pars alarum quoniam motu pene agitant.

Volatil. a volo las. dicitur hic et hec volatilis et hoc le. Et hic volat. tus. tui. et cor. ti.

Volemus. a vola dicitur hec volemus volemi quoddam genus piri. que facit pira adeo magna quod vix in vola possint includi ita bene implent illam. Unde B volemi volemi. fructus eius.

Volito tas. verbum frequentiuū. id est frequenter volare. et formatur a volatu. ultimo supino de volo las. a mutata in i. breuē. et u. in o.

Volūtum in volo vis est.

Volo. A vola quod est media pars alarum in auibus dicitur volo volas volāui volare. quasi volas mouere. Volo componitur. Aduolo aduolas. id est volare ad aliquid. Abuolo abuolas. id est longe ab aliquo volare separare. Conuolo conuolas. Circuuolo las. Deuolo denolas. Euolo euolas. Inuoluolo interuolas. Peruolo peruolas. Preuolo preuolas. Obuolo obuolas. Subuolo subuolas. id est subter vel post vel parum volare. Superuolo supuolas. Transuolo las.

Vold et eius cōposita neu. sunt. et cor. hanc syllabā vo. Vñ facit. Primum cito sepe ruit. qui sup astra volat. Et hora. in epi. Euolat emissum semel irreuocabile x̄bū.

Volo vis vult volui. velle. et est volo minus quod opto et opto minus quod cupio. Volo cōponit. Volo manus manult. Volo. nouis nouult. Volo et eius proposita sunt

neutra irregularia. 7 carent supinis 7 faciunt pteritū in
lūi. 7 carēt impatiuis pter nolo qd b3 noli nolite. 7 fac
pma psonā pluralis pntis indicatū nolum. sic qsumus
7 corr. pma volo. s. pducit eā nolo. vñ xpus. Longe
nolo s breuiat o volo. Et inuenalis. Sic volo sic ius
beo sit. p rōne volūtas. Et velim lis. corripit etiā ve. s3
velis a velū numēti pluralis pducit ve. vt hēs in velū.
Et scias q regularitē deberet declinari volo lis. s3 vt
dicit p. in. ix. li. Si volo lis. diceret vtūs 7 abtūs plu
ralis extimari posset b3 nois qd est vola. Volūm. p. i.
b3 u. pñl. vt volumus p volim. Itē volo caret supis
vt dictū est fm vsū. deberet tñ facere vultū. sicut p3
p nomē picipiale vultus q fm pñl. nascit ab eo. 7 tñ ē
iam in vsū. volitum apud theologos. Vñ volitū ta. tū
7 hoc volitum ab eo. et corr. li. Item volitio onis. i. vo
luntas.

Volpiscus sci. vir nobiliter natus. 7 dicit vult?
Volucer. a volo las. d. h volucer. h volucris h cre. i.
velox. Dicit. xij. Consumptū est aial 7 volucere. 7 hec
volucris h volucris. i. ams. Inuenit tñ qñq3 h volu
cer vel volucris p aue in masculino genē. 7 corr. nālic
pñl. vñ prudētī. Cōcidūt volucres victū 7 inde fore
viles. Et scias q antiq dicebāt h 7 h volucer vl volu
cris. 7 h volucere. sicut ondi in terciā pte vbi egi de de
clinatione nominū.

Volūmē. a voluo uis. d. h volumen minis. i. reuolu
tio. vñ liber d. volumen. ppter multas reuolutōes car
tarā. 7 pducit lu.

Voluntas. a voluo uis. d. h volūtas volūtatis p n. 7
hec voluptas ptatis. p p. volūtas p n. est desiderū nō
dū adeptē rei. s3 voluptas p p. est rei adeptē delecta
tio bone vel male. 7 pue carnalis delectatio. 7 ē volun
tas tñ in bonis. Sed i malis 7 flagitiosis factis cupi
ditas ppe nō d. volūtas. Et hinc volūtarius ria. nū. 7
volūtarius na. nū. 7 vt d. i. iij. de anima. In rōne ē vo
luntas. Hic nota q volūtatis noie aliqñ vis. i. nata
ralis potētia volēdi aliqñ actus rōnis ipi. vis signat.
vis at ipa naturalitē insita nunq3 peccatū ē. sic nec vis
memorādi vel intelligēdi. s3 actus h3 vis q et volūtas
d. tñ peccatū est qñ inordinat est. s3 pōt qñ. Qua
re h3 naturalis potētie. s. voluntatis act. p p. est sed
aliar potētiar actus p p. nō sunt. s. potētie memor
andi cui actus ē memorare. 7 potētie intelligēdi cui
actus est intelligere. Ad h3 est dicēdū q alterius gener
est actus voluntatis q3 actus memoie vel intelligētie.

Hic h3 actus est ad aliqñ ad ipiscēdū vel nō admittē
dū. q nō pōt esse d malis qñ sit mal. velle h3 mala ma
lū est. s. intelligere vel memorare mala malū nō ē. qñ vis
eoz quidā etiā 7 hos actus malos esse interdū nō im
probe asserāt. Memorat em interdū q3 mala vt faciat
7 querit intelligere. vep vt sciat impugnare. Itē scias
q demones impmūt in fantasiaz q est obiectū itellec
sicut color visus. vt d. in. iij. de aia. s3 angeli boni eti
am intellectū directe imprimere pnt. q fm augustinū
opant in intelligentias nfas miris qbusdā modis. h3 at
est inquātū lumē itellec nri pfortat p intellectuale
lumen ipoz. s3 h3 demones nō cōpetit. q3 qñ vis natu
rale lumē eoz efficacius s3 quā lumē intellectus nri tñ
lumine grē nō sunt pfecti. s. tenebris culpe obumbriat
Et iō nō intendūt indicū ratiōis nri rectificare p con
fortationē intellectuālis luminis. s. aliqua nobis osten
dere et q3 decipiamur. qd faciūt fantasinata illustran
do. Dicūt h3 aliqñ incentores demones inquantū
faciūt feruere sanguinē. Et sic aia ad cōcupiscēdū di
sponit. sicut 7 qdā cibi libidmē p p. cāt. Deus autem
solus in voluntate imprimere pōt. qd est ppter liberta
tē volūtatis q est dña sui actus. 7 nō cogit ab abiecto
sicut intellectus cogit demōstratiōe. Ideo 7 volūtas
merito apud deū indicat. q sp autoritate libera est. et
nunq3 cogi pōt. Vñ etiā ptolomeus dicit q bō sapi

ens dominat astris. q. s. p sapiam 7 volūtate suā libe
rā pōt vitare ea ad q astra disponūt. vide arbitrium.

Itē p p. euit queri An omne peccatū sit in volūtate
h3 h3 determinatū est in pecco as. Itē scias q vt dicit hic
ronimus. Facilius relinquitur sacculus q3 voluntas. vi
de in violētus. De duplici dei voluntate hēs i petito.
Itē vt dicit aug. Omnia cōplemit q qd potuit fecit.
q3 volūtas pfecta faciendi reputabit p ope facti. Itē
leo papa dicit. Nemo est q nō possit aliquā bñuolen
tie portōne. nulli em paruus est census cui magnus est
anim. Maiora quidā sunt impēdia diuī et minora
mediocriū. s. nō dista fructus opey vbi idē est effect
operatiū Itē qdā poeta. Jotenni mensa satis ē immē
sa volūtas. vide in diues.

Voluo uis. nolui. volūtū. vñ h3 h3 volubilis. 7 hoc le.
Vñ volubilitas dicit. Et hec volubilitas tis. Voluo
cōponit. Aduoluo uis. i. iuxta aliq3 voluē. Abuoluo
uis. i. ab aliq3 voluere. 7 remouere. Cōuoluo uis. Cir
cūuoluo uis. Diuoluo uis. Deuoluo uis. Eaduoluo uis
oia i eodem sensu. s. explicari. extendere. Inuoluo uis.
Prouoluo uis. Prouoluo uis. Obuoluo uis. i. circum
uoluo 7 ptego. Reuoluo uis. Subuoluo uis. post vel
subtus vel parū voluē. Transuoluo trāsuoluo. Vol
uo 7 ei cōposita sūt actia. 7 faciūt pteritū in ui. syllabā
7 supinū in lutū.

Voluptas. a voluo uis. d. h voluptas ptatis. vñ vo
luptuosus sa. sum. 7 cōpat. 7 voluptuarius ria. riu3. i.
delectabilis. 7 voluptuarie aduer. i. fm voluptatem.
Et inuenit voluptas pro delectatione bona vel mala.
Que aut sit dña inter voluptatem 7 volūtate dicit in
voluntas.

Volutabū bñ. pñl. naturaliter correpta. i. volutatio
apoz vel locus cenosis vbi porci voluunt 7 videtur
cōpōm a voluo. 7 aper quasi volutapū. q3 ibi apri vel
porci voluūt. Et p trāslationē d. volutabz quelibz
cenositas vel tarpitudo in quo hō inuoluita vt dicit
tur in volutabio vitiorū. Vñ in scda epla petri. ij. ca.
Cōtingit h3 eis illud puerbū. Lanis reuersus ad suū
vomitū. 7 sus lota i volutabio luti.

Voluto. a voluo voluis volūtum. tu. u. in o. sit vo
lūtas. id est frequenter voluere. verbum frequen. 7
pdu. lu.

Voluus. a voluo uis. d. h voluus uis qdā herba. qd
radix ei sit volubilis 7 rotunda. vel gen. est fungorū
rotundoz 7 volubiliū.

Vomer. A vomio mis. dicit hic vomer vl vomis ris.
Vns arari vel ferrū qd infigit dentali. q3 euomat trā
vel qd humū eruat vel feriat. Isai. ij. c. 7 pflabūt gladi
os suos in vomeres. 7 corr. pñl. gti. sed pdu. pma. vide
in vomo.

Vomita mite se. ge. i. vomitus vel nausea. vel genus
apostematis quo emittuntur intestina. et dicitur a vo
mo mis.

Vomitū tij. in vomo mis est.

Vomo mis. mui. mitum. mere. id est emittere cibuz ac
ceptum vel aliud per os. Vnde hic vomitus tus tui. 7
hec vomita vomite. et hoc vomitum tij. id est vomita
vel vomitus. Et hic vomex meris penul. corr. i. vome
ris summitas. Et vt dicit pristinianus in terciō lib. Vo
mer desinit in ex correptan. Vomo componit. Con
uomo mis. Deuomo mis. Euomo mis. Reuomo mis.
Et est vomo neutrum cum omnibus suis compositis.
7 cor. vo. vñ i a rora d. Euomit i terrā belua iussa iō
nam. s3 vomer vel vomis pducit vo. Vñ v. Ble
bas sepe vomis iō nomē tibi vomis.

Vorago ginis. penl. nri produ. et exponitur in voro
voras.

Voro ras rau. i. destruere vel consumere edendo vl
bibendo. supflue bona sua dissipare. Vnde vorax cis
omnis generis. 7 hec vorago ginis. i. edacitas. gulosi
Ec ij

ras. et quia gulosus et vorax omnia consumit. ideo vorago transumptiue sumitur pro consumptione et destructione. Quod. n. consumitur et destruitur. quasi deuoratum videtur. vñ dicitur vorago civitatis pro ruina vel destructione. Item qz homo vorax quasi nō potest impleri cibis. ideo vorago ponitur pro loco profundo. 7 insatiabili. 7 inexplebili. sicut et baratū. **Ite** A voro dicitur hic vorator. tons. et inde or. in rit. hec voratrix tricus. **Voro** componitur. **Deuoro** ras. **In** te deuorator. et corripit primam voro. vnde in auro-ra. Quos pe fornacē sentit adesse vorat. **Vortex.** A verto tis. dicitur vortex ticus. nodus vel eminentia globosa que ad modum verticis apparet in lingno. vñ Sapientie. xiiij. **Lignum** curuum et vortibus plenum. Item vortex appellatur circularis renou-lutio aque. sicut solet fieri ex nimio impetu aque. Et vbi sunt magne fouee in aqua. **Vnde** Quid. meta. **Vorticibus** frequēs erat viperi? amnia. et fm antiqz vortex inuenit. **pxertex.** vide in vertigo. et in vertex. **Volo** sas. dicitur avos. sicut tuo tuas a tu. **Vnde** q. dam. **Anum** volamus falso. vereqz tuamus. **Traxit** vo volo sas. ab hoc plurali vos. et tuo tuas ab h singulari tu. **Et** z af vni dicēdū sit vos. dixi i tertia pte vbi egi de nūero nominis. **Votiuus** in votū exponit. **Voto** sas. in votū exponit. **Votū.** a voueo dicitur hoc votū ti. desiderū vel pmissio. **Vnde** votiuus na. num. id est voto plenus vel astrictus. vel voto promissus. **Item** a voueo ues. votū tu. u. in o. voto tas. **vñ** frequentatiuū. i. frequenter vouere. **A** quo votito votitas. aliud frequentatiuum. **Item** a voueo voues. dicitur votus ta. tū. id est promissum. **Re**z componitur. **Conuotus** connota conuotum. **Hic** nota qz votum est testificatio quedā spōtanee promissionis que a deo et de his que dei sunt p prie fieri debet. **Est** autem hec definitio perfecta. qz ponit et promissionem que est essentialiter votum. et tangit voluntatem. in hoc quod dicit spontanee. que est causa obligationis. et confirmationem vltimam p missionis. que alias includit. i. hoc quod dicit testificatio. et voti terminum qui est ad alterum. in hoc quod dicit. quod debet deo fieri. et materiam in hoc quod dicit. quod est de his que dei sunt. **Vel** votum est alicuius boni cum deliberatione facta promissio. **Si** vo fiat de re mala vel etiam bona sed sine deliberatione nō obligat. quia sicut dicit canon. **In** malis pmissis rescindit fidem. et turpi voto muta decretum. **Et** scias qz licet votum eorum qui sunt alterius potestati subiecti non sit firmum sine consensu eorum quibus subijciuntur. non tamen peccant vouendo. quia in eorū voto intelligitur debita conditio scilicet si suis superioribus placuerit. vel si superiores sui nō renitent. **Ite** scias qz votum simplex impedit matrimonium cōtrahendum. sed non dirimit iam contractum. **Votū** vo solenne impedit contrahendum et dirimit iam contractū. **Votū** z em solenne ex sui natura habet qz dirimat matrimonium iā contractū. in qz tū. s. homo p ipm amittit sui corporis potestatem. deo illud ad ppetuā cōtinentiā tradens. et iō nō pōt ipm tradere in pstatē vxoris matrimonium contrahendo. **Et** qz matrimonium qd sequit tale votū nullū. **Deo** votūz pdictū dirimere dē matrimonium cōtractū. **Et** si dicas votū simplex nō minus obligat apud deū qz votū solēne. vt dicit decretal. **sz** votū simplex nō dirimat mrimoniū. igit nec solēne votū mrimoniū dirimē pōt. **Rū** deo qz votū simplex q ad deū dī nō min⁹ obligare qz solēne in his q ad deū spectant. sicut ē sepatio a deo p mortale pctm. qz mortali peccat frangēs simplex votū sic solēne quīs grauius sit pctm frangere votū solenne. vt sic compatio accipiat in genere. nō in determinata qntitate reatus.

sz qntū ad matrimonium p qd hō homini obligatur. nō oportet qz sint eq̄lis obligationis etiam in genere. qz ad qdā obligat votū solēne 7 nō simplex. **Nota** etiam qz ille qui cōtrahit matrimonium p vba de p̄sentia post votū simplex nō pōt vxorem suam cognoscere carnaliter sine peccato mortali. quia adhuc restat sibi facultas p̄lēdi p̄tinetie votū an mrimoniū p̄sumatū. **sz** postqz mrimoniū p̄sumatū ē. sibi factū ē illicitū nō reddē debitū vxori exigenti. tñ ex culpa sua. **Et** iō obligatio ad hoc se nō extēdit. **Tñ** debet p lamentū penitentie recompensari pro continentia non obseruata. **Et** tum autem ad ea in quibz non est factus impotens votum continentie seruare. adhuc post contractum matrimonium obligatur ad seruandum prop̄ quod mortua vxore tenetur totaliter cōtinere. **Et** qz ex matrimonij vinculo nō obligatur ad debitum petendum. ideo non potest petere debitum sine peccato quīs possit sine peccato reddere debitū exigenti. postqz obligatus est ad hoc per carnalem copulam prece dentem. **Hoc** autem intelligendūz est siue mulier ex p̄esse petat siue interpretatiue. vt quando mulier vx recunda est et vir sentit eius voluntatem de redditiue debiti. tunc vo sine peccato reddere potest. et p̄cipue si ei timet de piculo castitatis. **Rec** obstat qz nō sunt due partes i actu matrimoniali. quia quilibz potest quod suū est abrenunciare. **Quidāz** tamen dicūt qz et potest petere et reddere. ne nimis onerosum reddatur matrimonium exigenti vxori. **Sed** si recte inspiciatur hoc est exigere interpretatiue. vt dicit frater thomas. **Volo** etiam te scire qz votum obedientie est precipuum inter tria vota religionis et hoc triplici ratione. **Primo** quidem. quia per votum obedientie aliquid maius homo offert deo. s. ipam voluntatem que est potior qz p̄p̄ius corpus quod homo deo offert per continentiam. et qz res exteriores quas offert homo deo per votū paupertatis. **Vnde** id quod fit ex obedientia magis est acceptū deo qd id quod fit per propriam voluntatem. **Secūdo** quia votum obedientie continet sub se alia vota. sed non conuertitur. **Nam** si religiosus et si teneatur ex voto continentiam seruare et paupertatem. tamen hec sub obedientia cadunt. ad quam pertinent multa alia p̄ter continentiam et paupertatem. **Tercio** quia votum continentie p̄pue se extendit ad actus propinquos fini religionis. quāto aut aliquid propinquius est fini. tanto melius est. **Et** inde etiā ē qz votū obedientie ē religioni essentialius. **Si** n. absqz voto obedientie aliqz voluntariā paupertatem et cōtinentiam etiā voto seruet. nō p̄pter hoc p̄tinet ad statū religionis qui p̄ferret etiam ipi virginitati ex voto obseruate. **Dicit** vo augusti. in li. de virginitate. **Quo** qntum p̄to ausus fuit virginitatē p̄ferre monasterio. **Vñ** in voto cōtinentie possit dispensari dictū est in papa. **Pos** etiam queri. **An** ille qui vouet religionem ingredi teneatur perpetuo in religione permanere. **Ad** hoc dicendum est qz obligatio voti ex voluntate procedit. **Nam** vouere voluntatis est. vt **Augustinus** dicit. **Intantum** ergo fertur obligatio voti. in q̄tum se extendit voluntas. et intentio vouētis. **Si** igitur vouens intendit se obligare nō solū ad religionis ingressū sed ad perpetuo permanendum. tenetur perpetuo permanere. si autem intendit se obligare ad ingressum religionis causa experiendi cū libertate remanendi vel non remanendi manifestum ē qz tenere nō tenet. **Si** vo in vouēdo simplr de ingressu religionis cogitauit absqz hoc qz cogitaret de libertate exit⁹ vel de p̄p̄tuitate remanēdi. videtur obligari ad ingressum fm formam iuris communis que est vt ingredientibus detur probationis annus. **Vnde** nō tenetur perpetuo in religione permanere. **Ne** autem qui intrat. vt statim exeat non vis

Aduro ris. adussi adustū. i. valde viere. aburo ris. cir-
cūro ris. cōburo ris. exuro ris. i. valde viere. Inuro
ris. i. valde vl int^o viere. vl viendo imprimere. oburo
ris. i. circūnere. peruro ris. Uro 7 eius cōposi. actiua
sūt. et faciūt p̄teritū in si. geminato s̄. 7 supinū in stū. 7
p̄du. n. Hora. in episto. Nec furtū feci nec fugi si mi
chi dica. Seru^o bz p̄cū lous nō vrieris aio.

Urtarius in visus exponit.

Urtellus li. i. visus exponit.

Urtinus. in visus exponit.

Urtiolus li. vi. puus visus.

Urt sic dī ab iust^o. q. iust^o sit. vl dī ab vigeo ges
q. vigeat arreptū. vl q. fortit^o vigeat. i. strigit. que ap-
prehēdit. vl visus dī ab os oris. q. ore suo format fe-
tus. q. si oris. Nā aiunt eos informes generare fet^o vel
part^o et carne q̄ndā q̄i q̄dā frustū parere. quā mater
lābedō in mēbra cōponit. et sic postea viuificat. 7 hic
visi turpes dicūt. Itē visoz caput inualidū ē. vis ma-
xima in brachijs 7 lūbis. vñ erecte insistūt. De visa sic
dicit Ambro. in. vj. herame. Visa insidiāq̄ vt scriptu-
ra ait. Est. n. plena fraudis fera. tñ fert informes vte-
ro ptus edere. s̄ natos lingua lingē. atq̄ i spēm sui si-
militudinēq̄ formare. Nō mirens in fera tāp̄j oris of-
ficia. cuius pietas natura expmit. Si visa igit partus
sūos ad suā effingit similitudinē. tu filios tuos istituere
similes tibi nō potes. Ab visus dī h̄ visul^o li. 7 h̄ visel-
lus li. 7 vrsiol^o li. 7 visicul^o li. oia dī. et h̄ visa se. 7 hinc
sitr dī. visula le. et bec visilla le. visiola le. et visicula
le. Itē ab visus dī visens lea. seū. et visin^o na. nū. 7 vi-
sari^o ria. riu. et hic visari^o rij. canis apt^o ad capiēdum
vris. vel hō sine canis q̄ venat visos.

Urtica. Ab vro vris dī h̄ vrtica tice. quedā herba di-
cta q̄ tact^o ei^o corp^o adurat. Est hō ignee nature et
tacta purit. et pdu. p̄nl. Uñ h̄ vrticetū vrticeti. loc^o
vbi absidant vrtice. 7 vrticinus cina. cinū. p̄nl. pdu. et
vrtican^o caria. cariū. et vrtico cas. i. vrticia inuolnere.

Urticin^o in vrtica vide.

Urus. Ab vro ris. dī hic v^o ri. i. bos siluestris.

ante B

Us interpretat cōsiliator. et ē q̄dā terra gentiliū. Uñ
dicit Diego. sup illud iob. Vir erat in terra vs noie.
Job. Quis nesciat q̄ vs sit terra gētiliū.

Usa sic. fe. ge. i. essentia. Uñ et vsia dī substantia. et
p̄pue cōpacta et materia et forma. Itē vsia dī q̄libz
forma et q̄dlibz accidens q̄ q̄dlibz accidēs vere dī et
cū est in suauitūra. et p̄ se intellectu intelligit inua-
riabile. lz variet tactu diuersoz subiectoz. mō intēdē
do. mō diminnēdo. Uñ hic et bec vsialis et hoc le. et
acuit p̄nl. vsia. et per cōpositiōem dī omouision. de q̄
dixi i suo loco.

Usito. Ab vro teris. vsi. dī vsito tas. tani. tatū. tare.
i. in vsa habere. vñ vsitat^o ta. tū. Et p̄ cōpositionem
Inusitat^o ta. tū. et vtrūq̄ cōpatur. et cor. si. vsito.

Uspiaz. i. in aliq̄ loco. alicubi adū. loci. ab vll^o dī. 7 ē
ibi piaz syllabica adiectio. vñ nō acuit in fine. q̄ accē-
tus p̄ncipalis nō d̄z poni in syllabica adiectiōe.

Usp̄. i. in aliquo loco. aduer. loci ab vll^o dī.

Usp̄quaq̄. i. p̄ oia. nimis. ex toto. et acuit p̄nl.

Usp̄quo. i. q̄dū. quousq̄ ad quē finē. fm̄ p̄p̄. vel
pleni^o p̄t dī sic. vsq̄quo. i. aliquantū. adū. ē q̄ntita-
tis. vñ in psal. Cōvertere dñe vsq̄quo. i. aliquantū lz
Itē vsq̄quo. i. vndiq̄. aduer. ē loci. Uñ zachā. viij.

Usp̄quo veniāt populi id ē vndiq̄. Itē vsq̄quo. i.
quousq̄ vel q̄din. aduer. ē temporis. vt ibi. Usp̄quo
dñe obliuisceris me in finē. Itē q̄nq̄ ponit p̄ donec.
et ē aduerbiū tēporis. vt in scdo zachā. ca. j. Sacer-
dotes psallebāt hymnos vsq̄quo cōsumptū esset sa-
crificium. id est donec. et acuit vltimā fm̄ vsū vsq̄q̄.

Ussi. i. cōbulli p̄teritū de vro ris.

Usticiū. ab vro ris. dī hoc vsticiū cū. gen^o q̄dā tin-
cture. q̄ ex vsto est.

Ustrina. Ab vro ris. dicitur bec vstrina ne. penult.
p̄du. locus vbi cōburuntur corpa. vñ vstrino nas. id
est cōburere.

Ustulo. Ab vro ris. vstum dicitur. vstulo las. id est
vrere vel incendere. et formatur ab vstu supino addi-
ta lo. et corripit stū. et componitur Ustulo las. De
ustulo las. Ustulo las. Semustulo las. vnde semi-
ustulatus ta. tum. vnde dicit Augustinus. de ciuitate
dei. Pontifex sue salutis oblitus irruens in ignem se-
miustulatus est. et in esdre scdo capitulo. quarto qui-
daz legunt. et super sacrariū olocaustomata vstulare
q̄tidie. alia lra inuenit ibi cōif. s̄. olocaustomata hosti-
lare 7c. et est idem hostilare quod immolare vel incen-
dere. q̄ antem dicitur hostilare quasi hostias litare.
vel quasi vstulare. etymologia est. Et scias q̄ bec lite-
ra inuenitur in biblijs correctis. et super sacrariuz olo-
caustomata hostilare quotidie. sed in aliquibz antiq̄s
biblijs inuenitur vstulare.

Ustus. Ab vro ris. vsti. vstum. dicitur vstus sta. stuz.
id est combustus. et componitur. Ustus sta. stum.
Semustus sta. stum. et per syn copam. Semust^o sta.
stum. p̄ semustus. Item ab vro dicitur bec vstura re.
id ē cōbustio.

Uscapio pis. componitur ab vsus et capio. et acuit
ca. licet sit brenis. vt dicatur vscapio penul. acuta. si
cut et fideiubes. Sicut dixi in secunda parte in capl.
de impedimento consortij. Et scias q̄ vscapio ali-
ud est per compositionem. et aliud sine compositione
quia per compositionem pertinet ad quoddam ins. s̄
sine cōpositiōe pertinet ad quēcūq̄ capiēdi vsuz.

Ustructus. ab vsus et fruct^o componit hic vsufra-
ctus ctus. ctui. vl hic vsufructus ctus. ctui. vt ex vtra-
q̄ parte declinetur. illud quod suscipitur ex agro ad
vtendum.

Usura. Ab vro teris. dī bec vsura re. incremētū pe-
cunie mutuate. ab vsu eris dī bitū dicta. Uñ vsurari^o
ria. riu. et h̄ vsurari^o rij. et vsuro ras. i. vsurā s̄cē vel
ad vsurā dare fm̄. Hug. Hiero. super ezech. sic dicit
Putant aliqui vsuram tm̄ esse in pecunia. sed intelli-
gunt vsuram vocari superabundantiaz. scilicet quic-
quid est si ab eo quod dedit plus est. vt si in byeme de-
mus decem modios vt in messe vndecim recipiamus.

Hoc tamen sic est intelligendum si plus valeant in
messe vndecim modij fm̄ cōmune s̄rum q̄ in byeme
decem. als si fiat commēsuratio dati et accepti ad va-
lozem pecunie nō erit vsura. s̄ erit equalis commuta-
tio. Itē scias q̄ res quedā sunt q̄rū vsus est ip̄a eaz
cōsumptio. q̄ nō habet vsufructū fm̄ iura. Et ideo si
talīa fuerint per vsurā extorta. puta denarij. triticum.
vinū aut aliqd̄ hm̄oi. nō tenetur hō ad restituendum
nisi id qd̄ accepit. q̄ id quod de tali re erat adq̄situm
nō est fruct^o huius rei. s̄ humane industrie. nisi forte
per retentionē talis rei alijs sit damnificat^o amittēdo
aliquid de suis bonis. tūc hō tenet ad recōpensatiōz
sui nocumēti. q̄daz hō sunt res quarū vsus non est
eoz cōsumptio. et talia hnt vsufructū. sicut domus.
ager p̄tū. 7 alia hm̄oi. Et id si quis domū alteri^o aut
agrū p̄ vsurā extorsisset. nō solū tenet restituere do-
mū aut agrū. s̄ etiaz fructus inde p̄ceptos. q̄ fructus
sunt rez quarū alius est dñs. et id ei debent. s̄ p̄ sic
q̄. An minus possum recipere ab eo cui bñfichs extiti
q̄ ab eo cui nullū bñfichum cōtuli s̄ si aliq̄s cui non
mutuauit aliquid michi daret de suo etiā si sperassē ac-
cipere. licite retinere possēz. q̄ et ab eo cui bñfich^o ex-
titi mutuū cōcedendo licēz michi aliquid expectare. re-
cipe. et retinere. Ad hoc est dicēdum q̄ ab eo cui bñ-
fichz cōtuli lz mibi tantū sperare 7 accipe quātū feci
et nō plus. Quicqd̄ aut de vtilitate p̄tingit ei cui mu-

tuū dedi vltra mēsurā mutū ex pecunia mutata. Bē ex industria ei q̄ sagaciter pecunia vsus ē. Industria aut̄ eius videri nō debeo. sicut nec p̄ stulticia eius minus hie debeo. **Ite** di. cris. sup illud math. xxi. c. Eici ebat emētes 7 vēsētes d̄ tēplo. Qui locat agrū v̄l domū vsū suū dare v̄l. 7 p̄ eo pecuniā accipe. 7 qd̄amō q̄li cōmutare v̄l lucrū cū lucro. Ille aut̄ q̄ vsuras dat et mutū accipit in necessitate. nō peccat. nec vsurario cōicat inquantū h̄mōi. q̄ nō volūtarius vsuras dat. B̄ q̄i coactus necessitate. nec dat vsurario occasione vsuras accipiēdi. s̄ mutuādi. nec placz ei vsurariū acceptō s̄ mutuatio q̄ est bona. q̄ est subuētio sue necessitat̄ is vel alterius. 7 sic ex malo vsurarij elicif aliqd̄ bonum. Ille v̄o qui recipit vsuras mortaliter peccat.

Usurella le. di. pua vsura.

Usurpo. vtoz vel vsus cōpo. cum rapio 7 d̄ vsurpo pas. i. p̄tra sum rape siue in vsu habere v̄l illicite vti.

Usurula le. di. pua vsura.

Usus ab vtoz vteris. d̄ vsus sa. sum. i. exercit at? vsū alicuius rei h̄ns. Et hic vsus hui? vsus. i. assiduitas et exercitiū p̄suetudo. **P**amphilus. **U**sus 7 ars docuit q̄ sapit oīs h̄s. 7 cōpo. cū fructus. 7 d̄ vsu fruct? i. illud qd̄ suscipit ex agro ad vtendū. Et scias q̄ v̄t di. **H**ora. in poetria. **D**ulta renascēt. q̄ iā cecidere cadētq̄. **Q**ue nūc sūt in honore vocabula. si volet vsus. **Q**ue penes arbitriū est 7 ius 7 forma loq̄ndi. **I**te p̄ul. tractans de d̄tō plali sc̄de declinatōis di. **D**oportet scire quidē analogie rōnem. vsū tñ autorū magis emulari. **E**t at tēde hic diligēter q̄ p̄ul. nō dicat simpli? vsū s̄ vsū autorū. **P**am v̄t di. b. **A**mb. **U**lgi vsus nō p̄iudicat veritati. **E**t aristo. in. j. ropi. di. **P**ositio est opinio extranea alicuius notōū s̄m p̄bilosophiam zc. **E**t post pauca. **P**am q̄libet cōtraria opinionibz p̄ferente sollicitum esse stultum est.

ante I

Ut multa signat. **P**am v̄t. i. postq̄. v̄t. i. sicut. v̄t. i. q̄nis. v̄t. i. sil. v̄t. i. de quibusdā p̄dictōū dicit quidā. **U**t postq̄ dicas. v̄t q̄uis. v̄t q̄z sil.

Utensilis. ab vtoz d̄ bic 7 bec vtensilis. 7 B̄ le. ad vtē dum. aptus vel necessarius. vel vtensilia dicunt in domo vsū necessaria. scz suppellectilia. 7 cor. si vtensilis. **U**ter vtris. 7 bi vtres vtrū vtrūq̄ mal. ge. vaevinariū et d̄ ab vteris. q̄ q̄ aliqd̄ intrinsec? habeat. v̄t mēbra et viscera sicut vter vtris. vel q̄ ad modū vteri āplus sit et inflatus. **E**t sūt vteres p̄prie de couio. p̄s. **S**icut vter in puina.

Uter vtra. vtrū. ḡtō vtrius d̄ ab vtoz ris. **E**t ē vter idē qd̄ quis. **S**icut p̄prie d̄ de duobz. **Q**uis de plibz q̄ duobz. **U**n vter facit interrogatiōe de duobz tñ diuidue. v̄t vter istorū legit. **Q**uis v̄o de pluribz q̄ de duobz. v̄t quis istorū triū vel quorū legit. **P**ōt tñ 7 q̄s dici de duobz. h̄ nō ita p̄prie sicut vter. **S**ed vter nun q̄ d̄ nisi de duobz tñ. **E**t nota q̄ qd̄libet cōpositū ab vter d̄ tñ de duobz sicut 7 vter.

Uterin? ab vter d̄ vterin? na. nū. p̄nl. pdu. 7 sūt vter rini q̄ ex eodē vtero 7 diuersis p̄ribz sūt geniti. q̄ vter? tñ mulieris ē. **E**t p̄po. **C**onterinus. vide etiā in frater

Uterq̄. **U**ter tra. trū. cōpo. cū q̄ vel syllabifac 7 d̄ vterq̄. vtraq̄. vtrunq̄. ḡtō vtriusq̄ i. 7 ille vnus 7 al ter. v̄t vtrinq̄ aduerbiū. i. ex vtraq̄ pte. v̄t in ezech. ca. xl. **S**ipis vtrinq̄ s̄m vnā lram. **G**rego. aut̄ exponit vtrinq̄ ac si diceret vtroiq̄. **E**t scias q̄ vtraq̄ acuit p̄nl. 7 pleraq̄ p̄pter p̄sotiū masculinorū 7 neutrorum suozū in quibz penultia de necessitate acuit. v̄t vterq̄. vtraq̄. plerunq̄. **P**ōt tñ esse in cā p̄iunctio enclitica. siue epitasio. i. syllabica adiectio. f. q̄.

Uterus. ab vter. ra. trū. d̄ bic vterus ri. et est p̄prie mulierū. f. locus cōceptōis. q̄ duplex sit. 7 ab vtraq̄ pte se in duas ptes diuidit. q̄ in diuersū diffuse ac re

plete circūplicant. vel d̄ vterus q̄ interius impleatur fetu. vide in venter. 7 cor. u. ante r.

Uti aduer. s̄litudinis. i. sicut. **E**t inde cōponit sicuti veluti. 7 cor. u. sed v̄t verbū pdu. primam. v̄t versus.

Quisq̄ docet v̄t debeat virtutibz vti.

Utilis. ab vtoz d̄ bic 7 B̄ vtilis 7 B̄ le. 7 p̄pat. vtilis li or. li. **S**inus. et a ḡtō vtilis addita sinus. sit vtilissimus ma. mū. i. valde vtilis. **E**t a d̄tō vtili. addita tas. sit bec vtilitas tis.

Utinā aduer. optandū. i. v̄t fiat opto. 7 cōponit ab v̄t vel v̄t 7 nam. 7 cor. ti.

Utiq̄ q̄ est dictio cōposita. tunc atuit an̄penl. sed. q̄ sine cōpositōe accipit vtiq̄. tunc accētū habet sup penl. seruata natura ipsius enclitica. 7 sic cā differentie amittit vim suā cōianctio enclitica in vtiq̄ dictōe cōposita. 7 s̄l̄r intelligendū est de itaq̄.

Utoz teris. vsus sum. vti. i. vsū alicuius rei h̄e. poti ri. 7 iude bic 7 B̄ vsualis 7 B̄ le. 7 vsualiter adū. 7 B̄ vsualitatis.

Utoz p̄po. **A**butoz teris. i. p̄tra vel rēez vti.

Utoz teris. i. sil vti. 7 est vtoz deponētale cū oibz suis cōpositis. 7 pdu. u. v̄t hora. in epi. **Q**uo mihi fortuna est si nō concedit vti. vide in furor.

Utpote. i. tanq̄ p̄nl. cor. 7 cōponit ab v̄t 7 pote ablatiuo de potis vel pospotis.

Utputa. i. verbi grā. sicut aduer. 7 v̄t ibi puta esse syllabica adiectio. 7 sic erit simplicis figure. 7 derinabitur ab v̄t. 7 q̄nef p̄ma. q̄ accētus p̄ncipalis nō d̄z p̄m̄ si per syllabica adiectōe. **P**am in. j. ad corin. xvj. **Q**o corpus qd̄ futurū est feminas. sed nudū granū v̄tputa tritici.

Utrinq̄ in vterq̄ exponit.

Utrōbz aduer. i. in vtraq̄ pte. 7 acuit p̄nl.

Utrūlibet q̄s vtrūq̄ ex his placet. 7 cor. li. 7 est libet syllabica adiectio.

Utrūnam interrogatiū est 7 habet nam syllabice. et acuit p̄nl.

ante. B

Una ue. q̄i humida. ab humeo mes. q̄ intrinsecus humore sit plena. 7 succo in pinguedine. **E**t est vna ipsū totū cū racemis acinis. **U**na etiā d̄ illud carneū qd̄ ē in ore. q̄ p̄det ad modū v̄t 7 semp est humidū.

Uneo. ab vna d̄ vneo ues. v̄t ere. i. humere vel pinguescere. **U**n vnesco scis. inchoa.

Uuidus ab vna d̄ vuidus da. d̄. i. humidus. **S**ed humidū est qd̄ exterius h̄z humorē. **U**uidū qd̄ interi? et p̄pat. **U**n vuido das. i. vuidū vel humidū facere 7 cor. iii. vuidas.

Ulcanus. a volo las. p̄ cōpositionē d̄ bic vulcanus n. i. ignis vel deus ignis. dictus sic. q̄i volās candor. v̄t q̄i volicanus. q̄ p̄ aerem volat 7 canus videt. v̄t vulcanus nia. nū. 7 bec vulcanalia liorū. vel vulcanaluz bis qui ab his vulcanalibz. i. festa vulcani.

Ulgaris. **A**vulgus d̄ bic 7 B̄ vulgaris 7 B̄ re. 7 format ab B̄ ḡtō vulgi. mutata in a. longā et addita tas. v̄t vulgariter aduer. 7 B̄ vulgaritas. v̄t iste loquit vulgarter. i. sicut vulgus. 7 nō literaliter.

Ulgo gas. in vulgus exponit.

Ulgu. a volovis. d̄ hoc vulgu. gi. plebs passim inhabitās multitudo. sic dictū. q̄ q̄ facit qd̄ vult. v̄t vulgofus sa. sū. i. vulgo abūdans. **E**t p̄pat. **E**t v̄t di. p̄nl. **U**lgu. am masc. q̄ uen. innenit. **U**n iob. xvij.

Et vulgū pauperē spoliauerunt. **U**n apud modernos vulgus 7 pelagus in singulari nūero sūt neu. ge. in pla li v̄o masculini 7 iste ablatiuus vulgo sepe ponit ad uerbialiter. i. v̄t q̄ vel p̄ vulguz 7 non d̄z acui in fine.

Avulgu d̄ vulgo gas. i. vulgo publicare. 7 cōponit **D**ivulgo gas. i. diuersis modis vulgare. p̄nlgo gas. i. p̄fecte vulgare. **E**t est vulgo actiū cū suis cōpositis vide in populus.

Vulnere ras. in vulnus exponit.
Vulnificus ca. cum. p. n. l. cor. i. vulnus faciens. ex vulnus 7 facio componit.
Vulnus ab vro dicitur hoc vulnus vulneris. plaga corporis que ferro, vel fuste vel lapide fit. quia vras. v. dicitur a vi. quia inferat vi. vnde vulnerosus sa. sum. et comparat. **Ulcus** vro dicitur quia ab interioribus procedit. vide in vlcus. **A vulnus** dicitur vulnere ras. 7 componitur. **Conuulnere** ras. Et est actiuum cum omnibus suis compositis. 7 cor. p. n. l. **Uñ** quidā. **Vulnere** et clausum porto sub pectore telum.

Vulnuscum li. di. puum vulnus.
Vulpecula le. di. parua vulpes. Et vt di. **Prif.** in tercio libro. **In** es. p. ductam desinentia femina tercie declinationis. vel quinq. abiecta s. 7 addita cula faciunt diminutiu. 7 seruāt e. p. ductam. vt bec vulpes vulpecula. res recula.

Vulpes. **Colno** nis. componit cum pes et dicitur bec vulpes pis. quasi volupes. est vero volubilis pedibus et nunq. rectis itineribus sed tortis anfractibus currit. vtpute animalia fraudulentium insidijq. decipiens. Nam dum nō habuerit escam fingit se mortuam sicq. descendētes quasi ad cadauer aues rapit 7 deuorat. sicut dicitur **Isido.** xij. q. ymolo. **Hec** tenet figuram dolo s. dyaboli. qui cum temptat dissimulat q. mala non faciat. sed q. i. deglutit cum secum ad tartara ducit. **Par** vt dicitur **Job.** Abscondita est in terra pedica eius 7 decipula ei sup. semitā. **Igit** demon ob insidias vulpecule est filis. 7 etiā pleni fraude viri sunt vulpis nomine digni. Et vt fertur. **Vulpes** auibus. et maxime gallinis insidiat. quas solo visu 7 gāntu de arboribus de nocte descendere facit. 7 rapit. quotquot capere potest interficit 7 deuorat quas vult. reliquas infodit terre. vt famescens iterum eas comedat. **Canet** quantum potest ne eius cubile sciatur. et semper habet plura hostia. et cum fumo eijcit. 7 desinit nūs in es vt pbatur p. eius diminutiu. vide etiā in vulpecula.

Vulpinus na. num. penl. pdu. vulpis vel p. tinens ad vulpem. 7 di. a vulpes.

Vulsi est p. teritum de vello lis.

Vultei vultei. p. prium nomen trisyllabum est. sicut gams. dissyllabū. **In** vro aut vultei est bisyllabū sicut gai monosyllabū. 7 est ibi i. cōsonans. **Uñ** bo. in prima epi. **Durus** ait vultei nimis attēp. s. q. videris. **De** hoc plenius dixi in tercia parte vbi egi de vro sede declinationis.

Vultuosus sa. sum. in vultus exponit.

Vultur. **Uolo** las. componit cum tardus. dicitur hic vultus ris. Et hic vultarius rj. hic vulturis huius vulturis. p. eadez aue. vnde ennius. **Vultures** in silis miserum mandebāt hominem. a tardo volatu dicitur. quasi tarde volans. 7 est auis rapax. Et vt dicit **Isido.** rj. etymo. **Vultures** sicut 7 aquile etiam vltra maria cadavera sentiunt. **Altius** quippe volantes multa que ex montium obscuritate celant. et alto illi conspiciunt.

Vultur a volatu tardo nominatus putat. Nam pre magnitudine corporis prepetes volatus non habet. Et **ambro.** in quinto herame. dicit. **Regant** vultures indulgere concubitu. 7 conjugali quodam vsu nuptialisq. copule sordē misceri. atq. ita sine vllō masculorum concipere semine. 7 sine coniunctiōe generare. natoq. ex his in multam etatem longē vite procedere vt vsq. ad centum annos vite eorum series pducatur nec facile eos angusti cui finis excipiat. **Quid** aut qui solent nostra ridere mysteria. cum audiunt q. virgo generauit. 7 impossibile innupte. cuius pudorem nulla vi ri consuetudo temerasset. extimant partum. impossibile putat in dei matre. quod in vulturibus impossibile nō negat. **Anis** sine masculo parit 7 nullus refellit. 7 quia desponsata virgo **Maria** peperit pudori eius faciūt

questionem.

Vultus. **A** volo vis dicitur hic vultus tns. tui. quia p. eum animi voluntas ostenditur. **Scdm** enim voluntatem animi in varios motus mutatur. vnde a facie differt. **Nam** facies simpliciter accipitur pro vniuscuiusq. naturali aspectu qui non leuiter mutatur. vultus enim animorum qualitates signat. qui in varia mutat et interdum affectione animi. modo letus modo tristis apparet. vnde vultuosi dicuntur tristes vel qui sepe vultum mutant. **Et** cl. rix. **Ex** visu cognoscit vir. 7 ab ocursu faciei cognoscitur sensatus zc. dicimus em vultus celi 7 maris. quia commutant. dicit etiam vultuosus sa. sum. id est pulcher. formosus. 7 etiam comparat. vultuosior simus.

Vulua. **A** valua dicitur bec vulua ne. quasi valua. id est ianua ventris. vel q. semen recipiat. vel ex ea fetus pcedat. **Job.** Quare de vulua eduxisti me. vulua etiam dicitur sumē suis. **Nota** in epi. **Cum** sit obesus. nil melius tanto. nil v. a. n. d. u. a. u. a. a.

Vulula le. di. puua vulua.

Vuula le. di. puua vna.

Vro. **Ab** vnguo gis. dicitur bec vro: q. i. vntor. **An** tiquit enim nubentes puelle inungebatur crismate. et veniebant ad limen mariti. 7 postea anteq. ingrederentur ornabant se lancis vtis. 7 oleo vntebantur et inde dicti sunt vrores quasi vxores. **Ab** vro: dicitur vxorius ria. rium. ad vxorem pertinens. vel vxori deditus. 7 voluntati vxoris ex toto subditus. **Et** vro: ras vxori coniungere. vide in maritus. 7 in matrimonium

Udic nota q. vro: non habet potestatem in corpus viri. nisi salua consentia persone ipsius 7 honestate. vnde si vltra exigat nō est petitio debiti. sed iniusta exactio. 7 propter hoc vir non tenetur ei satisfacere. **Ite** si aliquis redditur impotens ad debitum reddendum ex causa in matrimonio consecuta. puta cū prius debitum reddit. **Et** est modo impotens ad debitum reddendū vltorius. huiusmodi mulier non habet plus petendi. 7 in petendo magis se meretricem q. coniugē exhibet. **Potest** etiam queri. an viro leproso teneatur vro: debitū reddere. **Ad** hoc dico lepra soluit spōsalia. sed non matrimonium. **Uñ** 7 vro: viro leproso tenetur reddere debitum. nec tamen tenetur ei cohabitare. quia nō ita cito inficitur ex coitu sicut ex frequenti cohabitatione. et q. nis proles generetur infirma. tū melius est ei sic esse q. penitus non esse. **Ite** querit magister sententiarum in quarto libro distinctione. xxxvij. **Si** quis relicta in patria sua vxore. in longi quam abiens regionem aliam ducat. deinde penitētia ductus eam dimittere velit. asserens se aliam habuisse que viuat. nec ecclesia permittat que quod ille asserit ignoat an in secūda copula sit coniugium. **Et** respōdet magister q. sic. sane dici potest nō esse coniugium et mulierem de crimine excusari per ignorantiam viri autem adulterium admisisse. sed ex quo ad primam redire volens nec valens. quia ecclesie cogitur disciplina hanc tenere. **Incipit** per obedientiam 7 timorem excusari. **Uñ** hoc q. postēti mulieri debitum reddit a qua ipse nunq. poscere debet. 7 sic de omnibus alijs huius sentiendum est. **Alij** dicunt cum quibus ego q. potius excommunicatus debet quis mori q. coniugatur illi q. non est sua vro: **Hoc** enim est contra veritatem vite que nō est propter scandalum dimittenda. et hoc cōmuniter tenetur. **V** **Dodo** consuevit queri. si vnus cōiugum moritur. et postea miraculose suscitetur. an sit matrimonium reintegrandū. **Ad** hoc dico q. fm augustinum. **Nuptie** sunt hominum mortalium. **Et** ideo vinculum matrimoniale cum hac vita finitur. hoc est quod dicit ad **Roma.** vij. de muliere. **Si** mortuus est

vir eius soluta est a lege viri. 7 ideo si resuscitet nō posset vxorem suam repetere. Sed posset iterato cū ea contrahere nisi illa alteri nupsisset. tunc em̄ non esset matrimonium contractum separandum. Nec obstat qđ dicit apostolus ad Hebr. xj. ca. acceperunt mulieres de resurrectione mortuos suos. quia id intelligit de filijs. 7 non de maritis. Et potest dici qđ intelligat de vxoribus. tunc acceperunt voluntarie maritos contrahendo de nouo cum eis. quare aut vxor sine muliere facta sit de costa viri. dixi in mulier. Item scias qđ sicut dicit Prover. xix. ca. Domus 7 diuitie dant a parentibus. a dño aut pprie vxor prudens.

X Litera vsqz ad tem

pus augusti nō erat in vsu apud latinos et digne hoc tempore assumpta est. quo christi nomen innotuit. qz in figura christi scribit. Et vt dicit Papias x. in grecis pro ch. scribitur. Unde aliquando quedam dictiones grece apud latinos scribunt p ch. aliquando inueniunt scripte p x. vt christus christus. pro christus xristus. Et sic supra in tercia lra scripsi multas dictiones grece que possent etiam scribi per x. Et scias qđ nomina desinentia in x. faciunt gtm̄ in cis. vel in gis. vt nux cis. lex gis. vertit autem x. in cis. vel in gis. Excipiunt autem quatuor. Un de versus. Omnis rectus in x. in cis. vel gis gtm̄. Terminat. absqz senex nix. 7 nor atqz suppellex. vide in prima parte vbi agit de x.

Xandicus macedonū lingua. aprilis mensis. 7 cor. penul. sine hanc syllabā di.

X ante E

Xenniu nix. exponit in xenniu.

Xenodocium. a xenos. i. peregrinū dicit xenodocū. locus in quo pauperes 7 peregrini suscipiunt 7 conuersant. vt hospitale vel ipsa collectio 7 susceptio pauperum 7 pegrinorum. Unde hoc xenodociolum li. di. et hic xenodociarius xenodociarij. 7 hec xenodociaria. i. xenodocij cultos.

Xenofontes nomen cuiusdā histōriographi.

Xenos id est peregrinum. vel sensus. 7 accētatur in fine.

Xenotrophita te. penultima. pducta. in xenotrophiu vide.

Xenotrophium. Tropbos quod est conuersio componit cum xenos quod est peregrinum. 7 dicit hoc xenotrophium xenotrophij locus venerabilis scz hospitale vbi pauperes 7 peregrini conuersant. Et inde hic et hec xenotrophita te. qui vel que custodit xenotrophium.

Xerofagia. in xerofagus exponit.

Xerofagus. Xeros. vt xeron qđ est siccum. componit cum fagin qđ est comedere. 7 dicit xerofagus ga. gum penl. cor. i. sicca comedens. Un hec xerofagia gie. penl. acuta. i. cibns siccus. sicca comestio. vel abstinentia ciborum humerentiū. Unde 7 quoddam genus ieiuniorū sic dicit. quia quibusdā siccis escis homines tunc vtantur.

Xerolibya. Xeros. i. siccum. componit cum libya. et dicit hec xerolibya vel xerolibyes libyei. i. sicca libya regio quedā africe est.

Xerolophus. Xeros componit cum lophos. qđ est ceruus. 7 dicit xerolophus phi. penl. cor. i. siccus ceruus. sicut eneus vel lignens.

Xeromirū. A xeros 7 miron qđ est vnguentum componit hoc xeromirū. i. siccum vnguentum. qđsi manibus confectum.

Xeron vel xeros. i. siccū. 7 acuit in fine. Un in grecis dicit. Dic xeron siccū. pbat illud xerofagia.

Xeropelline. Xeros componit cum pellis. 7 dicit hec xeropellina ne. i. pellis sine vestis vetus sicca 7 pcisa. de trita. Et dicit hic xeropellinus xeropellina xeropellinum. i. vetus. siccus. detritus. vilis. vt xeropellinas vestes donauit illi. quidā dicunt xeropellonia.

Xerostate grece. disciplina latine.

Xerxes rex persarū fuit.

X ante Y

Xylobalsamum. Xylon quod est lignum componit cum balsamum. 7 dicit hoc xylobalsamū xylobalsami. lignum vel cortex ballami. vel liquor emanās de ligno eius trito. Nam arbor balsamus. lignum eius xylobalsamum dicit fructus sine semen. carpobalsamum. succo opobalsamum. Quod ideo cum adiectione si significat. eo qđ pcussus ferreis vngulis cortex ligni p cauernas eximit odoris guttas distillat. cauerna ei greco sermone ope dicit. vnde balsama si pura fuerint. antam habent vim. vt si sol excanduerit. sustineri nō possunt in manu.

Xylocasia. xylon componit cum casia. 7 dicit xylocasia sic. id est lignum casie. 7 debet scribi p vnum s. sicut casia sic.

Xylofagus. Xylon componit cum fagin quod est comedere. 7 dicit xylofagus xylofaga xylofagam. penl. cor. i. lignum comedens. Unde hic xylofagus gi. var. misligneus.

Xylon grece. latine dicit lignum.

Xyrobalsamū. in carpobalsamū dicit.

Xyrofagus. Fagin qđ est comedere componit cum xyros quod est fructus. 7 dicit xyrofagus gi. penl. cor. et h xyrofaga xyrofage. 7 mobiliter xyrofagus xyrofaga xyrofagam qui vel que vel quad fructus tm̄ comedit.

Xyromyrrbum. Amarus vel myrrba componit cum xyros quod est fructus. 7 dicitur xyromyrrbum xyromyrrbi fructus myrrbe. vt aroma seu mixtura myrrbe et aloes. vnde mortuorum corpora condiantur ne putrescant.

Xyros. i. fructus.

X ante R

Xps. quia grecum est p x. scribendū est xps. ita 7 xristus. sed quia hec figura x. representat ch. ideo multi latini scribunt christus per ch. vide de hoc in tercia lra in suo loco. Dic nota qđ fere quodlibet nomē dei scribitur p tres lras. ad designandum mysterium trinitatis. Xps ergo cum sit nomen dei scribitur tribus lris propter pdictam causam. 7 grecis. quia grecum nomen est.

Hec vo scriptura xps greca est. et grece sunt figure.

X. vo representat apud grecos ch. aspiratum. 7 vocat chi.

Hec figura p. representat apud grecos r. et dicit apud eos ros.

Hec vo figura c. representat apud eos s. 7 vocat sypma.

Iste ergo figure representant in hoc nomine christus illa elementa que apud grecos habent representare ch. r. s. 7 non habent representare apud nos.

Dicendum est ergo pprie loqndo chirosypma. hec vo sunt nomina illorum elementorum apud grecos.

Sed si quis abhorrescit nomina greca. abhorreat pdictam scripturam. 7 scribat illud nomē latinis figuris sic christus.

Vel vt satisficiamus ignorantibus linguam grecā scribat xps grecis lris. sed in literando proferat latina nomina illorum elementorum que representant ibi figure. 7 dicat xpicola. xps. ch. r. s. titellus xpus.

Vel si cut dicit scribat christus.

Xpianismus mi. in ch. lra exponit.

Xpicola le. in ch. exponit in tercia lra. Et cor. penul.

syllabam. f. co.